KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 116 — 1926 Federated Pressin jäsen Keskiviikkona, lokak. 6 p:nä—Wed., Oct. 6 Member The Federated Press X Vuosik. — Vol. X

Kannutustyöläiset vaativat parannuksia B. C:n minimipalkkalakiin

Vancouver. — Kalan, hedelmien ja kasviksien kannuttamisessa työskentelevät työläiset olivat laatineet esityksen muutoksista minimipalkkalakiin ja esittivät tämän minimipalkkalautakunnalle.

Tämän johdosta valitsi lautakunta kolme henkeä käsittävän komitean, jossa on työläisten, työnantajain ja "yleisön" edustajat. Tämä komitea piti sitten julkisen kuulustelun, jossa kenellä tahansa oli oikeus esittää mielipiteensä asiasta. Tämän kuulustelun jälkeen piti komitea suljetun istunnon, jossa se päätti, mitä ehdotuksia se esittää minimipalkkalakiin, sitä valvovalle lautakunnalle.

Työläiset todistivat, että he eivät ole ansainneet kappaletyössä edes lähimainkaan minimipalkkaa. Herra O'Neil kysyi, miksei tuoreiden hedelmien kasvattajat ja pakkaajat ole edustettuna tilaisuudessa. Puheenjohtaja ilmotti, että valittu edustaja ei ole voinut saapua paikalle ja että hänen tilalleen valitaan toinen, joka saapuu iltapäivällä.

Ammattiyhdistysten keskusneuvoston edustaja Floyd sanoi kappaletyön olevan leikintekoa, sillä sen alaisina voivat vain joutuisimmat työläiset ansaita minimipalkan.

"Yleisön" edustaja rouva Hodges tahtoi tietää, täytyykö työläisten odotella työpaikoilla työn saantia ja maksetaanko heille tästä odotuksesta. Hänelle vastattiin, että siten tapahtuu silloin tällöin.

Ammattiyhdistysten keskusneuvoston edustaja Scribbins todisti kappaletyöpalkkojen perustuvan kaikista parhaimpian työläisten saavutuksiin.

Eräs työläisistä tahtoi tietää, onko työläisten edustajaksi valitulla rouva Cameronilla mitään sijotuksia kannutusteollisuudessa. Havaittiin, että hänellä on, vaikkakin työnantajain edustaja herra Wade sanoi niiden olevan jossakin Ontariossa. Rouva Hodges sanoi työläisten eduille olevan parasta, jos rouva Cameron luopuu tehtävästään ja luovuttaa sen jollekin toiselle henkilölle. Rouva Wilson valittiin rouva Cameronin tilalle.

Missionilainen työnantaja Watson selitti, että minimipalkkalakia on tiukasti noudatettava ja että vain kolme viikkoa tarvitaan työläisten saattamiseksi kokeneeksi, johon laki määrää kolme kuukautta.

Iltapäivällä esitettiin useampia esimerkkejä kappaletyössä ansaituista minimipalkkoja pienemmistä palkoista. Eräs nainen oli ansainnut yhdellä erää 4.09 dollaria 37 ½ tunnista ja toisella erää 4.40 dollaria yhtä pitkältä ajalta. Eräs nainen kertoi, että kahden eri kokoa olevien papujen leikkaamisesta maksettiin sama palkka, vaikka toinen oli paljoa helpompaa leikata. Monet naiset kertoivat, että yleisesti tapahtuu naisten työssä pyörtymisiä. Western Packing Companya yleensä moitittiin. Kerrottiin, että suuret määrät naisia saavat seisoa istuimien puutteen takia koko päivän. Eräs nainen kertoi, että hän ei ole saanut palkkaa suorittamastaan työstä. Hän ei sanonut tietävänsä mistä määrästä työtä häntä hyvitettiin, koska merkinnät siitä tehtiin hänen selkänsä takana. Edelleen kerrottiin, että työläiset eivät tiedä työhön ryhtyessään palkkansa suuruutta, eivätkä jotkut tiedä sitä vielä työn loputtuakaan.

Western Packing Companyn edustaja herra Mody oli poissa iltapäiväistunnosta, mutta hän toi illalla mukanaan joukon tyytyväisiä työläisiä, jotka kertoivat saavansa minimipalkan. Mutta lähemmässä kuulustelussa selvisi, että heidän pitää sen ansaitakseen työskennellä kymmenen tuntia lain määräämän kahdeksan tunnin asemesta.

Edellä selostettu kuulustelu osottaa, että porvarillisen valtion työväensuojeluslaeilla ei ole mitään merkitystä käytännössä, ellei työläisillä ole järjestövoimaa, joka pitää huolta niiden toteuttamisesta käytännössä. Mutta järjestyneinä voivat työläiset yleensä määritellä työsuhteita vissiin rajaan saakka työnantajain kanssa tarvitsematta siinä mitään porvarillisen valtion armosta ja silmien lumeeksi laatimia lakeja. Työläisten on muistettava, että vankat järjestöt ovat paljon edullisemmat kuin parhaatkaan suojeluslait.

Italialaisten salakuljetusyritys

Halifax, N. S. — Nyt on lopullisesti saatu selville, että italialaisesta rahtilaiva Dorista maihin salaa nousseiden italialaisten lukumäärä nousee 129 mieheen, jotka ovat kaikki viranomaisten pidättäminä. Näiden miesten elättäminen tulee maksamaan noin 250 dollaria päivässä.

Dorin kapteenia Romanoa vastaan nostettu juttu on lykätty toistaiseksi. Pidätettyjen italialaisten maamiehiä on saapunut suuret joukot Yhdysvaltain puolelta tähän kaupunkiin. Nämä ovat yrittäneet lahjoa siirtolaisviranomaisia päästämään pidätettyinä olevat miehet karkuun. Edelleen pelätään näiden ystävien yrittävän pidätettyjen vapauttamista väkivallan avulla. Tämän johdosta on vartiostoa vahvistettu.

Italiasta tulleen tiedon mukaan kerrotaan laivan omistaja pidätetyn syytettynä petoksesta tämän saman asian yhteydessä.

Höyrylaiva Dori on Canadan hallituksen takavarikossa täkäläisessä satamassa.

Paperitehdas myytäväksi

Toronto. — Täkäläisen oikeuden päätöksellä tullaan Mattagami Pulp and Paper Companyn omaisuudet asettamaan myytäväksi yleisellä huutokaupalla tämän kuun 11. päivänä.

Yhtiön omaisuuksien arvellaan nousevan yhteensä 10,500,000 dollariin. Tästä summasta pitäisi 4,300,000 dollarin edustavan tehdaslaitosten, 750,000 dollaria vesivoimaoikeuksien, 4,000,000 dollaria metsän hakkuuoikeuksien ja 750,000 dollaria kauppala-alueen maiden y. m. arvoa.

Järjestämisryntäys Torontossa

Toronto. — Toronton piirin ammattiyhdistysten keskusneuvosto on päättänyt ryhtyä ryntäykseen kaikkien American Federation of Laborin ammattiyhdistyksiin kelvollisten teollisuustyöläisten järjestämiseksi Torontossa ja sen ympäristössä. Ryntäys tulee jatkumaan syksyn ja talven ajan.

Tähän saakka käyty samanlainen toiminta on jo tullut maksamaan useita tuhansia dollareita, joka summa on peitetty paikallisilta ammattiyhdistyksiltä ja kansainvälisiltä järjestöiltä saaduilla varoilla.

Putkityöläisten pääjärjestäjä John W. Bruce on toiminut tämän työn johtajana, ja nähtävästi tulee hän sitä edelleenkin huolehtimaan.

Susivaara Manitoulinsaarella

Sault Ste. Marie, Ont. — Suuri susien lukumäärä on johtanut Manitoulin-saarella suureen vaaraan karjan säilyttämisen suhteen. Uhkaavan vaaran torjumiseksi ovat saaren asukkaat päättäneet järjestää suurenmoisen susijahdin tänä syksynä. Jahdin pitäisi alkaa saaren länsipäästä ja pitäisi siihen ryhtymän kaikkien paikallisten metsästäjäin. Se on suunniteltu alkavaksi kahta päivää ennen metsästyskauden alkamista.

Saarelta on lähetetty tänne edustajia pyytämään hallitukselta metsästäjien suosiollista myötävaikutusta.

Kaikki kaadettujen susien tapporahat suunnitellaan yhdeksi rahastoksi, josta suoritetaan yhtäläinen maksu kaikille jahtiin osaottaneille.

Yhdysvaltain tullimiehiä Canadan satamiin

Windsor, Ont. — Yhdysvaltain tulliasiain virastossa suunnitellaan ja ehdotetaan yhdysvaltalaisten tullimiesten asettamista Canadan satamiin väkijuomien salakuljetuksen ehkäisemiseksi.

Tähän saakka on ollut käytännössä tapa, että Canadan tullivirkailijat ovat ilmottaneet mahdollisimman joutuisasti joen toisella puolella oleville Yhdysvaltain tullivirkailijoille niistä aluksista, jotka ovat väkijuomilla lastattuna saaneet selvityspaperit Yhdysvaltoihin tapahtuvaa vientiä varten. Tällainen yhteistoiminta on kaikesta huolimatta osottautunut tuloksettomaksi. On käynyt selville, että salakuljettajat ovat selvityspapereita hankkiessaan antaneet vääriä ja harhaanjohtavia tietoja canadalaisille viranomaisille, jotka ovat niiden perusteella tehneet ilmotuksen rajan toiselle puolen.

Salakuljettajain häikäilemättömyyttä kuvaa se, että vaikka nämä tiedonannot ovat tehtävät virallisesti, niin siitä huolimatta he päästelevät luikuria.

Salakuljettajien kiinniottamista vaikeuttaa lisäksi se, että he kulkevat joskus pitkät makat canadalaisia aluevesiä myöten ja vasta sopivassa tilaisuudessa livahtavat Yhdysvaltain puolelle.

Porvarillinen hävyttömyys huipussaan

Vancouver. — Elokuussa ryhtyivät tämän maan porvarilliset lehdet rummuttamaan elonkorjuutyöläisten puutteesta aavikkomaakunnissa. Siitä oli seurauksena, että suuret joukot työläisiä uhrasivat viimeiset rahansa ja ostivat matkalipun lännen viljavainioille. Työvoimaa kerääntyi yli tarpeen. Lisäksi tulivat sateet, joiden takia elonkorjuutöitä ei voitu suorittaa. Paikalle tulleet työläiset joutuivat pennittömiksi, eivätkä saaneet työtä henkensä pitimiksi, puhumattakaan maksuhoista takaisin itään. Monet kulkutyöläiset olivat pakotetut ja ovat edelleenkin pakotetut jäämään "kulen länteen".

Mutta sitä ei olisi pitänyt tehdä. Vancouverin kaupunki on paljastanut kyntensä kulkutyöläisille. Heitä ei tarvita enää. Sanomalehdet eivät puhu heistä mitään. Sen sijaan puhuu seuraava Vancouverin kaupungin allekirjoittama julistus puolestaan:

Varotus työttömille

Työtä etsivät tekevät hyvin hakiessaan sitä tulevan talven aikana muualta kuin Vancouverin kaupungista.

Kaupunginhallinto on ottanut työttömäin avustamisessa käytäntöön seuraavat menetelmät:

1. Mitään avustusta ei tulla antamaan.

2. Kiven murskaamisen, maiden puhdistamisen, puunhakkuun ja töiden kulettamisen tapaista työtä tullaan antamaan vain äärimäisessä puutteessa ja kun asiasta on toimitettu tutkimus. Tästä avustustyöstä maksetaan perheellisille miehille kaksi dollaria ja asunto- ja ruokalippujen muodissa nuorille miehille yksi dollari.

13 päivä syyskuuta 1926.
Vancouverin kaupunki.

Kaikki muut kunnalliset yhteiskunnat ovat valmiita samanlaiseen kieltoon. Mutta kaikki eivät sitä painata ja aseta nähtäväksi julkisille paikoille, kuten Vancouverin kaupunki. Jos niin tehtäisiin, ei kulkutyöläisillä olisi minkäänlaista toivoa työnsaannista missään muualla kuin korven sydämessä. Mutta sinnekin pestautumista varten on tultava johonkin kaupunkiin, [illegible]

Työläisiin nähden vedotaan vain silloin, kun sitä on hyötyä. Kun he ovat tehneet tehtävänsä, annetaan potku takapuoleen, kuten Vancouverin kaupunki on tehnyt. Vieläkö joku arvelee, että tämä nykyinen kapitalistinen yhteiskunta on paras mahdollinen.

Autohurjastelun seurauksia

Toronto. — Viime viikon lopulla tapahtui useita tapaturmia, jotka voidaan merkitä autohurjastelun tilille.

Hamiltonissa johtui huolimattomasta kadulla ajamisesta kolmen hengen kuolema ja kahdeksan henkilön loukkaantuminen. Edellämainitut tapaturmat ovat seurauksena kuudesta eri tapauksesta.

Bellevillessä tapahtui niinikään lauantaina vaikea ylikäytäonnettomuus. Canadian Pacificin Toronton-Montrealin pikajuna ajoi kuormavaunun päälle n. s. hautausmaan ylikäytävällä. Vaunussa oli kuormana 650 gallonaa gasoliinia. Se syttyi palamaan, josta aiheutui palohaavoja pikajunan kuljettajalle ja lämmittäjälle sekä useille muille. Kuormavaunussa olleet kaksi matkustajaa murskaantuivat muodottomiksi ja menettivät henkensä ja vaunun ohjaaja loukkaantui pahasti. Kuormavaunun lisäksi paloi eräs ylikäytävälle odottamaan jäänyt automobiili, jonka ohjaaja sai myös pahoja palohaavoja.

Galtissa ajoi pappi nelivuotiaan tytön päälle viime sunnuntaina. Tyttö on vaarallisesti loukkaantuneena sairaalassa.

Guelphissa ajoi automobiili viime lauantaina puun päälle. Matkustajista loukkaantui 17-vuotias tyttö perin vaikeasti.

Halifaxissa tapahtui myöskin lauantaina vaikea ylikäytäväonnettomuus, kun automobiili työntyi rahtijunan tielle lähellä Halifaxia, N.S. Onnettomuudesta oli seurauksena kolmen henkilön kuoleminen ja ajajan loukkaantuminen perin vaikeasti.

Kaikki nämä onnettomuustapaukset ovat tapahtuneet lauantaina jälkeen kello 12 päivällä. Se osottaa niiden johtuvan lauantaina puolenpäivän aikaan alkavasta ja aina maanantai-aamuun saakka kestävästä autohurjastelusta, josta on todisteita jokaisen viikon lopulla.

Näiden tapaturmien johdosta on jo kahdeksan ihmistä menettänyt henkensä ja on mahdollista, että kaksi vielä tulee kuolemaan. Lisäksi on suuri määrä loukkaantuneita.

Tulevana lauantaina uusiintuu nähtävästi sama näytelmä eri osissa maata.

Suuren urhon kohtalo

Hamilton, Ont. — Victoria-risti on parhain kunniansotus, jonka voi saada urhoollisuudesta sodassa. Se on brittiläisten sotilaiden ihailun esine. Täällä on työskennellyt irlantilaissyntyinen Michael O'Leary, joka oli ensimäinen canadalainen, jolle annettiin Victoria-risti. Hän suoritti suursodassa kerrassaan uskomattoman teon. Valtasi yksinään saksalaisten miehittämän aseman, johon tekoon olisi tavallisen käsityksen mukaan tarvittu ainakin kymmenen miestä. Isänmaa ihaili Michaelia teon johdosta. Hän sai tunnustukseksi siis Victoria-ristin.

Kun sota päättyi, täytyi hänen jälleen ryhtyä työhön perheensä elättämiseksi. Kun hän ei ollut mikään ammattimies, niin täytyi hänen tehdä sitä, mitä oli tarjolla. Raatoi ja kärsi perheensä kera. Kun elämä ei näyttänyt paranevan, niin arveli hän olevan parasta muuttaa takaisin Irlantiin tästä luvatusta maasta, jossa hunajasarven piti runsaasti vuotaa suurelle urholle. Hän saa nimittäin 18 dollaria viikossa. Kaikki tietävät, että se ei riitä perheelliselle miehelle. Hänen päätöksensä herätti suurta huomiota sanomalehdissä. Sillä Canada haluaisi pitää urhonsa, vaikkei kykene heitä elättämään. Totta on, että hänen perheensä on ollut kunnallisen avustuksen armoilla, sillä Victoria-rististä ei ole leipää. Sitä [illegible] kymmenen punnan vuotuinen eläke.

Michael sai myös Venäjän Pyhän Yrjön ristin, josta tuleva eläke olisi runsaampi, ellei vallankumous olisi tehnyt sitä mitättömäksi.

Nyt ovat asiat saadut järjestetyksi sille kannalle, että Michael jää edelleenkin Canadaan. Hänen vaimonsa ja neljä lastaan sen sijaan lähtevät Irlantiin, jossa Michaelin vaimon setä voi heistä huolehtia.

Sellaisen kohtalon valmistaa kapitalistinen yhteiskunta urhoilleen. Haluaako joku toinen työläinen mokomaksi urhoksi?

Suurbritannian kaivoslakon päättymisestä ei ole tietoa

Lontoo. — Kaivostyöläisten liiton edustajat päättivät jättää piirien ratkaistavaksi hallituksen ehdotuksen hiililakon sovittamisesta. Mitään suositusta, että ehdotus on joko hyväksyttävä tai hylättävä, ei tehty. Piirien vastaus tullaan käsittelemään seuraavassa konferenssissa, mikä pidetään Lontoossa torstaina.

Konferenssissa käsiteltiin hallituksen ehdotusta. Se ei ole kaivostyöläisille edullinen, mutta käsitettiin sekin seikka, että kaivostyöläiset eivät voi taistella määräämättömiä aikoja. Johtajien mielipiteenä sanotaan olevan, että kaksikymmentäkaksi viikkoa kestäneen taistelun jälkeen on järjestynyt perääntyminen parempi kuin täydellinen tappio.

Kaikista ponnistuksista huolimatta ei lakon päättyminen ole vielä näkyvissä. On luultavaa, että militanttisissa piireissä tullaan hylkäämään ehdotus piirisopimuksista ja työpäivän pidentämisestä.

Äärimäisen puutteen ilmotetaan pakottaneen joukon hiilenkaivajia palaamaan työhön, mutta ei vielä suuressa määrässä.

Teollisuuden tuotantoteho lisääntynyt

Tuotanto lisääntynyt 20 prosentilla — Työläisten luku teollisuuden palveluksessa vain 4 prosentilla

Montreal. — Liittohallituksen keräämien tilastojen mukaan on tämän maan teollisuuden tuotanto lisääntynyt tämän vuoden alkupuoliskolla noin 20 prosentin verran viime vuoden samaan aikaan verraten.

Vaikka tuotannon lisääntyminen on ollut noin suurenmoista, ei teollisuuden palvelukseen kiinnitettyjen työläisten lukumäärä ole noussut saman ajan kuluessa muuta kuin noin neljällä prosentilla. Se osottaa teollisuuden palvelukseen kiinnitettyjen työläisten tuottavaisuuden lisääntyneen viime vuoden samaan aikaan verraten yli 15 prosentilla.

Työpalkat eivät suinkaan ole osottaneet vastaavaa nousua. Joissakin paremmin järjestyneissä ammateissa ovat palkat kyllä nousseet hiukan, mutta yleensä lienee palkkain nousu rajottunut keskimäärin noin neljään prosenttiin. Pääoma on siis niittänyt jälleen lihavamman osuuden työn luomasta arvosta.

Canadan teollisuus on saanut viime ja tämän vuoden aikana nauttia lisääntyneen vientikaupan luomasta nousukaudesta. Niin kauan, kun maan vientikaupalla on edistymisen mahdollisuuksia, tulee teollisuudessa ilmenemään nousukausi. Mutta kun kansainvälinen kilpailu kehittyy huippuunsa ja tulee sen seurauksena pysähdys- ja laskukausi, niin on Canadan teollisuuden edessä laskukausi ja mahdollinen paniikki. Kapitalistisen tuotannon tähänastinen historia on siitä vääjäämättömänä todistuksena.

Diktaattori Pilsudski Puolan pääministeriksi

Varsova. — Marsalkka Joseph Pilsudski perjantaina rupesi pääministeriksi, muodostaakseen ministeristön eronneen Bartelin ministeristön sijalle. On selvää, että Pilsudski kokoaa ministeristöön parhaimmat lakeijansa.

C. N. R:n pääoman uudelleen järjestely

Toronto. — Yksi tärkeimmistä parlamentin käsiin tulevalla istuntokaudella joutuvista asioista on Canadian National rautatiejärjestelmän pääoman uudelleen järjestely.

Selitetään, että sanotun rautatiejärjestelmän taakkana on suuret määrät velkoja, joista osa on peräisin jo liittovaltion perustamisen ajoilta, ja joista suuret määrät ovat sellaista, että niitä ei pitäisi asettaa kansallisen rautatiejärjestelmän taakaksi, sillä niihin sisältyy suuret määrät kerääntyneitä tappioita ja niiden korkoja. Tämän vuoksi suunnitellaan näiden vuosikymmenien kuluessa kerääntyneiden tappioiden siirtämistä rautatiejärjestelmän pääomatililtä liittovaltion vastattavaksi. Täten tulisi C. N. R:n pääoman määrä järjestettyä asiallisemmalle pohjalle, josta olisi seurauksena se, että rautatiejärjestelmä kannattaisi ja jaksaisi maksaa pääomakuormituksensa korot ja kuoletukset.

Vuonna 1921 teki Sir Joseph Flavelle tämän suuntaisen ehdotuksen, mutta silloin olisi pitänyt toimittaa niin suurenmoinen leikkaus tässä suhteessa, että siihen ei uskallettu ryhtyä. Kun Sir Henry Thornton otettiin sen jälkeen järjestelmän päämieheksi, ovat rautatiet ruvenneet vuosi vuodelta tuottamaan yhä suuremmassa määrässä liikennevoittoa sen sijaan, että rautatiejärjestelmä ei siihen mennessä kyennyt ansaitsemaan edes liikennekulujaan. Nyt ollaan siis sellaisessa tilanteessa, että C. N. R. kykenee tänä vuonna maksamaan nähtävästi 45 miljoonaan dollariin nousevasta liikennevoitostaan rautateiden lainapapereihin rahojaan sijottaneiden korkomaksut, jotka nousevat noin 40 miljoonaan dollariin. Sen lisäksi jäänee noin neljä miljoonaa dollaria kerääntyneiden vanhojen tappioiden ja niiden korkojen kuolettamiseen.

Koko kansallista rautatiejärjestelmää rasittavan pääoman suuruus nousee noin kahteen biljoonaan dollariin, josta koituu vuosittain noin 70 miljoonan dollarin suuruiset korkomaksut. Jos tästä summasta kuoletettaisiin tai siirrettäisiin liittohallituksen vastattavaksi neljäsosa eli viisisataa miljoonaa dollaria, niin arvellaan, että C. N. R. kykenisi kantamaan jälelle jääneen yhden ja puolen biljoonan dollarin suuruisen taakan, joka summa edustaisi asiantuntijain mukaan kohtuullista pääomasijotusta kansalliselle rautatiejärjestelmämme suuruiselle rautatieyritykselle.

Tätä pääomataakan vähentämistä on suunniteltu toimitettavaksi siten, että hallitukselle luovutettaisiin vissi määrä etuoikeutettuja osakkeita, joille maksettaisiin osinkoja silloin, kun rautatiejärjestelmän ansiot sitä edellyttäisivät. Näiden etuoikeutettujen osakkeiden määrä saattaisi nousta tähän saakka kerääntyneiden tappioiden ja niiden korkojen yhteisen summaan. Täten on selvää, että hallitus saisi näistä osakkeista tuloja vasta sitten, kun rautatiejärjestelmä tulisi nykyistään vieläkin tuottavammalle kannalle. Osinkojen suuruuskin tulisi tietysti riippumaan ansioiden suuruudesta.

Hallituspiireissä ollaan erittäin toivorikkaita siitä, että täten järjestettynä saataisiin kansallinen rautatiejärjestelmä itsensä kannattavalle pohjalle. Länsimaakuntien edustajien arvellaan vaativan vieläkin perusteellisempaa leikkausta toimitettavaksi C. N. R:n pääomataakan vähentämisessä. Heidän mielessään kytee toivo, että C. N. R. voisi tuottaa suurempaa voittoa, kun pääoman korot söisivät pienemmän osuuden sen tuloista. Tästä he suunnittelevat olevan seurauksena mahdollisen rahtimaksujen alentamisen, joka on aavikkomaakuntien edustajien sydämen asiana.

Jos tällainen suunniteltu kuolleen hevosen raadon leikkaaminen C. N. R:n pääomasta toimitetaan, niin merkitsee suurten rautateiden rakentamisessa harjotettujen huijausten villasella painamista. Näistä huijauksista johtuneet voitot ovat jo alunperin tuomitut Canadan kansan maksettaviksi, mutta olisi oikeudenmukaista, että kansa saisi edes tietää, mistä kaikesta se saa maksaa. Yleinen salaisuus on, että melkein joka toinen Canadan nykyisistä finanssikapitalisteista on ollut mukana rautateiden rakentamisessa, jotka nyt ovat liitetyt kansalliseen järjestelmään, ja että he ovat näiden rautateiden rakennusurakoissa ja muissa huijauksissa luoneet pohjan nykyisille rikkauksilleen. Jokainen voi päästä niistä suurin piirtein selville Meyerin teoksesta "History of Canadian Wealth".

Kehruutehtaat suletaan Englannissa

Lontoo. — Hiililakon vaikutukset tuntuvat Lancashiren kehruutehtaissa niin kovasti, että tehtailijain Manchesterissä pitämässä kokouksessa päätettiin ylivoimaisella äänten enemmistöllä sulkea tehtaat kahdeksi viikoksi jokaisesta kolmesta viikosta lokakuusta lähtien siksi, kunnes toisin määrätään. Tehtaat ovat tähän astikin olleet käynnissä vain puolen aikaa.

Puheenjohtaja virallisessa lausunnossaan selittää, että teollisuutta on vahingoittanut etupäässä kauan kestänyt hiilikriisi. Tappioiden määrää ei voida tarkalleen laskea, mutta vaikka langalla olisi hyvä kysyntä ja siitä saataisiin tavallinen hinta, niin polttoaineista, hiilestä ja öljystä, vaadittava hinta on niin suuri, että tehtaiden pitäminen käynnissä olisi taloudellisesti mitä epäedullisin yritys.

Hiililakosta johtuva hiilen hinnan korkeus tekee mahdottomaksi tehtaiden käynnissäpitämisen. Hiilen ja öljyn hinnan kohoaminen on lisännyt langan tuotantokustannuksia puolella pennillä paunaa kohden. Useassa tapauksessa, selitti hän, on hiilen hinta kaksi ja kolme kertaa niin korkea kuin ennen lakkoa.

Pankinryöväys Torontossa

Toronto. — Viime maanantaina ryöväsi kaksi naamioimatonta miestä täällä kello 11 aikaan aamulla McCaul ja Elm katujen kulmauksessa sijaitsevan Standard-pankin haarakonttorin.

Ryövärit eivät onnistuneet saamaan kuin 4,000 dollaria, sillä kassaholvi, missä oli suurempi summa rahaa oli sulettuna, eikä ryöväreillä ollut aikaa pakottaa pankin johtajaa avaamaan sitä.

Koko ryöväys tapahtui pankin johtajan sanojen mukaan 120 sekunnissa, jonka jälkeen miehet lähtivät kolmannen miehen kera automobiililla matkaansa. Johtaja yritti ampua automobiilissa olleita miehiä revolverilla, mutta tuloksetta.

Intiaanit ja eskimot samaa sukujuurta

Ottawa. — Royal Victoria Memorial museon antropologisen osaston johtaja Ottawasta on suorittanut tutkimuksia ja kaivaustöitä Alaskassa ja Behringin salmen saarilla.

Suoritettujen kaivaustöiden tuloksena on tehty johtopäätös, että eskimojen kulttuuri on 500—1,000 vuotta takaperin ollut korkeammalla asteella kuin nykypäiviin tullessa. Mielenkiintoisena seikkana voidaan mainita, että piippu on ollut käytännössä eskimojen keskuudessa jo paljoa aikaisemmin kuin valkoiset miehet toivat tälle mantereelle tullessaan tupakan piipussa polttamisen. Käsitöiden ja kaiverrusten suorittamisessa ovat eskimot olleet entisaikaan paljoa etevämpiä kuin myöhemmin.

Tutkimustöitä suorittanut Diamond Jenness on sitä mieltä, että intiaanit ja eskimot ovat samaa sukujuurta ja että he ovat tälle mantereelle saavuttuaan joutuneet elämään erilaisissa ilmastollisissa oloissa, josta on johtunut kahden erilaisen rodun muodostuminen.

Hän arvelee tälle mantereelle siirtymisen tapahtuneen sen jälkeen kun Pohjois-Amerika oli vapautunut jääkaudesta, mikä lienee tapahtunut ehkä noin 100,000 vuotta takaperin.

Yhdysvalloissa edelleen vaaditaan Neuvostoliiton tunnustamista

New York. — Ryhmä Amerikan kansalaisia, jotka juuri ovat palanneet kuukauden kestäneeltä oleskelultaan Neuvostoliitossa, kehottavat presidentille lähettämässä kirjeessään ryhtymään nykyisen Venäjän hallituksen kanssa konferensseihin sen tunnustamiseksi. Yhdysvaltain taholta sopimalla kumpaakin puolta tyydyttävällä tavalla velat ja hyvitysvaatimukset ja takaamalla vallankumouksellisen propagandan harjottamattomuuden Yhdysvalloissa neuvostohallituksen toimesta.

Sherwood Eddyn, newyorkilaisen julkaisijan ja luennoitsijan ja kirjeen ensimäisen allekirjottajan, selostuksen mukaan muodostavat suosituksen tekijät "täysin epävirallisen ryhmän, joka haluaa tehdä objektiivisen, puolueettoman tutkimuksen olosuhteisiin Venäjällä."

Neuvostohallitus todistanut vakiintuneisuutensa

Selittäen, että Venäjällä tehdyt tutkimukset ja neuvottelut ovat osottaneet ryhmässä olevan syvää erimielisyyttä "sen suunnattoman kokeilun, johon Venäjän kansa on antautunut, luonteesta ja ansioista", vakuuttaa ryhmä kuitenkin, "että nykyinen Venäjän hallitus on meidän mielestämme yhdeksänvuotisella olollaan, mitä ankarimpien koettelemusten alaisena, todistanut itsensä vakiintuneeksi ja sikäli kuin me voimme päättää, Venäjän kansan lujaksi hallitukseksi."

Muiden valtojen esimerkkiin vedotaan

Ryhmä on sitä mieltä, että "Yhdysvaltain hallituksen politiikkana ei ole määrätä toisten hallitusten tunnustamista noiden hallitusten luonteen ja toimintojen perusteella."

Viitaten, että kaikki maailman johtavimmat maat ovat tunnustaneet Venäjän nykyisen hallituksen ja perustaneet suhteita, sanotaan kirjeessä "ei ole asianmukaista Yhdysvaltain taloudellisille eduille viivytellä edelleen tunnustusta. Me olemme sitä mieltä, että Yhdysvaltain hallituksen tulisi järjestää konsulijärjestöjä Venäjälle, joiden kautta voitaisiin amerikalaisille liikemiehille antaa tavanmukaista palvelusta. Tämä voidaan tehdä vain tunnustuksen perusteella."

"Myöskään ei ole, meidän mielestämme, asianmukaista Amerikan kansan moraalille viivytellä tunnustusta. Vaikkakin me allekirjottaneet olemmekin eri mieltä arvioidessamme nykyisen hallituksen merkitystä ja arvoa, olemme me kuitenkin yhtä mieltä siitä, että ei ole viisasta antaa tuon hallituksen joidenkin piirteiden tuomitsemisen vaikuttaa meidän maamme tunnustuksen kieltämiseen."

"Meidän vakaumuksemme on, että Yhdysvaltain hallituksen tulisi tiedottaa Venäjän nykyiselle hallitukselle halunsa ryhtyä neuvotteluihin Neuvosto-Venäjän pikaisesta tunnustamisesta."

Allekirjottajina huomattuja henkilöitä

Eddy, joka on Y.M.C.A:n kansallisneuvoston sihteeri, oli tutkimuksia toimittaneen ryhmän johtajana. Muina jäseninä olivat tohtori Charles C. Morrison, Christian Century toimittaja; Kirby Page, kirjailija; Jerome Davis, Yalen yliopistosta; tohtori Matthew Spink, Chicagon yliopistosta; Frederick W. Ramsey, clevelandilainen liikemies; Frederick W. Winston, entinen liittohallituksen syyttäjä Minneapolisista; tohtori Clarence Gamble, John Hopkinsin yliopistosta ja Mrs. Ralph Adams Cram, bostonilaisen arkkitehdin vaimo.

Passaicin poliisit lakkolaisten kiduttajina

Passaic, N. J. — (Uniolokaalin kirjelmä Eteenpäin-lehdelle) — Vähän kerrallaan alkaa poliisien viimeksi järjestämä hirveä salajuoni Passaicin kutomatyöläisten lokaaliunioita vastaan paljastua.

Michael Elasik, yleisen lakkokomitean jäsen ja lakkovahdinnan järjestäjä, joka vangittiin viime keskiviikkona ilman vangitsemiskäskyä, on päästetty $2,000 takauksella. Elasik oli vankilassa oloaikanaan [illegible] pakotettu tekemään tunnustuksen, jonka hän heti [illegible]. Elasik selittää, että hänelle näytettiin [illegible], joiden kasvot olivat mustelmissa ja kauhean näköiset. Hänelle kerrottiin, että hänestä tehdään vieläkin kamalamman näköinen, jos hän ei tunnusta hyökänneensä kahta työnjohtajaa vastaan. Näitä työnjohtajia hän ei ole koskaan nähnytkään. Elasik edelleen kertoi, että Cliftonin vankilan kellarissa eräässä sellissä näytettiin hänelle verista venytyspenkkiä. Tähän vankilaan hänet tuotiin Passaicin vankilasta. Hänelle lausuivat poliisit, että hän voi tulla tuntemaan, miksi kidutuslaite on tahraantunut vereen, jos hän nimittäin ei halua tehdä tunnustusta.

Häntä koetettiin yhdistää poliisien pommijuttuihin, mutta kun siinä ei onnistuttu, pakottivat poliisit hänen tekemään tuollaisen valheellisen tunnustuksen. Poliisit olivat kertoneet, että erään työnjohtajan kimppuun on hyökätty viime viikolla ja hänen täytyy tunnustaa itsensä syylliseksi. Kidutuksen pelossa hän tunnusti ja vapautui $2,000 takauksella. Heti vapaaksi päästyään hän kielsi tunnustuksen.

Korkeita takauksia

Passaicin kauntin vankilassa Patersonissa on yhä edelleenkin seitsemän lakkolaista vankeudessa. Heille on asetettu harvinaisen korkeat takaukset. Kaksi on pidätetty ilman takausta ja viideltä vaaditaan takauksia yhteensä $350,000. Tony Pochno, jota syytetään neljään pommiräjähdykseen osanotosta, on pidätetty $100,000 takauksella.

Joseph Bellone, Paul Ozneck ja Alex Costomacha ovat pidätettyinä ja vaaditaan heiltä $75,000 takaus. Charles Currentilta vaaditaan $25,000 takaus. Tom Winnikille ja William Sikoralle ei ole ollenkaan asetettu takausta.

Poliisien järjestämän pommisalaliiton uhreja on edelleenkin Bergen-kauntin vankilassa viisi, jotka kaikki on pidätetty ilman takausta. Puolustuslakimiehinä toimivat entinen rautatielautakunnan jäsen Henry Hunt, American Civil Liberties union jäsen J. L. Hughes ja passaicilainen lakimies Sigmond Unger. He ovat jättäneet Habeas Corpuslain mukaisen vaatimuksen vangittujen vapauttamiseksi.

Neuvostoliitto tehnyt tärkeän sopimuksen

Neuvostoliiton ja Liettuan välinen hyökkäämättömyyssopimus allekirjotettiin Moskovassa viime keskiviikkona.

Liettuan pää- ja ulkoministeri Slezevicius lakiekspertien ja talousteteilijäin saattamana saapui itse Moskovaan. Samalla kertaa palasi myös Liettuassa toimiva neuvostohallituksen lähettiläs.

Liettua, joka ei ole ystävyyssuhteissa Puolan kanssa, on aina hylännyt ehdotukset blokin muodostamisesta Neuvostoliittoa vastaan. Tämän johdosta on Liettua ollut vastaanottavaisempi kuin muut Itämerenmaat neuvostohallituksen ehdotuksille.

Liettuan ja Neuvostoliiton välillä nyt solmittu sopimus on samantapainen kuin ne sopimukset, jotka neuvostohallitus jo on solminnut Saksan ja Turkin kanssa.

Neuvostoliiton lehdet tervehtivät pääministeri Slezeviciusen tuloa, selittäen, että Liettua on vastannut neuvostohallituksen kehotukseen laskea pohja pysyväiselle rauhalle Itä-Europassa. Neuvostohallitus on hyväksynyt Slezeviciusin nootin, jossa tunnustetaan Vilna kuuluvaksi Liettuan alueisiin, vaikka se tällä kertaa on Puolan hallussa.

Varustelu on käynnissä Venäjää vastaan

Leningrad. — Neuvostohallituksen laivastopiireihin tulleissa tiedoissa kerrotaan, että Puola tulee lähiaikoina saamaan Ranskalta viisitoista sotalaivaa, joiden joukossa on yksi panssariristelijä, kaksi torpeedovenettä ja kaksitoista vedenalaista. Englannilta on Puolan hallitus saanut apua Gdynian sataman korjaamiseksi. Tätä pidetään osana Englannin, Ranskan ja Itämerenmaiden varusteluista Neuvostoliittoa vastaan. Latvia tulee pian rakentamaan suuren laivastoaseman Courlandin rannikolle ja Suomen hallituksen sanotaan myöntäneen varoja suuren kuivatelakan rakentamiseksi. Björkössä on valmistumaisillaan uudenaikainen Suomen hallituksen laivastoasema, ollen se suomalainen lähin asema Venäjään.

RUMANIA JA VENÄJÄ KÄYVÄT RADIOSOTAA

Bukarest. — Radiosota, joka lienee ensimäinen historiassa on nyt täydessä käynnissä Rumanian ja Neuvostoliiton välillä. Moskovassa, Odessassa ja muissa Bessarabian läheisyydessä olevissa kaupungeissa olevat radiolähetysasemat ovat alottaneet ankaran "hyökkäyksen". Niistä on ruvettu lähettämään luennoita rumanialaisille kuuntelijoille.

Neuvostoliiton propagandaa peläten on Rumanian hallitus ryhtynyt sellaisiin toimenpiteihin, mitkä tulevat suuresti häiritsemään radion kehittymistä täällä. Radio on valtion monopoli ja kaikkien ulkomaalaisten laitteiden maahantuonti on kielletty. "Valtion turvallisuuden nimessä" ei rajalla ole lupa käyttää radiovastaanottajia ja voidakseen asettaa vastaanottajan paikoilleen muualla, täytyy saada hallitukselta erikoinen lupa. Sitä ei ole helppo saada edes Bukarestissa.

Kun radionomistaja onnistuu saamaan konsertteja Wienistä, Roomasta tai Pariisista, saa hän siinä ohessa tietoja myös Venäjältä. Rumanian sotilasasemat ovat alottaneet Venäjää vastaan vastahyökkäyksen, mikä on tehnyt kaiken kuuntelun mahdottomaksi. Neuvostoliitosta on lähetetty tietoja väsymättä ja niin on radiosota täydessä käynnissä.

Yhdysvallat pääsee omine eväineen Maailmanoikeuteen

Geneve. — Neljäntoista komitea hyväksyi kaikki Amerikan ehdotukset Maailmanoikeuden pöytäkirjaan sillä ainoalla määräyksellä, että Yhdysvaltain tulee neuvotella yhteisymmärryksessä Kansainliiton neuvoston kanssa.

Neljäntoista komitean nimittivät Haagin oikeuden allekirjottajat täällä etsimään kaavaa, jonka mukaan Yhdysvaltain senaatin ehdot voitaisiin hyväksyä.

Yhdysvaltain ehtojen yksi kohta, joka on aiheuttanut kinastelua Kansainliitossa, on sellainen, että mitään muutoksia Maailmanoikeuden määräyksiin ei saisi tehdä ilman Yhdysvaltain suostumusta, vaikka Yhdysvallat ei olekaan virallisesti Kansainliiton jäsen, vaan on siellä vain neuvonantajana.

Tämä neljäntoista komitea on laatinut hyväksymiskaavansa sellaiseen muotoon, että presidentti Coolidge ja sihteeri Kellogg voisivat sen hyväksyä tarvitsematta enää alistaa sitä senaatille, samalla kuin se on koettanut turvata Maailmanoikeuden pöytäkirjan entisten allekirjottajain oikeuksia.

Komitean hyväksymä kaava on seuraava:

1. Yhdysvallat valtuutetaan ottamaan osaa yhdenvertaisena kaikkiin Kansainliiton ja liittoneuvoston kokouksiin Maailmanoikeuden tuomareita valittaessa.

2. Myönnetään, että kaikki muutokset Maailmanoikeuden päätöksiin ovat mahdottomia ilman Yhdysvaltain suostumusta.

3. Taataan, että oikeus tulee siirtämään kaikki neuvonantolausunnot yleiselle istunnolle.

4. Määrätään, että seikoissa, joiden perusteella Yhdysvallat otetaan Maailmanoikeuden jäsenyyteen, täytyy saavuttaa yhteisymmärrys Yhdysvaltain hallituksen ja liiton neuvoston välillä.

5. Yhdysvaltain oikeus peräänty Maailmanoikeudesta joka aika, tunnustetaan.

6. Maailmanoikeuden oikeus peruuttaa hyväksymisensä Yhdysvaltain ehdotuksilta, jos ne osottautuvat epätyydyttäviksi kahden kolmasosan allekirjottajien äänestäessä niitä vastaan, tunnustetaan.

Helsingin Työväen Säästöpankki

Postiosote: Suomi, Helsinki. Sähköosote: Työpankki.
Omat varat 5,500,000 mk. Hoitovarat 85,000,000 mk.

MAKSAA KORKOA:

Säästötilillä 7 ½ % Juoksevalla tilillä 6 %

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin ja kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää vakuutta vastaan työväenluokkaa hyödyttäviin tarkotuksiin. Mitään luottotappioita ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt.

Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaistenkin luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjotetussa kirjeessä ja mieluimmin pankkishekin muodossa, tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen.

Säästöpankki lähettää pyynnöstä kertomuksen toiminnastaan vuonna 1925 jokaiselle sitä haluavalle.

Metsästysaika on pian täällä

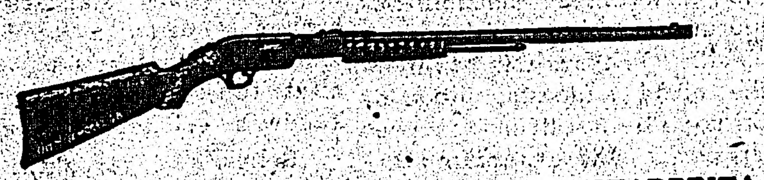

MEILLÄ ON KAIKENLAISIA METSÄSTYSTARPEITA

SAVAGE JA REMINGTON PYSSYJÄ

Haulikoita vuokrattavana

Port Arthur Hardware Co., Limited

286 Bay Street — Port Arthur, Ont.

Albertan hiili parempaa kuin amerikalainen

Sydney, N. S. — Entinen Bescon varapresidentti eversti D. M. MacDougall on palannut takaisin matkaltaan Peace Riverin alueelle, Albertassa, missä hän on ollut tarkastamassa siellä löytyviä hiilivarastoja.

MacDougall sanoo Peace Riverin hiilen olevan parempaa kuin yhdysvaltalaisen bituminin. Hiiltä löytyy monia miljoonia tonneja ja voidaan sitä kaivaa perin helpoilla kustannuksilla.

Kysyttäessä, voiko tämän hiilen markkinoille saattamisesta olla mitään haittaa Atlannin rannikon hiiliteollisuudelle, sanoi MacDougall sen ei voivan mitään vaaraa aiheuttaa, sillä Peace Riverin hiili löytää luonnollisesti markkinat aavikkomaakunnissa ja Tyynenmeren rannikolla.

SÄHKÖISTÄMISTYÖT NEUVOSTOLIITOSSA

Työ- ja puolustusneuvostossa on kuultu valtion suunnitelmakomitean edustajan selostus sähköistämissuunnitelman toteuttamisesta. Suurten sähkölaitosten rakennustyö Neuvostoliitossa kuluvana vuonna tulee antamaan 133,500 kilovattia, minkä ohessa Moskovan teollisuuspiirille tulee 32,000 kilovattia, Leningradin — 46,000, keskisen teollisuuspiirin — 25,000, Ukrainan ja Donin alueen — 20,000 ja Taka-Kaukaasian — 30,500 kilovattia.

MAATALOUSPINTOJEN LAAJENTAMINEN VENÄJÄLLÄ

Maa-asiain kansankomisariaatin maataloudellisen valistustyön neuvosto on pitänyt välttämättömänä avata Kubanin maatalousinstituutin yhteyteen tulevana vuonna maanjärjestelytiedekunnan.

Voraoneshin maatalousinstituutin yhteyteen suunnitellaan perustettavaksi agronominen maanparannustöiden osasto.

Vologdaan on päätetty järjestää maatalous- ja meijeriopisto.

Myöskin muilla maatalouden aloilla tullaan ryhtymään toimitsijain verkon laajentamista ja toimitsijain tietopuolista kehittämistä koskeviin töihin.

UUSI TIETOKIRJA

TYÖLÄISTEN TIETOKIRJASTON SARJAA

ON NYT ILMESTYNYT 6:s TEOS

KARL MARXIN

SAKSAN KUMOUSTAISTELUT 1848

(Revolution and Counter-Revol. or Germany in 1848)

Tämä teos, Marxin artikkelisarja, joka ilmestyi kokoelmaksi koottuna ensikerran englanninkielisenä 1896, ilmestyy nyt vasta suomenkielisessä asussa.

SAKSAN KUMOUSTAISTELUT 1848 muodostaa täydentävän osan Napoleon III:nnen Vallankaappaukselle (mikä Työläisen Tietokirjaston sarjassa on jo aikaisemmin ilmestynyt), käsitellen saman historiallisen kauden oloja Saksassa ja Itävallassa, ennemmin ilmestyneen kirjan koskiessa Ranskan kumoustaisteluja.

SAKSAN KUMOUSTAISTELUT 1848 on kirja, missä Marxin nero esiintyy tärkeän historiallisen vaiheen tapahtumain syitten erittelijänä ja viiltävänä poliitisten tekojen arvostelijana. Jos haluat tietää miten Marx arvosteli aikansa "demokratian sankareita", hanki tämä teos heti. Luettuasi sitä havaitset, että tuo arvostelu sopii kuin nyrkki silmään nykypäiviekin "demokratian" korulausesankareihin. Aseta herrojen Camphausenin ja Hansemannin tilalle sanokaamme vaikka Noske ja Scheidemann — ja kuva on valmis. Jos jotakin eroa on, ei se varmastikaan ole viimeksimainittujen herrojen eduksi.

Nykyajkaiset "demokraatit" rakastavat puhua vielä — ainakin joskus — Marxista ja marxilaisuudesta. Lue, mitä Marx sanoo sellaisten herrojen politiikasta.

Opi marxilaisuutta historian analyysin alalla! Taistelevana työläisenä tarvitset sitä välttämättä.

HANKI HETI SAKSAN KUMOUSTAISTELUT 1848.

Hinta koviin kansiin sidottuna 75 senttiä.

Kirjaa on saatavana

VAPAUDEN KIRJAKAUPASTA

BOX 69. SUDBURY, ONT.

ja kaikilta liikkeemme asiamiehiltä.

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Canadan Kommunistipuolueen sihteerin osote.

Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. J. MacDonald, Room 304, 95 King St., E., Toronto 2, Ontario.

Bowie'n S. S. o:ton kokoukset pidetään 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

Beaver Laken s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. Voimisteluseura Jehun osote on sama.

Canadan Suomalaisen Järjestön, laillistetun, sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Canadan Suomalaisten Työläisten Urheiluliitto. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on Hannes Sula, os. Box 69, Sudbury, Ont.

Canadan Kommunistipuolueen piiri n:o 5:nnen (K.-O.) tp. piirikomitean ja Sudburyn kaupunkikomitean osotteet ovat: Box 754, Sudbury, Ontario.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

K. P. S. J. Coteau Hillin osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Dinsmore, P. O., Sask., Canada.

S. J. Creighton osaston kokous on joka kuukauden 4:jäs sunnuntai kello 2 j.pp. P. O. Box 92.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

Connaught Kommunistipuolueen osaston kokous pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, alkaen kello puoli 10 aamupäivällä. Kaikki osastolle aiotut kirjeet on lähetettävä osotteella: Connaught Station, Box 35, Ont., Canada.

Unio-osaston kokous pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai alkaen kello 1 iltapäivällä. Kaikki unio-osastolle aiotut kirjeet on lähetettävä osotteella: Connaught Station, Box 35, Ont. Canada.

Fort Williamin kommunistipuolueen osaston kokoukset joka kuukauden kolmas sunnuntai ja Johtokunnan kokoukset työkokouksien edellisinä tiistaina.

Suomalaisen järjestön Finlandin osaston kokoukset pidetään kerran vuodessa. Osote on: S. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Fort Frances Kommunistipuolueen suomalaisen kielijärjestön osaston kirjeenvaihtajan osote on: Henry Mäki, Box 681, Fort Frances, Ont., Canada.

INTOLAN s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai, klo 2 j.p.p. Osote S.S. Osasto, Intola, Ont.

Kirkland Laken S. osaston osote on Box 240, Kirkland Lake, Ont.

Canadan Suomalaisen järjestön Lake Coteau osaston no. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote on: Box 15, Dunblane, Sask.

Ladysmithin suomalaisen osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen kello 7 illalla. — Kirjevaihto-osote on: Box 153, Ladysmith, B. C.

Long Laken K.P.S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: Wm. Marttinen, Box 237 Copper Cliff, Ont. Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 j.p.

L. W. I. Union of Canada Port Arthurin osaston osoite: L. W. I. Unio of Canada, 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Larder Lake C. K. P. Suomalaisen osaston osote on: Box 20, Larder Lake, Ont.

Levackin S. S. O:ton kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Levack Mine, Ont. Box 72.

K. P. S. J. Nummolan osaston osote on Box 29, Shaunavan, Sask.

S. J. Nolalun osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 j. pp. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 11, Nipigon, Ont.

K. P. S. J. North Branchin osaston osote on: Sanna Kannasto, Box 430 Port Arthur, Ont.

C. S. J. Pottsvillen osasto No. 14. Porcupine, Ont.

Port Arthurin osaston kokoukset ovat joka toinen sunnuntai kello 8 illalla, omalla talolla 316 Bay St., sekä naisjaoston kokoukset joka toinen torstai. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Piiri kuuden T. P. Komitean sihteerin osote on: 191 Secord St., Port Arthur, Ont.

Rose Groven suom. järjestön osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 j.pp. Kirjeenvaihto-osote: Dan Hela, Rose Grove P. O., Ont.

Sault Ste. Marien S. J. o. n:o 5 työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, alkaen kello 8 i.p. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

Sointulan osasto, osote: Sointula, B. C. Työkokoukset kuukauden 1 ja 3 sunnuntai kello 1. Ohjelmakokoukset samoina päivinä kello 3 i.p.

South Porcupinen K. P. S. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 iltapäivällä. Osote: Box 528.

Timminsin C. T. P. Suom. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjeenvaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöör.

K. S. J:n Toronto Osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

K.P.S.J. Websters' Cornerin osaston kokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuukaudessa kello 7.30 illalla. Kirjevaihto-osote on O. Salmi, Websters' Corners, B. C.

K. P. S. J. Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:mas sunnuntai klo 2 j.pp. Postiosote: Quartz, Ont.

Vancouverin The Finnish Societys kokoukset pidetään joka toinen keskiviikko 7.30 j.pp., 2605 Pender St., E., Vancouver, B. C.

Amerikan Workerspuolueen Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 1113 W. Washington St., Chicago, Ill.— Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on tehtävä yllämainituilla osotteella.

Jack Seppälän Sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.

Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.

Lähellä Vapauden konttoria.

STAR BOTTLING WORKS

K. V. NURMI, omistaja

Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ

N. L. BISSONETTE — E. G. DIKSON

Northland Motor Sales

18 PINE STREET SOUTH — TIMMINS, ONTARIO

Me olemme akentteja

Willys-Knight, Overland ja Dodge Autoille ja Kuorma-Autoille

Suosituksia saatte Alex Koskelalta

P. O. Box 99 — TELEPHONE 400

Soo, Ont., Ilmoituksia

HUOMATKAA!

Olen muuttanut leipuriliikkeeni uuteen ajanmukaisempaan paikkaan 201 John St. Toivon edelleenkin suomalaisten kannatusta.

A. ANGILA

Finnish Bakery. —— Sault Ste. Marie, Ont. —— Phone 1572-J.

SAULT STE. MARIEN ja ympäristön suomal. väestö tehkää ostoksenne

COCHRANE-DUNLOP RAUTAKAUPASTA

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa saatte varmasti halvemmalla kuin pienemmistä liikkeistä

COCHRANE-DUNLOP HARDWARE LIMITED
Sault Ste. Marie, Ontario.

BARNES DRUG CO.

Suomalainen Ulkolähetys apteekki

Canadan Soossa

Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa

välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa, sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

JOHN KONKA
JALKINELIIKE
Hyvä työ ja halvat hinnat.
375 Albert St. Soo, Ontario

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY
Puhelin 2298 W.
309 Wellington St., W., Soo, Ont.
Matti Kotola

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

SCANDINAVIAN-AMERICAN

CANADASTA SUOMEEN ja SUOMESTA CANADAAN
OSLON TAI KÖPENHAMINAN KAUTTA

Skandinavian Amerikan Linjalla

Laivat lähtevät NEW YORKISTA loka- ja marraskuulla:

OSCAR II .... Lokakuun 7 p:nä
OSCAR II .... Lokakuun 7 p:nä
HELLIG OLAV .... Lokakuun 14 p:nä
FREDERIK VIII .... Lokakuun 26 p:nä
UNITED STATES .... Marraskuun 4 p:nä
OSCAR II .... Marraskuun 18 p:nä

CANADASTA SUOMEEN matkustaessanne käyttäkää aina meidän Linjaamme ja menkää New Yorkin kautta, jossa Teille vähillä kustannuksilla tarjoutuu tilaisuus ihailla New Yorkin nähtävyyksiä. Läpikulku viisumi hankitaan maksutta. Ei mitään vaikeuksia rajalla.

JOULUHUVIMATKAN SUOMEEN tekevät Linjamme kaksi parasta, nopeinta ja pidettyä laivaa. Matkat tullaan hnekilökohtaisesti johtamaan. Oma juna Montrealista Halifoxiin, oma laiva Köpenhaminasta Helsinkiin. Älkää unohtako tätä loistavaa tilaisuutta, vaan pitäkää se mielessänne.

KIRJOTTAKAA HETI ja tiedustelkaa lippujen hinnoista, passeista y. m. seikoista ja tilatkaa lippunne ajoissa Linjamme paikallisasiamiehiltä tai pääasioimistoilta.

JOULUHUVIMATKAT
Hellig Olav Jouluk. 2 p:nä —— Frederik VII Jouluk. 10 p:nä

SCANDINAVIAN AMERIKAN LINJA
461 Main St. Winnipeg, Man.—518 St. Catherine St. W., Montreal.
51 Upper Water St., Halifax, N. S.
Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont.

MATKAILIJAKOTI

Siisteja huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

Robert Lindforsin
SAUNA
Avoinna: Lauantaisin 1—12 yöllä.
Sunnuntai aamusin puoli 4—7.
R. Lindfors,
KIRKLAND LAKE, ONTARIO.

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.

Tyydyttäväisyys taataan.

Sauna
avoinna
Keskiviikkona ja Lauantaina
kello 2 j. pp.—2 yöllä.
E. KALMAR,
Box 220 Schumacher, Ont.

KELLO-
— ja —
Kultasepän
ja kaiverrusalan työtä teen
L. KYYNY,
433 Simpson Street, asunto 4
FORT WILLIAM, ONT.

Ruokaa ja Kahvia
CANADIAN CAFE
210 Minto St., Sudbury, Ont.
Lähellä C. P. R. asemaa
Tilaa yövieraille. — Phone 1852
Box 1862 JOHN LEHTELÄ

Liha- ja Ruokatavarakauppa
71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

Neuvostoliitosta

Neuvostovallan perustan laajeneminen

Tällä hetkellä meillä jo alkaa olla käsissämme huomattavia tuloksia neuvostojen uusintavaaleista kansallisissa tasavalloissa ja kansallisilla alueilla. Tällä hetkellä yleensä meillä on edessämme kuva siitä, miten mitä jälkeenjääneimmät ihmiskerrokset, jotka vuosikymmeniä ja satoja ovat eläneet irrallaan ja sivussa poliittisesta elämästä, nyt kommunistisen puolueen ponnistusten avulla ottavat asiallisesti osaa neuvostojen vaaleihin ja osa niistä myöskin joutuu mukaan aktiiviseen paan työhön, tullen jäseniksi neuvostoihin ja muihin vastuunalaisiin elimiin.

On ilahduttavaa panna merkille myöskin se, että suoritettaessa neuvostovaaleja kansallisilla alueilla, joita meillä muuten on hyvin paljon, ei sattunut lainkaan kansallisia riitaisuuksia tai yhteentörmäyksiä, vaan kaikki sujui hyvin tasaisesti. Tämä merkitsee sitä, että vanha tsaarinaikainen vihamielisyys on saatu jo miltei kokonaan poistetuksi. Myöskin sellaisilla seuduilla kuin Nahitsevanin tasavallassa, joka vielä tällä hetkellä on hyvin rikkinäinen muinaisten kansallisten riitaisuuksien takia, usein sattui niin, että armenialaiset asettivat ehdokkaaksen turkkilaisen ja toisin paikoin taas turkkilaiset valitsivat neuvostoon armenialaisia.

Tähän asti saatujen tilastotietojen mukaan voidaan sanoa, että eri kansallisuuksien asumilla alueilla neuvostoihin on tullut valituksi kutakin kansallisuutta sen suhteellisen asukasluvun mukaan.

Me vastustamme sitä, että vaalit suoritettaisiin erillisesti kansallisuuksittain ja me suoritammekin vaalit yleisesti, asianomaisen paikkakunnan väestön ottaessa niihin yhteisesti osaa. Mutta tämän ohella on vaalikamppailujen johtajain joka kerta otettava vaalikamppailussa huomioon kansallinen näkökanta, jotta ei mitenkään syrjäytettäisi paikallisen väestön toiveita ja etuja. Viimeksi suoritetuissa vaaleissa tämä kaikki toteutettiinkin. Niinpä esim. tataarien alueella valittiin kyläneuvostoihin 49 pros. tataareja, mikä melkein täsmälleen vastaa tataarien lukumäärää tataarien tasavallassa.

Sensijaan kansallisilla alueilla ei oltu lainkaan tyydyttävästi selvitetty sitä, miten vaalikamppailu on suoritettava köyhän ja keskivarakkaan maanviljelijäväestön välisen yhteistoiminnan pohjalla. Niinpä esim. Armeniassa järjestettiin erikseen köyhien ja keskivarakkaiden vaalikokouksia, eikä yhteisiä kokouksia pidetty lainkaan.

Erikoisesti on kiinnitettävä huomiota paikallisten neuvostojen kokoonpanon uudistamiseen. Viimeisissä vaaleissa tämä onnistuikin kutakuinkin hyvin. Niinpä Abhasiassa on neuvostoissa uusia jäseniä 73.9 pros., Gruusiassa — 70.8 pros., Adshiristanissa — 73.3 pros. ja Armeniassa 52 pros. j.n.e. Vaaleihin otti keskimäärin osaa hiukan yli 50 pros. äänioikeutetuista, mikä on edellisiin vaaleihin nähden huomattava saavutus, sillä silloin keskimäärin otti vaaleihin osaa vain noin 35 pros.

Yleensä naisten osanotto vaaleihin viime vaaleissa vilkastui. Niinpä tataarien alueella edellisissä vaaleissa otti osaa 12 pros., mutta viime vaaleissa oli jo naisia mukana 35 pros. Aserbeidshanissa suureni kyläneuvostoihin valittujen naisten prosenttimäärä 6.3 prosentilla, Abhasiassa — 5.1 prosentilla ja Nahitsevanissa — 7.8 prosentilla j.n.e.

Neuvostoihin valittujen kansallisten taloudellinen asema kuvastaa samalla kansallisten alueiden taloudellista asemaa. Valtavan väestön enemmistön muodostavat vähävaraiset talonpojat. Kulakkiaineksen vaikutusvaltaa vaaraa ei neuvostoissa ole olemassa ja yleensä rikasta ainesta on verrattain vähän valittu neuvostoihin. Työtätekevä talonpoikaisto pitää neuvostoja lujasti käsissään ja eikä se puolueen johdon turvin kulkien tule niitä kenellekään luovuttamaan. Kommunistien luku maaseutuneuvostoissa jäi viimeisissä vaaleissa melkein ennalleen, ollen siellä ja täällä huomattavasti kallistumista puoleen ja toiseen.

Viimeisissä vaaleissa ensi kertaa sovellutettiin laajaa demokratiaa ja kommunistien prosenttiluvun pysyminen ennallaan on osottamassa, että väestön laajojen kerrosten luottamus kommunistiseen puolueeseen on hyvin laaja. Muutamilla paikoilla, kuten esim. Tataarien tasavallassa, suureni kommunistien prosenttimäärä huomattavasti.

Kaikki tämä puhuu sen puolesta, että neuvostovallan perusteet ja pohja kansallisillakin alueilla ja tasavalloissa yhä laajenee ja lujittuu kommunistisen puolueen ymmärtäväisen politiikan perusteella. "Punainen Karjala".

Uudisasutussuunnitelmat tulevaksi vuodeksi

Liittotasavaltoja käsittävässä uudisasutuskomiteassa on tarkastettu v. 1926—27 uudisasutussuunnitelma. Suunnitelman keskeisimpinä asutusalueina ovat Kaukainen Itä, Siperia, Volgan alue ja Krimin pohjoisseudut.

Suunnitelman pohjaksi on asetettu Neuvostoliiton toimeenpanevan keskuskomitean puhemiehistön päätös uudisasutussuunnitelman laajentamisesta siinämäärin, mikäli työtätekevän kansanaineksen taholta ilmaantuu halukkaita siirtymään uudisasutusalueille.

Suunnitelman mukaan pian alkavana talousvuonna on suoritettava 205,000 henkilön maan jako yleisestä maaomaisuudesta, on asutettava ja taloudellisesti järjestettävä 38,100 perhettä, jotka saapuvat asutusalueille vielä kuluvan talousvuoden lopussa. Tämän lisäksi on asutettava paikasta toiseen siirtyviä perheitä ja niiden jäseniä kaikkiaan noin 350,000 henkeä.

Kaikkia näitä toimenpiteitä varten on valtion budjetilta saatava 32 miljoonaa ruplaa. Kymmenvuotisen uudisasutussuunnitelman mukaan suunnitellaan uudisasutusalueille asetettavaksi 5,200,000 henkeä. Tämän takia liittovaltojen käsittävä avustuskomitea onkin huomauttanut, että tulevana vuonna täytyy uudisasutussuunnitelmaa toteuttaa ilman minkäänlaista supistusta.

Varat näitä toimenpiteitä varten on saatava liittovaltion budjetilta. Tämän jälkeen tullaan varat jakamaan niiden tasavaltojen kesken, joiden alueilla on yleisen asutussuunnitelman alaisia maa-alueita. Asutussuunnitelman pääasiallisimpana toteuttajana tulee olemaan maa-asiain kansankomisariaatti.

Kansantalouden kontrollinumeroita vuodelle 1926—27

Neuvostoliiton kansankomisarien neuvoston ja Työ- ja puolustusneuvoston yhteisessä istunnossa on kuultu selostus Neuvostoliiton suunnitelmakomitean kansantalouden kontrollinumeroista tulevalle vuodelle.

Jos vertaa kuluvaa vuotta vuoteen 1926—27 — sanotaan suunnitelmakomitean selostuksessa — niin silmään pistää voimakas kansantalouden kehityksen hidastuminen. Jos teollinen tuotanto kuluvana vuonna edelliseen verraten kehittyi 45 prosentilla, niin tulevana vuonna tuo kehitys supistuu 15 prosenttiin. Eri teollisuusaloilla on huomattavissa samaa ja yleensä saadaan tulokseksi kehityksen hidastuminen.

Jälleenrakennuskauden päättyessä ja taloutemme kasvun liketessä ennen sotaa vallinnutta tasoa, me toteamme kaksi tärkeätä seikkaa: 1) sisäiset markkinat ja maksukykyinen kysyntä on kasvuluonteeltaan nopeampaa kuin aineellisten arvojen tuotanto; 2) kaupungin ja maaseudun taloudellinen tasapaino rikkoontuu viimeksimainitun hyväksi. Yleisessä kansantalousjärjestelmämme jännittyneisyydessä vuodelle 1926—27 osottaa selostus heikoimmiksi ulosviennin, kuletusolot ja rakennustoiminnan.

TRAKTORIN KÄYTTÖ MAATALOUDESSA

Tänä vuonna on talonpoikaistolle myyty maatalouskoneita 40 pros. enemmän kuin edellisenä vuotena. Kotimaassa tuotettujen maatalouskoneiden laatu on huomattavasti parantunut. Traktoreita tänä vuonna työskenteli maataloudessa 15,000 kappaletta.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .... $3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun .... 50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta .... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuota .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pihiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta .... 50c ja $.100
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .60
Silmävettä .... .50
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

L. Kunnas ja Alf. Oja
Ensiluokan naisten ja miesten RÄÄTÄLILIIKE
Teemme omista ja teettäjän kankaista kohtuullisilla hinnoilla.
Työ ja sopivaisuus taataan
Vanhat korjataan, puhdistetaan ja silitetään huolellisesti
157 South Algoma St., Port Arthur.

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Port Arthurin Osuuskauppa
292 Bay Street. —— Phone 305 N. —— Port Arthur, Ontario.
Tarjoaa kuluttajille parhaat ruokatavarat kohtuullisilla hinnoilla. — Ja voitot kuuluvat ostajille.
Tavaratilaukset linjoille toimitetaan huolella ja täsmällisesti.
The International Co.-Op. Trading Co., Ltd.

KAIKKI SEN JO TIETÄVÄT
että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
INTERNATIONAL BOTTLING WORKS
157 Machar Ave. — Phone 2003 North. — Port Arthur, Ont.

TWIN CITY BOTTLING WORKS
— valmistaa —
ehdottomasti parhaat pehmeät juomat kaksoiskaupungeissa, käyttäen ainoastaan ensiluokkaisia mehuja ja sokeria. Sacharinia ei käytetä. Kaikki tuotteet ovat täysiarvoisia ja puhuvat puolestaan.
LINJOILTA TILAUKSET MYÖSKIN TERVETULLEITA
— Osoite —
TWIN CITY BOTTLING WORKS
Puhelin So. 2190
819 Minnesota Street Fort William, Ontario
V. Tuomi, omistaja. — Asunto 547 Prince Arthur Blvd.

Mitä on jokapäiväinen leipä?
Ruokaleipä ja kahvileipähän se on, jokainenhan sen tietääkin ja senkin, että Kotileipomosta jokapäiväisen leivän saa maukkaimman.
Kuivaleipä ja korput ovat keveitä ja huokoisia ja hinta — kysykääpäs. Jo usean vuoden ajan on tilaukset linjoille, farmeille ja kämpille täytetty huolella. Puhelin 1838S.
HOME BAKERY — 740 SIMPSON ST. — FORT WILLIAM, ONT.

LAUTATAVARAA

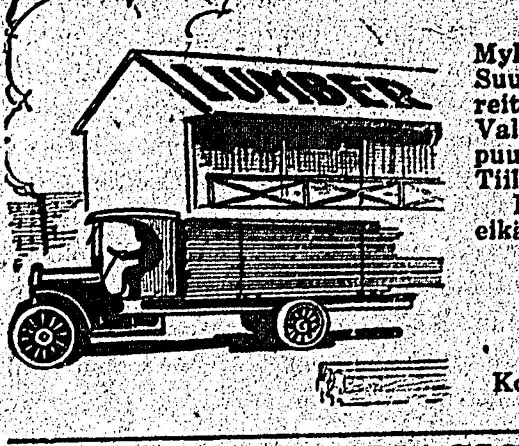

Myllytuotteita, Akkunaraameja, Ovia, Suuria B. C. Jalokuusi (Fir) Timbereitä. Puhdasta Fir finistystavaraa. Valkeamänty koristelautaa. Kovanpuun lattialautaa, Sementtiä, Kalkkia, Tiiliä ja Kattopäreitä.
Ei ole orderia liian pientä meille eikä liian suurta käsiteltäksemme.
The Milton Francis Lumber Company
Phones N. 1901—999
Konttorituntien jälestä Phone 1749
PORT ARTHUR, ONT.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Leichnerin kasvomaaleja, 8 lajia yhdessä, hinta $2.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta 1.50
Partaliimaa .... .75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym. .... .75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää .... .50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä .... .40
Nenäkittiä .... .40
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria .... .75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi .... .75

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

Ihmeellinen kirja juuri ilmestynyt Suomeksi

«Minua sanotaan Puusepäksi»

Kirj. UPTON SINCLAIR

Mainehikas kirjailija on tässä, unennäön muodossa esittämässään kertomuksessa tuonut Natsaretin puusepän Amerikan kapitalistiseen yhteiskuntaan.

Puusepän valtavaan persoonaan taittuvat kaikki sodan jälkeisen maailman räikeydet näkyen, niinkuin särmiön taittamat valonsäteet alkuosissaan; kansalliskiihko, joka on otettu suurkapitalismin palvelukseen; sodassa veriin istutettu väkivalta, jota käytetään nälkäisten lakkolaisten rauhoittamiseksi; ylellisyys, jossa toiset kieriskelevät; kurjuus, johon toiset nääntyvät. Edelleen kuvaillaan kirjassa niitä ristiriitoja, joita maailmansodan synnyttämä murrosaika on tuonut työväenliikkeeseenkin. Siinä paljastetaan ulkokullaisuus, joka vaivaa rikkauksia keränneitä kirkkokuntia ja niiden miljonäärijäseniä. Samoin saa kertomuksesta elävän käsityksen siitä miten suuria joukkoja johdetaan mielin määrin, miten niistä muodostellaan kadun roskaväkeä, "mobs", jota sitten usutetaan mielettömiin tekoihin. Vaara, mikä on seurauksena laajojen joukkojen tietämättömyydestä, kirkastuu lukijalle selviöksi.

Ja nämä kaikki, eritoten työtätekevälle kansalle tärkeät havainto-opetukset esitetään punottuina lennokkaaseen juoneen, joka tempaa lukijan vastustamattomasti mukaansa.

Kirjassa on 240 sivua ja on sen hinta nidottuna 90 senttiä ja sidottuna $1.25.

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

MAGIC GAS

on powderin muodossa ja sekaantuu helposti sekä kasoliiniin että koliöljyyn antaen sille happea ilman typpeä, josta on seurauksena 100 pros. kaasun palaminen. Se polttaa kuonan (carbon) koneesta niin että se on kuin uusi ja pysyy uutena niin kauan kuin Magic Gas'ia käytetään. Laittakaa koneenne käymään hienosti. Yhden dollarin laatikossa on tarpeeksi sataan gallonaan kasoliinia ja se antaa teille 400 tai 500 mailia enemmän matkaa taikka vastaa kolme senttiä gollonalle. Sitä myyvät rautakaupat, sekatavarakaupat ja autotarpeitten kupat. Jos teidän kauppiaanne ei voi antaa sitä teille, niin kirjottakaa meille ja me rahat saatuamme, lähetämme boxin teille. Lähettäkää Money Order. Me olemme jälleenmyyjiä Thunder Bayn, Rainy Riverin ja Kenoran alueilla. Tukku- ja vähittäiskauppa.

Me myöskin myymme "Auto Power Attachments", jotka voidaan sovittaa niin että mikä tahansa auto käyttää sahakonetta, jauhinkiviä, pumppua, puimakonetta, separaattoria, fäniä taikka mitä hyvänsä ajatella saattaa. Käykää meillä tarkastamassa. (107-4 K)

FALSAW MACHINERY CO., 51 N. Cumberlnd St., Port Arthur, Ont.

Dr. J. S. Miller
HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti
tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.
Acme apteekin yläkerrassa Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 539 —— Puhelin 52
SUDBURY, ONT.

EASTON'S
Hautaantoimitusliike
Perustettu 1911 — 12½ Pine St.
TIMMINS, ONT.
Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset.
S. L. LEES, hoitaja
Päivä ja yö telefooni 5
EASTON'S
PARHAIN PALVELUS

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:
S. G. NEIL. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Wednesday and Friday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmeno ilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kertaa, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO. Liikkeenhoitaja.

"Sisältä poraamisesta"

Eräs kirjeenvaihtaja on lähettänyt julkaistavaksemme kirjeen, jossa hän selittää hyväksyvänsä kommunistipuolueen menettelytavat kaikissa muissa, paitsi työläisten taloudellista järjestäytymistä koskevassa kysymyksessä, kirjottaa «Worker» toimituspalstoillaan. Hänen mielestään tekee puolue väärin neuvoessaan työläisten pysymään Amerikan työväenliittoon kuuluvissa ammattiliitoissa. Yhtä hyvin, sanoo hän, voisi neuvoa heitä liittymään Columbuksen ritareihin, fascisteihin tahi konservatiivipuolueeseen. Sillä vain autetaan lihavien palkkojen hankkimista byrokratialle. Onko se propaganda, mikä näiden olosuhteiden alaisena voidaan suorittaa, siitä maksetun hinnan arvoinen? Hän on vanhoja veteraaneja ja hän uskoo työläisten olevan kyllästyneitä Amerikan työväenliittoon.

Tämä väite on tuttu ja siinä on paljo perää, lausuu lehti. Epäilemättä on totta, että Amerikan työväenliitto on taantumuksellinen ja byrokratian hallitsema. Mutta kun hän sanoo työläisten jo olevan kyllästyneitä siihen, on hänen toivonsa noihin sanoihin puetun ajatuksen isä. On tuhansia, kymmeniätuhansia työläisiä, jotka ovat kyllästyneitä Amerikan työväenliittoon, mutta on satojatuhansia työläisiä, jotka eivät sitä ole. Se tosiasia, että viimeisten kahdenkymmenenviiden vuoden aikana toinen toistaan seuranneet eroamisliikkeet eivät ole kyenneet horjuttamaan Amerikan työväenliittoa tämän mantereen suurimpana ja johtavimpana työväenjärjestönä, on todistuksena tästä seikasta. Byrokratian petturuudesta huolimatta on suurin osa järjestyneistä työläisistä yhä Amerikan työväenliitossa. Ei ole totta se, että olisi yhtä johdonmukaista kehottaa työläisiä liittymään kirkkokuntiin. Amerikan työväenliitto on järjestö, joka on perustettu taloudelliselle alalle käymään työläisten palkkataisteluita pääomaa vastaan. Tuon tarkotuksen edellyttämältä linjalta mahdollisesti useimmin poiketaan luokkienväliseen yhteistoimintaan. Mutta Amerikan työväenliittoon kuuluvat ammattiliitot ovat voittaneet suuria taisteluja, kun jäsenjoukot ovat seuranneet vasemman siiven johtoa. Äskeiset vaippatyöläisten ja turkistyöläisten lakot New Yorkissa ovat tästä todistuksina. Green ja hänen joukkonsa sabotoerasi, mutta tuhannet työläiset seisoivat lujina militanttisten vasemmistolaisten johtajiensa takana ja voittivat. Se, mitä on tehty vaatetustyöläisten voittamiseksi luokkatietoisille kannalle, voidaan tehdä kaivostyöläistenkin suhteen, jos joukkojen keskuudessa käydään itsepintaista kamppailua lewisilaisen byrokratian, virkailijavallan poistamiseksi. Se on vaikeampaa, mutta se on mahdollista. Amerikan työväenliitossa ovat jäsenjoukot ja niitä me juuri haluamme, ei Amerikan työväenliiton, vaan työväenluokan yhtenäisyyden vuoksi.

Canadassa tilanteen tekee monimutkaiseksi Amerikan työväenliiton canadalaisen byrokratian kieltäytyminen ottamasta huomioonsa työläisten painostusta ammattiliittojen canadalaisen autonomian, itsenäisyyden puolesta. Ammattijärjestön Montrealissa pidetty konventsioni oli uusi todistus typerän patavanhoillisesta tosiasian tunnustamisesta kieltäytymisestä. Tämän seurauksena ovat tuhannet työläiset, jotka haluavat toimintavapautta Canadassa, jättäneet ammattijärjestön. Mitä on näissä olosuhteissa tehtävä? Vasen siipi esittää mahdollisimman suurta yhtenäisyyttä ja mahdollisimman laajaa kansallista itsenäisyyttä, vapautta poliittiselle ja taloudelliselle toiminnalle. Se ehdotti yhtenäisyyskonferenssia ammattijärjestön sisällä ja sen ulkopuolella olevien ainesten yhteenliittämiseksi. Mutta ammattijärjestön byrokratia on liian «ylpeä» tunnustaakseen tosiasiat. Tämä vahvistaa heikkenevää valtaansa harhaluuloilla ja toiveilla siitä, että jotenkin jokin tulee estämään työläisten jatkuvan ammattijärjestöstä eroamisen. Vielä kerran, mikä on meidän ohjelmamme? Kehotammeko me Amerikan työväenliittoon kuuluvissa ammattiliitoissa olevia työläisiä eroamisiin? Emme. Me kehotamme heitä jäämään niihin ja rakentamaan ammattijärjestön ulkopuolella olevien ainesten kanssa voimakkaan mielialan yhtenäisyydestä, joka on saavutettavissa todellisen, kaikki taloudellisesti järjestyneet työläiset käsittävän canadalaisen ammattijärjestön kautta. Kehotammeko me ammattijärjestön ulkopuolella olevia aineksia olemaan puolustuksetta tahi antamaan järjestöjensä mennä «mullinmallin» Moorea tyydyttääkseen? Emme. Me kehotamme heitä yhdistämään voimansa ammattijärjestön ja tullakseen voimakkaaksi tekijäksi, jonka yksinpä Moore ja Jimmy Simpson ovat pakotetut huomaamaan. Mikä menettelytapa, kysymme me kirjeenvaihtajaltamme, olisi realistisempi ja järkevämpi? sanoo puolueemme pääänenkannattaja lopuksi.

Peter Heenan — uusi Jim Murdock

Peter Heenanin, josta tuli liittohallituksen työministeri, on Kingin hallitus valinnut uudeksi Jimmy Murdockiksi, kirjotetaan «Workerissa». Milloin hyvään kapitalistinen hallitus valitsee tähän virkaan miehen, joka on poliittisesti tahi ammattiyhdistysläisenä ollut yhteydessä työväenliikkeen kanssa, on työläisten parhainta valmistautua kaikkein pahimman varalta. Jimmy Murdockin virkakautena tapahtuivat Bescon kaikkein julmimmat hyökkäykset Nova Scotian kaivos- ja terästyöläisiä vastaan ja postityöläisiä kohdeltiin niinikään mitä hävyttömimmin. Kapitalistit ovat tulleet siihen johtopäätökseen, että he voivat käyttää Petteriä hyväkseen ja Petteri on mielellään antanut itsensä tulla vietellyksi.

Peter Heenan oli yksi niistä, jotka vuoden 1919 taistelumat nostattivat pinnalle. Hän oli työväenedustajana Ontarion maakunnan lainlaatijakunnassa vuonna 1919, mutta, kuten useat niistä, jotka olivat siellä hänen edustajatovereinaan, hän on osottanut olleensa työväenpuolueen riveissä ei minkään muun kuin sen vuoksi, mitä hänelle oli mahdollisesti siitä saada poliittisten palkkioiden muodossa. Hän on myynyt itsensä, samaten kuin Ballantyne, Jimmy Gunn, Rollo-veljekset ja halcrowit ja festerit. Nämä miehet eivät olleet maakunnan lainlaatijakunnassa rakentaakseen työväenpuoluetta ja kärsiäkseen miesten lailla tarpeelliset tappiot. He olivat urantavoittelijoita aluksi, lopuksi ja kaiken aikaa ja käyttivät yhteyttään työväenliikkeeseen ja siltä saamiaan kokemuksia saadakseen pienemmät ja isommat leipäpaikkansa työnantajaluokalta.

Työskentely työväen itsenäisen poliittisen järjestön kehittämiseksi tulee jatkumaan. Canadan työväenpuoluetta rakentavien työläisten tulisi katsoa, ettei siinä löytyisi tilaa uusille rolloille, festereille ja peter heenaneille. Ainoa keino estää työväenpuoluetta olemasta hyvänä metsästysalueena tällaiselle roikalle on työväenpuolueen pitämisessä tinkimättömästi työläisten etuja edustavana — puolueena, joka hyväksyy luokkataistelun käymisen toimintojensa perustaksi, lausuu lainaamamme lehti.

Lehmänkäännös

Suomen sosialidemokraattisen puolueen johto on viimeisimpinä aikoina koettanut näytellä jonkinlaista työväen luokkataistelupuolueen osaa — sanoissa. Niinpä kirjotti sos.-dem. puolueen puoluetoimikunnan jäsen ja yksi sosialidemokraattien huomattavimpia johtajia, herra Hupli, muutama kuukausi sitten SS:ssa pääkirjotuksen, jossa hän ankarin sanoin moitti sos.-dem. puolueessa vallalle päässyttä reformismia. Hän tunnusti, että sos.-dem. puolue «tällä hetkellä potee yleistä ja selvästi havaittavaa aatteellista vähäverisyyttä ja köyhyyttä, uskon ja innostuksen puutetta. Yleinen innostuksettomuus ja kuivettuneisuus vallitsee, kaikkea mitataan markoissa, uhrausvalmiutta ja lämmintä mieltä näkee harvassa. Työväenliikkeellä on miltei puodin, afärin leima.»

Yhtenä syynä tällaiseen kalpeaan asiaintilaan herra Hupli mainitsee sen, että sos.-dem. johtoherrain keskuudessa «joutui vallankumouksellisuus ja yleensäkin aatteellisuus yhtä huonoon huutoon kuin missä aikaisemmin oli ollut reformismi». Sos.-dem. puolueen auttamiseksi tästä aatteellisesta vararikosta Hupli ehdottaa m.m. harjotettavaksi «voimakasta nykyisen yhteiskunnan arvostelua ja sen perusvirheiden paljastamista.» Kun täten pidetään silmät ja sydämet avoinna nykyisen yhteiskunnan lukemattomille vääryyksille ja kohtuuttomuuksille ja samalla katse kiinnitettynä uuden yhteiskunnan *jo häämöttävään sarastukseen*, kannustaa se ponnistamaan kahta innokkaammin kaikilla niillä aloilla, joilla puolueemme voi yhteiskunnan uudistamista edistää ja suorittaa.» Siis jyrkkä käännös vasemmalle — sanoissa.

Osottaaksemme, miten täydellisen lehmänkäännöksen Hupli ja hänen mukanaan koko Suomen sos.-dem. puolueen johto on viime aikoina tehnyt, otamme tähän pienen näytteen samaisen herra Huplin kirjotuksesta syksyllä 1918. Hupli nim. kirjotti vuoden 1919 Työväen Kalenteriin johtavan kirjotuksen, jossa hän selostaa sekä maailmansodan että Suomen kansalaissodan vaiheita ja seurauksia, sekä tekee kirjotuksensa lopuksi seuraavan yhteenvedon:

«Luodessamme tältä pohjalta mielikuvituksessamme silmäyksen maailmansodan jälkeiseen uuteen Suomeen, voimme nähdä kansanvaltaisesti hallitun maan, jonka asioiden ratkaisussa työtätekevillä kansankerroksilla on ratkaiseva vaikutus, jossa rahavallan mahti on kohdalta kohdalta kukistetaan, jossa joukkojen hyvinvointi lisääntyy ja jossa kuten pahana unena muistellaan eletyn murrosajan hirveitä kauhuja ja pohjatonta kurjuutta.»

Ajatellaanpa, että aikana, jolloin kymmenettuhannet Suomen työläiset kituivat vankileireillä, jolloin kymmeniltätuhansilta «vapainaolevilta» oli riistetty äänioikeus, jolloin nälkä ja kurjuus, työttömyys ja epätoivo oli työtätekevän väestön keskuudessa yleinen, jolloin «yritti karata, mutta tuli ammutuksi» oli ohranan tutkimusohjeena työväenliikkeen johtajiin ja työläisiin nähden — ajatelkaapa, että työväen johtajan lipulla purjehtiva voi tällaisena aikana syytää suustaan moista roskaa! Ja sama henkilö kehtaa nyt laulaa työväestölle ylempänä esitetynlaisia sireenilauluja.

Huplimainen sos.-dem. johto ajattelee kunnallispoliittisia asioita aivan samalla tavalla kuin syksyllä 1918 ja toimii myöskin niissä merkeissä, mutta joukkojen kalastelemiseksi se esiintyy sanoissa, kuten herra Hupli ja hänen kaltaisensa 1926. Ääni on Jaakopin ääni, mutta kädet ovat Esaun kädet.

Vapaus päivälehdeksi

Canadan suomalaisen järjestön toimeenpanevan komitean pöytäkirjasta, joka on julkaistu lehdessämme, käy selville, että sanottu komitea on keskustellut Vapauden laajentamisesta. Edelleen on tiedossamme, että monissa puolueen elimissä, mikäli ne ovat edustaneet puolueen suomalaista jäsenistöä, on myöskin keskusteltu samasta asiasta.

Jokapäiväisen suomalaisen työväenlehden tarve Canadassa.

Tästä johtuu ikäänkuin itsestään esille kysymys jokapäiväisen suomalaisen työväenlehden saannista Canadaan. Sen tarpeellisuudesta ei luonnollisestikaan voi olla muuta kuin yksi mielipide. Ja se on: Selläinen on välttämätön. Ellei tämän maan suomalaisella työväestöllä olisi muistossaan edesmenneen "Työkansan" kohtalon johdosta saadut kokemukset — karvaatkin kokemukset — niin meillä saattaisi jo olla päivälehti. Kun tähänastiset kokemukset nykyisen kolmipäiväisen lehtemme kustantamisessa ovat erittäin loistavat, ainakin rahallisiin saavutuksiin nähden, niin se johdattaa meitä jälleen perin välttämättömän jokapäiväisen lehden suunnitteluun. Tahdomme tässä penkoa kysymystä Vapauden laajentamisesta jokapäiväiseksi lehdeksi niin laajasti kuin meidän näköpiirimme antaa myöten.

Vapauden tähänastinen menestys ja vaikutus

Kuten muistetaan, lähti Vapaus alkuun perin vaatimattomana. Sitä on senjälkeen pariin otteeseen laajennettu nykyiseen laajuuteensa, joka käsittää 16 sivua viikossa, kolmessa erässä. Vaikka Vapauden kustantaminen ei yksinään liene koskaan ollut voittoa tuottava yritys, niin ovat sen yhteyteen liitetyt muut liikehaarat tuottaneet voittoa niin suuressa määrin, että liikkeen puhdas omaisuus voidaan sanoa käsittävän noin 25,000 dollaria irtaimessa omaisuudessa ja noin 15,000 dollaria puhtaassa rahassa. Siis yhteensä noin 40,000 dollaria. Siinä on tulos noin yhdeksänvuotisesta liikeyrityksestä lehden kustantamisessa, mikäli rahallinen tulos ja kannattavaisuus on kysymyksessä. Tuon summan voidaan sanoa suurin piirtein edustavan tämän liikeyrityksen puhdasta voittoa tällä ajalla. Siihen voidaan olla tyytyväiset. Mutta lehden luomiin aatteellisiin voittoihin emme saata olla yhtä tyytyväisiä. Tästä puolesta olisi saattanut olla suuremmat voitot, jos lehden ilmestyminen olisi ollut jokapäiväistä, ja jos lehden toimittamiseen nähden olisi tehty suurempia uhrauksia. Lehti on siis menestynyt.

Ja se menestyminen on luonut Canadan suomalaiselle työväestölle noin 40,000 dollarin suuruisen sivistyspääoman, joka lepää tänäpäivänä tarkotuksettomana. Jos nuo 40,000 dollaria edustaisivat saavutusta, johon on pyritty rahallisessa suhteessa, niin se olisi melko tyydyttävä saavutus. Mutta tuo summa edustaa "henkistä pääomaa", joka makaa suureksi osaksi käyttämättömänä. Se on totta. Sillä Vapautta voidaan kustantaa paljon pienemmällä pääomalla. Sanokaamme vaikkapa 10,000 dollarin pääomalla. Siitä on tehtävä johtopäätös, että 30,000 dollarin suuruinen määrä "henkistä pääomaa" on toimettomana. Ei tuota sillä hyötyä, mikä siitä saattaisi olla, kun se pantaisiin käytäntöön. Sillä eihän kukaan rohkene väittää, että lehtemme tarkotuksena olisi koota suuria määriä rahaa, eikä käyttää sitä mihinkään tarkotuksiin, vaan antaa sen olla kiinni omaisuudessa tai talletettuna pankissa.

Meidän mielestämme tätä "henkistä pääomaa" on ryhdyttävä käyttelemään. Ja pian.

Mitä on tehtävä?

Mikä on se tapa, millä tätä "henkisen pääoman" määrää, mikä on valmiina ja liikenee käytettäväksi, on ryhdyttävä käyttelemään? On tietysti itsestään selvää, että se on ensikädessä lehden laajentaminen. Siihen on rahaa ja edellytyksiä. Mitä muuta kuin toimeen. On saatettava lehtemme ilmestymään kuusi kertaa viikossa ja nelisivuisena. Lehti tulisi siten päivälehdeksi. Kun viikon sivumäärä käsittäisi näin ollen yhteensä 24 sivua, niin merkitsisi tämä lehden laajentamista 8 sivulla viikkoa kohden. Kun kaikkein varovaisinkin laajennus tulisi laajentamaan lehden ehkä 20 sivua viikossa käsittäväksi, niin on syytä samalla ottaa se askel, joka olisi monen mielestä pitänyt ottaa jo aikoja sitten. Ellei suomalaisen järjestön toimeenpaneva komitea olisi muodostunut miehistä, jotka ovat alati pitäneet silmäinsä edessä pirunkuvaa "Työkansa"-vainaan kohtalosta, niin olisi meillä nyt jo päivälehti. Tunnustukseksi voidaan sanoa, että onhan se hauskaa, että ollaan varovaisiakin. Mutta jos tätä varovaisuutta edelleen jatketaan, on siitä silkkaa vahinkoa, jota siitä on jo tähän mennessäkin koitunut.

Mitä siis on tehtävä? Vastaus, suora ja vääjäämätön, tulee olemaan: Vapaus on laajennettava nelisivuiseksi päivälehdeksi viipymättä. Siinä ei ole mitään selitysten tilaa.

Ellei suomalaisen järjestön johto uskalla tehdä tätä omissa nimissään, niin on sen käännyttävä osastojen puolueen tai kutsuttava koolle järjestön vuotuinen kokous päättämään asiasta. On siis valittavana kolme eri tietä asian päätökseen ajamiseksi.

Päivälehden menestymismahdollisuudet

Vaikka olemmekin jo saaneet asiamme selitetyksi, niin on vielä syytä kosketella joidenkin mahdollisten Tuomaiden varalta lehden tulevaisuuden mahdollisuuksia päivälehtenä.

Yhdysvaltain siirtolaisuuspolitiikka näyttää edelleenkin suuntaavan Suomesta Amerikan mantereelle virtaavan siirtolaisvirran Canadaan. Se tuo meille aina uusia suomalaisia työläisiä lehtemme lukijoiksi, joten lehtemme lukijakunta tulee aina vain lisääntymään. Yhdysvalloissa on asianlaita ymmärrettävästi hiukan toisin. Siellä oppivat vanhatkin asukkaat hiljalleen nyhtämään tietoja englanninkielisistä lehdistä, puhumattakaan uudesta ja nousevasta polvesta. Tätä ilmiötä ei meidän tarvitse pelätä lainkaan täällä Canadassa. Siis tärkein seikka, todennäköinen lukijakunnan lisääntyminen on taattu asia.

Kun lehteä ryhdytään kustantamaan päivälehtenä, on meillä mahdollisuus saada paljon uusia tilaajia. Sillä lehdestä voi siten saada enemmän koko laajaa maailmaa kuin Canadaakin koskevia uutisia. Rajantakaisilla suomalaisilla lehdillä on täällä huomattava joukko tilaajia, koska ihmiset eivät tyydy Vapauden rajotettuun uutismäärään. Ne, ja uusia on helppo vallottaa. Tuhannen uuden tilaajan saaminen ei pitäisi olla mikään mahdottomuus, vaikkapa lehden tilaushintaa korotettaisikin yhdellä dollarilla. Korotetusta tilaushinnasta ja uusista tilaajista saisi lehti lisätuloja noin 6—7,000 dollaria. Ilmotuksistakin saattaa saada enemmän, j.n.e. Lehtiliikkeen ohessa olevat liikehaaratkin saattavat lisätä voitojaan, kuten ne ovat tähän mennessä tehneet.

Elleivät nämä kaikki lisääntyneet tulot riitä lehden laajentamisesta koituviin menoihin, niin onhan meillä käytettävänä tuo 40,000 dollarin "henkinen pääoma". Siitä voidaan muutamien ensimäisten vuosien tappioita korvata, Jos tappiota lainkaan koituukaan. Sitten on vielä se mahdollisuus, että jos ensimäinen toimintavuosi osottaa tappiota, ja toinen tekee samoin, niin voidaan lehden ilmestyminen muuttaa nykyiselle kannalleen.

Tämän kirjottaja ei kuitenkaan epäile lainkaan menestymismahdollisuuksia. Jos Vapauden taloudenhoito pysyy edelleen tähänastisen "juutalaisen" käsissä, ja jos lehden tilausmäärän lisäämiseen ja ilmotuksien keräämiseen kiinnitetään erikoista huomiota ja kustannuksia, niin menestyminen on varmaa.

Ei siis muuta, kuin toimeksi!

Kalle Terä.

Mistä Neuvostoliiton viimeisimmässä puoluekeskustelussa oli kysymys

Neuvostoliiton kommunistipuolueen viimeisimmästä puoluekiistasta ja oppositsionin — johon kuului G. Sinovjev kumppaneineen — kannasta kirjottaa Leningradin "Vapaus"-lehdessä toveri Väinö Aalto seuraavaa:

Suppean tilan vuoksi ei "Vapaus" ole voinut tehdä laajemmalti selvää niistä NKP:n kiistakysymyksistä, jotka viimeaikoina ovat kiinnostaneet Neuvostoliittoa ja samalla koko maailmaa. Koetamme tässä antaa lyhyen selostuksen niistä pääseikoista, joissa oppositsio asettui yleistä puoluelinjaa vastaan. Kohta alussa on kuitenkin sanottava, että kukin kysymys erikseenkin on sangen laaja, ne kun pohjautuvat kauaksi puolueemme menneisyyteen ja koskettavat sekä taloudellisen että poliittisen elämän peruskysymyksiä. Niinpä puolueemme KK ja KKK yhteisessä istunnossaan käyttivät näitten kysymysten selvittämiseen 10 päivää ja sanomalehdet ovat jo viikkomäärin sisältäneet ihan sivuttain asian koskevaa ainehistoa. Tässä annettava selostus ei siis pyrikään olemaan muuta kuin **ylimalkainen jäsennys** puheena olevista kysymyksistä.

Erimielisyyden aiheina olivat sekä kansainväliset että sisäpoliittiset seikat, viimemainittujen jakaantuessa taloudellisiin ja poliittisiin kysymyksiin. Puolueen sisäinen elämä on tietysti näitten kaikkien kysymysten rinnalla ensiarvoinen ja niihin kiinteästi sidottu asia.

Ovatko Kominternin IV ja V kongressi olleet väärässä?

Englannin suurlakolla ja sen jälkeisellä hiilimiesten lakkokamppailulla on sangen laajakantoinen merkitys koko maailman taloudellisessa ja poliittisessa elämässä, vaikuttaen tietysti välittömästi työväenliikkeeseen. Tämän Englannin kysymyksen ollessa pohdittavana, veti tov. Sinovjev sellaisen johtopäätöksen, että **kapitalismi ei eläkään stabilisatsio- eli vakaantumiskautta**, joten Kominternin IV ja V kongressin päätökset kaipaavat **revisiota**, tarkastusta. Tov Sinovjevin ja hänen kannattajainsa mukaan olisi tämän vuoksi **tehtävä muutos** yhteisrintamataktiikassa ja **korjailtava** kommunistipuolueitten bolshevisoimispäätöksiä.

Käytännöllisenä ehdotuksena esitettiin oppositsionin taholta (lähinnä Sinovjev), että olisi kutsuttava täkäläiset **edustajat pois englantilais-venäläisestä komiteasta**, jonka komitean tarkotuksena on ollut toimia koko maailmaa käsittävän yhteisen ammatillisen työväenliikkeen luomiseksi. Perustana tähän edustajain poiskutsumiseen oli lisäksi se seikka, että Englannin ammattiliittojen pääneuvosto kieltäytyi ottamasta avustusta Neuvostoliiton proletariaatilta.

Samalla esitettiin oppositsionin puolelta (Trotski) teoria, että lakkotapahtumat ovat aiheuttaneet Englannissa voimakkaan **pyrkimyksen irtautua trade-unioista**, vanhoista reformistisista ammattiliitoista, joten olisi perustettava **uusia** vallankumouksellisia järjestöjä.

Puoluejohtomme valtava enemmistö kuitenkin **tuomitsi nämät oppositsion ehdotukset vääriksi**. Sillä eihän siihen yhtenäisyyskomiteaan mentykään meikäläisten taholta siinä hurskaassa luulossa, että reformistijohtajat niin vain luovat nahkansa. Yhtenäisyyskomitea perustettiin **joukkojen painostuksesta**. Monet siinä olevat englantilaiset johtajat ovat **edelleen** ihan samanlaisia reformisteja kuin ennenkin. Meidän asiamme on yhtenäisyyskomitean kautta **edelleen työskennellä maailman proletariaatin yhteisrintaman luomiseksi, vaikutettava uusien johtajain kasvattamiseksi ja ohjattava vanhojen trade-unioitten, ammattiliittojen jäsenjoukot luokkataistelun tielle.** Jos lähdettäisiin perustamaan uusia ammatillisia järjestöjä, niin sillä toimenpiteellä osottautuisimme **yhteisrintaman vastustajiksi ja kadottaisimme yhteyden joukkojen kanssa.** Päinvastoin meidän on tiukasti **pysyttävä entisellä linjalla.** Ja meillä on Englannin proletariaattiin. Englannin suurlakko ei siis suinkaan nyt hiilimiesten kautta luja yhteys osoita tarpeelliseksi pakoilla yhtenäisyyskomiteasta tai reformistisista trade-unioista, vaan edellyttää toimintamme edelleen jännittämistä niissä. Suurlakko Englannissa oli kyllä "iso reikä" kapitalismin muurissa, mutta ei osoita mielipidettä stabilisatsiosta vääräksi. Kominternin IV ja V kongressin päätökset maailman tilanteesta ja siitä johtuvat päätökset kommunistien menettelytavoiksi proletariaatin yhteisrintaman luomiseksi ja kommunistipuolueitten bolshevisoimiseksi **ovat siis oikeat.**

Voittaako kapitalistinen talous Neuvostoliitossa?

Oppositsionin taholta arvosteltiin puolueen johtamaa talouspolitiikkaa vääräksi. He sanoivat tästä väärästä politiikasta johtuvan, että **yksityiskapitalismi voittaa** alaa, meidän sosialististen yritystemme **jäädessä jälkeen.** Tov. Pjatakov esitti erikoisesti numeroita, että 50 pros., siis **puolet** valtioteollisuuden tuotteista joutuu kuluttajille yksityisten kuappiaitten kautta. Näitten numeroitten m. m. pitäisi siis osoittaa, että meidän sosialististen talousmuotojemme tulevaisuus näyttää synkältä.

Oppositsionin kanta osoittautui kuitenkin vääräksi. He katselivat asiaa liian yksipuolisesti, ottamatta huomioon **useita muita** tärkeitä asiaan vaikuttavia seikkoja. Tov. Buharin lausui Leningradin puolueaktiivin kokouksessa tekemässään selostuksessa, että puhuttaessa yleensä yksityistaloudesta ja sen voimasuhteista, ei kaikkea yksityistalouttaa saa laskea kapitalistiseksi. Esim. maaseutuköyhälistön ja keskivarakkaitten taloudet ovat yksityisiä, mutta **ne eivät ole kapitalistisia** eivätkä siis sen voimia lisäävä. Jo yksistään tämän seikan valossa jää yksityiskapitalismin pöpö vähemmän peloittavaksi. Mitä sitten tulee valtioteollisuuden tuot-

Toronton uutisia

Japanilais-venetsialaiset tanssit toimeenpanee huvitoimikunta lauantaina, lokakuun 9 p:nä. Moni voi ajatella: Minkälaiset ne ovat? Minä selostan. Haali on koristettu oikein erikoisilla lyhdyillä. Ja niihin lyhtyihin tulee valo sisään. Ja sitten samalla on oikein erikoinen "palkintotanssi". Sitä minä en vaan tiedä minkälainen se on, vaan olen nähnyt sellaisen suuren kuvaveistoksen, joka annetaan sille parille, kellä on onni mukana sinä iltana tansseissa. Tämän takia voimme uskoa, ettei kukaan vanhemmasta väestöstäkään voi olla sinä iltana haalilta pois. Sillä siellä tulee varmasti olemaan hauskimmat tanssit mitä tunnetaan Toronton historiassa.

"Taiga". Näytelmäseura on ottanut harjotellakseen kappaleen Taiga, joka tullaan esittämään lokak. 23 p:nä. Kappale tullaan esittämään venäläisissä puvuissa. Tämä on yksi kauneimpia ja suuritöisempiä mitä meikäläisille näyttämöille voidaan asettaa. Mieskööri harjottelee jo laulujaan. Ja venäläiset tulevat tanssimaan kansallistanssin. Orkesteri myös harjottelee musiikkia Taigaan. Vaan kun Taiga vaatii 3 viikkoa harjotusaikaa, niin näytelmäseura pitää siinä välissä, lokak. 16 p:nä, "Vautevilleiltaman". Esitetään kaksi kappaletta ja sitten on tilaisuudessa kuplettikin. Siis pitäkää mielessänne ja seuratkaa ilmotuksia.

Kaikille orkesterin jäsenille. Nyt on viimeinen tilaisuus yhtyä orkesteriin. Yhteisharjotukset ovat sunnuntaisin kello 2.30. Joulukuulla tulee olemaan konsertti; ja siihen täytyy harjotella kappaleet.

Ja samalla lauluseuran jäsenille. Lauluseuran harjotukset ovat joka tiistai-ilta. Ja vielä muinakin iltoina sopimuksen mukaan.

Kaikki laulajat, ottakaa tämä huomioonne, ja saapukaa joukkoon. Harjotuksissa ette viivy kuin tunnin ainoastaan.

Yhteisharjotukset pidetään sitte vasta kun on kaikki "stemmat" harjotettu. Siis jokainen laulaja mukaan. Kööri hyvään kuntoon. Siinä tunnussanamme. — Hj. H.

Toronton suomalaisten lasten sunnuntaikoulu. Viime perjantain lehdessä ilmotettiin, että sunnuntaikoulu alkaa lokakuun 3 p:nä. Niin ei käynyt, koska uutinen koulun alkamisesta ei ollut ehtinyt keskiviikon, syyskuun 29 päivän lehteen, joka jaetaan Torontossa niin hyvissä ajoin, että jokainen saa tiedon seuraavana sunnuntaina olevista kokouksista ja muista hommista osaston huoneustolla. Perjantaina ilmestynyttä lehteä jaetaan vain kaupungin liikekeskuksissa, joten aniharvat sen saavat luettavakseen ennen maanantaita.

Suomalaiset työläiset, ottakaa siis huomioon, että lasten koulu alkaa sunnuntaina, **lokakuun 10 päivänä**, kello 2 päivällä Don-haalilla. Lähettäkää lapsenne, mahdollisemman monet, tähän lapsille perin tärkeään kouluun, jossa he pääsevät ymmärtämään yhteistoimintaa ja saavat luokkakäsitteiden alkeiden selviöt itselleen. Älkää siis vanhemmat sivuuttako tätä koulua välinpitämättömyydellä, vaan huolehtikaa lapsienne lähettämisestä ja valvokaa yhdessä opettajiston kanssa, että lapset alusta alkain säännöllisesti tulevat käymään koulussa. Silloin epäilemättä saamme parhaat saavutukset lasten toiminnasta.

Workerin konsertti. Puoluelehden Workerin avustamiseksi pidetään konsertti lauantai-illalla lokakuun 9 päivänä Alhambra-haalissa alkaen 8.30. Konsertti on järjestetty ensiluokkaisella ohjelmalla, kuorojen, orkesterien ja yksinlaulajien esityksillä. Muun muassa esiintyy konsertissa suomalaisten taholta ohjelman esittäjänä paikkakuntamme parhain ja kaikille suomalaisille paikkakunnalla hyvin tunnettu sopraanolaulaja toveritar Aili Jokela, joka keskuudessamme esiintyessään on saanut jakamattoman kannatuksen esityksilleen. Hän esiintyy Workerin konsertissa. Hänellä on säestäjänä yksi kuudestamme parhaita suomalaisia pianonsoittajia, toveritar Ina Kingelin. Illan ohjel-

Uusi kiertävä

Vapauden johtokunta on valinnut kiertäväksi asiamieheksi Keski-Ontarioon tov. K. G. Asialan, ja on hän jo aloittanut työskentelynsä.

Tov. Asialan puoleen voivat suomalaiset kaikkialla missä hän kiertää kääntyä täydellä luottamuksella. Hän ottaa tilauksia kaikille puoluelehdille, myy kirjallisuutta, fountain kyniä y. m., ottaa rahavälityksiä, järjestää pilettiasioita j.n.e.

Tov. VAPAUDEN KONTTORI.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.10

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30.00—$59.99, 75c lähetyksistä $60.00—99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikki sitä suuremmilta lähetyksiltä.

Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Kaikki sähkölähettykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN.
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
erinaikkakunnilla Pohj.-Ontariossa.

masta tarkemman selostuksen saa ilmotuksesta lehdestämme. Saapukaamme tilaisuuteen monilukuisena joukkona nauttimaan arvokkaasta ohjelmasta, ja samalla sisäänpääsymaksuna uhratun rahan saamme käyttää oman puolueemme lehden tukemiseksi.

Sunnuntai-illalla ohjelmakokous. Lokakuun 10 päivä on osaston huoneustolla vapaalla sisäänpääsyllä järjestetty ohjelmakokous, jossa esitetään arvokas, monipuolinen ohjelma. Kokous alkaa täsmälleen 7.30 alasalissa, josta väliajan jälkeen siirrytään juhlasaliin katsomaan näyttämöesityksiä. Kokouksissa ei enää valita ohjelmansuorittajia, eikä tuhlata kokouksen aikaa niiden esittelyyn. Ohjelmasta huolehtii kokonaan agitatsionikomitea, joten heti kokouksen alusta alkaa ohjelman suoritus. Saapukaa tähän vapaaseen valistustilaisuuteen runsaslukuisesti. Siten innostamme ohjelman suorittajia esityksissään, itse saaden nauttia niiden valistavasta sisällöstä. — J.

Eri paikkakunnilta

DINSMORE, SASK.

Lumi peittää viljat. Luonto käsittelee kovakouraisesti meitä aro- jen asukkaita. Kesäaikana on paahtavan kuumat auringonpaisteet. Tulee leikkuuaika. Nekin viljavähät mitä on saatu leikattua, peittyvät lumen alle. Lunta onkin jo kolme tuumaa paksulta ja lisää yhä tulee. Ilma on kylmää kuin ainakin talvella. Kovaa kokee farmari raukka.

Puolustusliiton kokous olisi pidettävä. Pitäkäämme se visusti mielessämme ja käydään asiaan käsiksi heti kun ensimäinen kerta kokoonnutaan haalille. Älkäämme antako muitten asiain enää ehkäistä meitä siihen käsiksi käymästä, kuten, valitettava kyllä, on käynyt aikaisemmin.

Iltamia on pidetty useoita. Yhdet pidettiin John Luoman hyväksi, kun hänen vaimonsa on jo pitemmän aikaa sairastellut ja kun häneltä vähän aikaa sitten kuoli hevonen. Näistä avustusiltamista oli tuloja 14.80 dollaria.

Tulipalon tuhoja. Viktor Ojalta paloi taannoin kaksikerroksinen navettarakennus, jauhomylly, kanat ja kaikki elukanrehu, jota oli ajellut talven varalle. Oli siinä vahinkoa kerraksi. Tulen irtipääsy on tuntematon.

"Päsketti"-iltamat pidetään haalilla tämän kuun 16 p:nä. Naisia, jotka eivät tuo mukanaan "päskettiä", sakotetaan 50 sentillä. Samaten niitä miehiä, jotka eivät onnistu saamaan "päskettiä" itselleen.

Lainakirjaston hyväksi tulee osasto pitämään yhdet iltamat lähitulevaisuudessa. Tämä onkin tarpeenvaatima toimenpide, sillä lainakirjastoon ei ole pitkään aikaan hankittu yhtään uutta teosta. Mutta nyt niitä kai kohta saadaan, kun iltamien lisäksi vielä pannaan keräys toimeen. Älkää siis sivuuttako keräyslistaa, milloin teille sitä näytetään, vaan uhratkaa siihen runsaalla kädellä. Sillä rahaa ei voida parempaan paikkaan sijottaa kuin kirjastoon. Pitkän talven kuluessa on kirjojen kanssa painiskelu ainoa huvitus täällä aroilla.

Kirjeenvaihtaja.

GODNER, ALTA.

Hirveä syksy. Viime vuonna oli kurja syksy, vaan ei niin hirveä kuin tänä syksynä, sillä nyt vasta on kyseenalaisena farmarin kärsivällisyys. Jo elokuun 29 p. satoi jäitä, vieden puolen viljasta, ja sen jälkeen on ollut yhtämittaista vesisadetta. Sitten syysk. 14 p. alkoi tulla lunta ja tuli sitä kaksi päivää. Sen jälkeen se suli pois. Oli jonkun päivän kaunista. Ja taas 21 päivä alkoi oikein pakkastuisku, joka tätä kirjottaessa on jo kestänyt kaksi päivää. Lunta on jo 6 tuumaa paksulta ja näyttää ettei se asetu ennenkuin on kuusi jalkaa.

Toiset ovat leikkuussa päässeet puoliväliin. Alaisemmilla pelloilla ei ole vielä alettukaan, sillä se on ollut mahdotonta, kun pellon pinta ei pidä suksimiestäkään. Tämän johdosta farmarit ovatkin koettaneet keksiä yksi yhtä, toinen toista konetta viljan pois ottamiseksi, vaan ei ole kuullut vielä kenenkään keksineen käytännöllistä lumiauraa ja jäänmurtajaa. Sillä ilmat vaihtelevat tavattoman nopeaan.

Osastotoiminta on ollut hieman laimeampaa viime aikoina, eikä ihmekään, sillä kolmet iltamatkin on pitänyt peruuttaa sateitten tähden. Vaan kun nyt alkaa kylmemmät ilmat, niin kyllä toiminta taas virkistyy.

Osatomme näyttelijät vierailivat naapurikylässä, Eckvillessä, Panivat pystyyn näytösiltamat tarkotuksella lyhentää torvien velkaa. Vaan kova sade häiritsi nekin, ettei velka paljoa lyhentynyt, vaan saatiinpa nuotit. Toverillinen kiitos Eckvillen tovereille, sillä moni oli mukana vaivojaan säästämättä. Toivon että tekin joskus vierailette meillä.

Torvisoittokunnan iltamat on päätetty pitää lokakuun 29 päivä Rocky Mountain Housella. Silloin esiintyvät meidän soittajat ensi kertaa yleisölle Eckvillen soittajien, avustamana. Johtaja Plathan onkin kehunut tulevan niistä suurenmoiset. Se onkin varma seikka. Siis tervetuloa läheltä ja kaukaa.—Alex.

Pöhjois-Ontariossa on alkanut metsätyöläisten työmaataistelu

Ennen edustajakokouksen pitoa on jo joillakin kämpillä ryhdytty työmaataisteluun, koska työnantajat eivät ole suostuneet maksamaan koordilta 2.75 dollaria, joka on vaatimuksemme. Useimpain kämppäin miehet ovat kuitenkin odottaneet edustajakokousta, ryhtymättä sitä ennen minkäänlaisiin palkkavaatimustoimenpiteisiin.

29 p:nä syyskuuta pitämässään edustajakokouksessa päättivät metsätyöläiset vaatia yleisesti Pohjois-Ontariossa alimmaksi katkaisutaksaksi 2.75 dollaria koordilta neljän jalan paperipuista. Samalla edustajakokous luokitteli niin sanotut "pätsärikängit" kolmeen maksuvaatimusluokkaan.

Ensimäiseen luokkaan kuuluvat ne, joissa työläiset pitävät vaan ruokahomman ja joissa he saavat ruoka- y. m. tarpeet kämpälle ilman kustannuksia joko suoraan kaupasta tai komppanian kustannuksella kämpälle tuotuna. Sellaisella pätsärikämpällä on taksa sama kuin komppanian kämpillä eli 2.75 dollaria koordilta.

Toiseen luokkaan kuuluvat ne, joissa työläiset joutuvat maksamaan ruokatarpeiden kuletuskustannukset kämpille, ja joissa he pitävät vain ruokahomman, mutta kämpät, keitto- y. m. laitteineen ovat täydessä kunnossa komppanian puolesta. Sellaisilla kämpillä on katkaisutaksa $2.85 koordilta.

Kolmanteen luokkaan kuuluvat ne, joissa komppania laittaa vain kämpät ja uunit. Niissä on taksa $3.00 dollaria koordilta.

Nämä pätsärikämppiä koskevat päätökset tehtiin pitkällisen keskustelun jälkeen ja on niillä käytännölliset etuisuudet, vaikka järjestynyt työväestö periaatteessa vastustaakin kaikenlaisia pätsärikämppiä, niin ei kuitenkaan voida vielä kaikkia käytännöllisiä aloja tolsiksi päätöksillä muuttaa. Siksipä kokous oli pakotettu — saadakseen pätsärikänkejä koskevan kohdan sopusuhtaiseen päätökseen — tekemään tuollaiset luokittelut.

Jokaisella kämpällä ryhdyttävä työmaataisteluun

Kaikilla kämpillä on heti jätettävä sisään palkkavaatimukset edellämainittujen taksojen perusteella, ja jollei niihin suostuta kolmen päivän kuluessa, ryhdyttävä työmaataisteluun, tekemällä vain ruokansa edestä eli puoli koordia päivässä siksi kuin työnantajat ovat suostuneet vaatimukseen. Jokaiselta kämpältä on heti tiedotettava asioista ja tilanteesta Pohjois-Ontarion metsätyöläisten keskuskomitealle allaolevalla osotteella.

Järjestäytyminen

Työläisten taloudellisiin järjestöihin liittymisen katsoi kokous yhdeksi välttämättömäksi taistelukeinoksi ja velvotti jokaisen metsätyöläisen liittymään taloudelliseen järjestöön periaatteena se, että ainoastaan kiinteästi taloudellisiin järjestöihin liittymällä voidaan saada oloihimme parannusta. Kämppäkomiteat ja järjestäjät velvotettiin pitämään huolta siitä, että jokaisella metsätyöläisellä on taloudellisen järjestön jäsenkortti.

Sunnuntai- ja vapaa-ajat

Ei ole asia autettu vielä sillä, että jokainen metsätyöläinen kantaa taskussaan jäsenkorttia, vaan heidän täytyy myöskin tulla tietoiseksi siitä, mitä merkitsee yhteiskunnassa on työväenluokalla ja työläisten yhteenliittymisellä. Siksi olisi vapaa-ajat, sunnuntait siihen luettuna, käytettävä tiedon ja valistustason kohottamiseksi metsätyöläisten keskuudessa. Kaikilla kämpillä kämppäkomiteat pitäkööt huolta siitä, että saavat toimeen erikoisia keskustelutunteja, joissa selvitettäisiin taistelukeskusteluissa järjestäytymisestä, luokkamerkityksestä ynnä muista seikoista, ja mitä paheita olisi poistettava, jotka ovat vahingollisia työläisille.

Niilo Ketola,

joka toimi viime talvena rikkurina Branderin alueella, on pyytänyt tekoansa anteeksi metsätyöläisiltä ja edustajakokoukselta. Asia tuli selville, että hän on joutunut rikkuriksi osittain tietämättään ja veljensä pakotuksesta, jonka kämpällä hän työskenteli. Vaan koska edellinen kokous oli jo asettanut ehdoksi, että hänen täytyy tulla henkilökohtaisesti edustajakokoukselta pyytämään tekoaan anteeksi, niin päätti edustajakokous, että hänelle annetaan anteeksi jos hän seuraavaan edustajakokoukseen saapuu henkilökohtaisesti.

Kämppälaki ja terveydelliset olot

Kaikkia metsätyöläisiä ja etenkin kämppäkomiteoita kehotetaan huolehtimaan terveydellisistä oloista kämpillä ja että kämpät ovat Canadan kämppälain mukaiset. Metsätyöläisten, saadakseen tietoja vahingonkorvaus- ja kämppälaista, kehotetaan tarkastamaan ja seuraamaan L. W. I. Union of Canadan itäisen piirin neljännesvuosijulkaisua "Metsätyöläinen no. 4", joka on jo ilmestynyt ja jossa on tärkeimmät kohdat metsätyöläisille Canadan kämppälaista.

Katsokaa edustajakokouksn pöytäkirjaa seuraavasta numerosta.

Keskuskomitean osote:

P. O. M. T. K. K., Box 35, Connaught Sta., Ont.

E. T.

Suurkaupungin toilauksia

Koska kontolleni taasen lankesi velvollisuus toilailla suurkaupungin tapahtumista, niin lähdenpä tässä vakavin mielin kuljeksimaan pitkin suurkaupungin lokaisia, sateen liottamia, syksyn viiman lakaisemia katuja, saadakseni tietooni jotakin sellaista toilailemisen aihetta, joka olisi opiksi ja hyödyksi, tai ainakin huviksi tämän lehden lukijakunnalle.

Liittoparlamentin viimeiset vaalit.

Jokaiselle aikaansaseuraavalle työläiselle on selvinyt se, että tämä suurkaupunki on Canadan kaupungeista vanhoillisin, konservatiivisin. Suuri enemmistö sen äänestäjistä on siis vaaleissa konservatiivipuolueen äänestäjiä.

Vaalien jälkeinen päivä olikin kummallinen päivä sivustakatselijalle ja kuuntelijalle. Kulkiessaan kaupungin kadulla huomasi jokaiseen kulmaukseen, missä aamun uutislehtiä myytiin, rientävän suuret joukot ihmisiä saadakseen lehden ja nähdäkseen siitä miten suurella äänten enemmistöllä on noussut valtaan heidän äänestämänsä konservatiivipuolue. Saatuaan lehden ja luotuaan ensi silmäyksen lehden etusivulle, muuttui miltei jokainen lukija tuhkanharmaaksi, kädet herpaantuivat, lehti painui alas ja sitte alkoi hirveä sadatteleminen. Moni käytti kaikki kirosanat mitä englanninkielellä löytyy, ja lisäksi syvä huokaus ja sanat: "Voi minun elämääni."

Tällaiset huokaukset täyttivät suurkaupungin ilman ensi aamuna vaalien jälkeen; ja mikä surkuteltavinta, nämä valittelijat ja sadattelijat olivat järjestään tuhansiin hikipajoihin pyrkivää työväestöä, tietämättömyyden yössä kulkevaa työläismassaa, joita täydellisesti hallitsee rutivanhoillinen konservatiivinen suurporvaristo. Se tarjoaa heille heidän henkisen ravintonsakin kirkon ja toimittamiensa sanomalehtien kautta, joiden vaikutus on ollut niin voimakas, että nämä sadattuhannet työläisraukat uskovat, että vain silloin Canadan teollisuus on käynnissä, kun tämä konservatiivinen porvaristo on vallassa. Juuri sen vuoksi tuon syvän, paljon puhuvan huokauksen laskivatkin ilmoille tuhannet äänestäjät, jotka huomasivat että äänestämänsä porvaristo ei olekaan päässyt valtaan, ja se merkitsee yhä niukempaa, tuskallisempaa ja katkerampaa elämänsä eteenpäin viemistä.

Näissä ajatuksissa otti vastaan Toronton työväestö tiedon liberaalien vaalivoitosta, joskin jo tuhansia on kaupungin eri työpajoissa järjestyneitä työläisiä, jotka näille tietämättömyyden yössä nukkuville koettivat selostaa molempien valtaanpyrkivien puolueiden yhdenmukaisuutta ja samanlaisia markkinamahdollisuuksia valtapuolueesta huolimatta silloin, kun kansainvälinen tilanne on niin suotuisa, että se takaa markinoita Canadan teollisuustuotteille. Tosiasia on nim. se, että molempien hallituspuolueiden valtakausina työväestö yhä kurjistuu sikäli kuin porvaristo riisto- ja kuristustoimenpiteitään saa läpiajetuksi lainlaadinnallistakin tietä, sillä työväestölle voi etuisuuksia hankkia vain työläisten oma tiivis edustus ja irtaantuminen porvarien vaalisyöteistä, olkootpa ne liberaalien tai konservatiivien heittämiä. Liberaalit ja konservatiivit ajavat aina ja kaikkialla omia luokkaetujaan, ja työväenluokan edut jäävät kokonaan valvomatta. Hyvien lupauksien asemasta saa työväestö lisää kuristustoimenpiteitä ja yhä hikisemmän, niukemman leivän.

Näin puhui kommunisti vaalien jälkeisenä päivänä näille harhaanjohdetuille äänestäjille. Hän viittasi myös siihen, että Torontossakin olisi ollut mahdollisuus lähettää kaksi edustajaa tuohon porvarilliseen parlamenttiin julkituomaan niitä lurjusmaisia vääryyksiä, joita jokainen istuntokausi tehdään monien eri lakitekeleiden yhteydessä työväestöä kohtaan, ja lisäämään työläisten mielenkiintoa ja halua hävittää koko orjuutta ja kurjuutta luova hallitus, ja alkaa hallitus työn jätin omin voimin.

Mutta valitettavaa on, että vielä ei konservatiivisen Toronton työväestö pystynyt edes yhtä miestä lähettämään parlamenttiin, joten pitkän ja sitkeän taistelun takana vielä on poliittisen vallan valtaaminen Canadassa. Mutta kapitalistisen järjestelmän hävitystyö on myös varmaa ja aina eteenpäin kulkevaa, joskin hitaasti siksi, että hallitsevalla luokalla on apunaan raha, ja tietämätön työväestö. Tämä työväestö on keinoilla millä tahansa herätettävä, valistettava, saatava taistelukuntoiseksi oman luokkansa etujen puolesta; ja silloin koittaa työväenluokan voitto. Näin sanomalla jätti kommunisti konservatiiveja äänestäneen voivottelevan työläisen.

Suomalaisten yhteispyrinnöistä

Maailmanrantaa kierreltyäni aloin jälleen tutkimukseni tämän suurkaupungin suomalaisten yhteispyrinnöistä. Ilahuttava olikin näky suomalaisten yhteisesti omistamassa kehityksen kehdossa. Kehdon näkönen ei oikeastaan paikka ollut, missä suomalaiset Torontossa useamman satalukuisena kokoontuvat jokaisen viikon lauantai- ja sunnuntai-ilta. Talo on komea. Sen pystyynnostaminen kysyy sitkeää, uhrautuvaa joukkoa. Talon seinällä komeili mustakehyksisessä raamissa ilmotus, jossa sanotaan: Talon omistaa osasto, joka tunnetaan nimellä: Canadan suomalaisen järjestön Toronton osasto n:o 1. Jo toistakymmentä vuotta on talo ollut suomalaisen yhtymän omistama, joka on laillistettuna ollut Finnish Societyn eli suomalaisen seuran nimellä, jota nimeä vieläkin käyttää keskuudessaan tuo useamman satalukuinen, talon omistava joukko.

Talossa ollessani oli siellä sillä kertaa kansalaisia katsomassa näytelmän esitystä ehkä neljännelle sadalle nouseva joukko. Tiedustelltuani suomalaisen osaston toiminnasta, sain seuraavanlaisen vastauksen:

Näytelmä- ja lauluseuraa, soittokuntaa ja orkesteria johtaa vakituisesti palkattu henkilö; voimistelua miesten ja naisten keskuudessa yllä pitää toimeen lupautunut osaston jäsen, joka toimii johtajana ilman korvausta. Nämä alaseurat esiintyvät aika-ajottain yleisissä iltamissa ja juhlissa. Lisäksi pidetään huoneustolla joka toinen sunnuntai vapaita ohjelma- eli valistuskokouksia, joihin on paikkakunnan kaikilla suomalaisilla vapaa pääsy.

Tyytyväisin mielin lähdin ja ajattelin, jopa satuinkin kylään missä suomalaisilla on kaunis yhteistoiminta yllä. Kuljeskelin kaupungin liikekeskukseen, jossa suomalaisillekin on muodostunut miltei oma kaupunginosa. Siellä vasta pääsin selvyyteen, että tuota kauhista joukkotoimintaa alas repimään on tässäkin kylässä muodostunut useammanlaisia klikkejä. Toveri, jonka kanssa jouduin juttusiin, ojensi ensiksi käteeni kaupungin englanninkielisen lehden, jossa sanottiin että niin ja niin monet sinä päivänä olivat ostaneet kaupungissa kiinteää omaisuutta. Nimien joukossa oli yksi suomalainenkin, jonka toverini kertoi ostaneen talon, jossa alkaa "runnaamaan" suomalaisia tansseja sos.-dem. osaston nimessä. Täällä suurkaupungissa on jonkun aikaa yritellyt suomalaisen työväestön kannatusta niin, kutsuttu noskela, jota hommaa yllä pitää vaan muutamat yksilöt. Niinpä tämän talonkin on ostanut yksilö, joka osto kaiken kuvaavammin todistaa sen, ettei toiminta ole mitään joukkotoimintaa, vaan perustuu yksilöllisiin, eikä — siten kuten edellä on kerrottu —yhteistoimintaan koko maan suomalaisen järjestyneen työväestön kanssa.

Ne harvat työläiset, jotka ovat eksyneet tuonne mätänemistilassa olevaan noskelaan, olisi yhteisvoimin ohjattava sinne kehityksen kehtoon, joka osana kuuluu siihen suomalaiseen järjestöön, joka on jo vastakin tuksen [illegible] laisen työväestön todellinen valistuksen edistäjä. Jättäkää nämä taloja ostelevat yksilöt oman onnensa nojaan taloineen. Heillä ei ole mitään aatteellista tarkoitusta. He tahtovat vain noskelan nimessä "runnata" tansseja ja siten tehdä sijoituksilleen hyvää "profiittia". Avatkaa työläiset silmänne ja astukaa joukkoon, jossa teistä kehittyy apu ja turva todelliselle proletaariselle liikkeelle Canadassa. — Polsu.

Mailman Taloudellinen Työväenliike

Kirjoittanut A. LOSOVSKY,
Punaisen Taloudellisen Kansainvälisen Sihteeri.

Suomentanut Henry Puro.
Sivuja 216.

Kirja on kirjoitettu venäläisiä yliopistoja ja korkeampia oppilaitoksia varten, joka todistaa sen pätevyyttä. Se on oikea taktillinen ja teoreettinen teos, vaan on kuitenkin kirjoitettu niin selvään ja ymmärrettävään muotoon, että sen jokainen vaivatta käsittää ja lukee mielenkiinnolla.

SISÄLTÖ: Maailman taloudellinen työväenliike ennen ja jälkeen sodan. Maailman unionistinen liike sodan päättyessä. Ammattiunionien kansainvälinen liitto, (Amsterdamin Internationale). Amsterdamin [illegible] teoriassa ja käytännössä. Työväenunioiden Punainen Kansainvälinen. Punainen Kansainvälinen ja selvenemisprosessi, tehdas- ja työpajakomiteat. Reformistisen ja vallankumouksellisen unionistisen liikkeen voimasuhteet ja niiden perspektiivit.

Liitteenä on "Katsaus Amerikan unionistiseen liikkeeseen", kirj. H. Puro.

Tämä kirja samoin kuin muutkin tähän sarjaan kuuluvat kirjat on perus- ja pohjakirja työväenkysymysten oikealla tavalla ymmärtämiselle ja koska jokaisen työväenluokan jäsenen on omat luokkakysymyksensä käsitettävä voidakseen toimia parhaalla tavalla luokkansa eduksi, niin on myöskin selvää, että jokaisen on tämä kirja luettava.

Kirja on saman kokoinen kuin TYÖN HISTORIA, sidottu kauniisiin vaatekansiin. Hankkikaa MAAILMAN TALOUDELLINEN TYÖVÄENLIIKE itsellenne heti, sen hinta on 75 senttiä, saatavana asiamiehiltämme sekä kirjakaupastamme.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

Halutaan

Ammattitaitoinen

Leipuri

saapi paikan liikkeessämme.

Ilmoittautukaa heti.

New Baking Co.

Box 1306
Timmins, Ontario.

V. AHON
PARTURILIIKE, PALLOHAALI JA TUPAKKAKAUPPA
sijaitsee
78 LANG ST., COBALT, ONT.

Samassa paikassa ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain. Huoneita vuokrataan.

Toverillinen kohtelo.

Mrs. Korhonen.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.

Kirjeenvaihtoa

Kämppäjätkä, Mile 127, A.C.Ry., Ont.

Kyhästyksenne voi julkaista, ellette lähetä meille oikeaa nimeänne. Korttinumero tai nimimerkki eivät riitä. Tämmöinen sääntö koskee yhtä hyvin pöytäkirjoja kuin muitakin kirjotuksia. Julkaistavassa kirjotuksessa se voitte allekirjoittaa joko korttinumerolla, nimimerkillä tai vaikka jättää kirjotuksenne ilman kumpaakin, mutta toimitukselle teidän täytyy ilmottaa nimenne ja osoitteenne.

Toimitus.

---

teitten markkinoille joutumiseen yksityisten kautta, niin asia ei ole niin pelottava kuin oppositsio väittää. Voidaan laskea, että suunnilleen vain 11 pros. valtioteollisuuden tuotteista joutuu suoraan yksityisvälittäjille. Ja kun sitten yleissummasta, esim. 50 pros., puolet joutuu kuluttajille yksityiskauppiaitten kautta, niin tämä osottaa, että nämä yksityiskauppiaat saavat **suurimman osan** välittämistään tavaroista **valtio- ja osuusliikkeiltä.** Siis huomattava osa siitä liikevoitosta, jonka oppositio (Pjatakov ja kumpp.) laskee kasvattavan kapitalismia, **jääkin valtio- ja osuustoimintalaitokselle.** Näin siis asia ei olekaan niin peloittava.

Selvää tietysti on, että meidän on voimakkaasti taisteltava yksityiskapitalismia vastaan ja aina pidettävä silmällä sen voimien kasvua. Mutta tämä ei suinkaan edellytä sen voimien suurentelemista. Meidän on nähtävä samalla se suhde, joka valitsee yksityiskapitalismin ja toiselta puolen valtio- sekä osuustoimintalaitosten kesken. Ja tällöin me huomaamme, että **sosialistiset talousmuotomme kasvavat nopeammin kuin kapitalistiset.** Sitäpaitsi meillä on käsissämme sellaiset valtit kuin **pankkilaitokset, kuljetusvälineet ja valtioaparaatti.** Proletariaatti pitää ja voi pitää yksityiskapitalismin kurissa. Voimme siis levollisella mielellä jatkaa työtämme sosialismin rakentamiseksi.

Kenenkä käsissä on Neuvostovaltion johto?

Jo Leninin aikana pohdittiin valtiokysymystä niin paljon, että olisi luullut sen jo olevan selvän. Vaan eipä ollut. Nyt se tuli uudestaan pohdittavaksi oppositsiohin taholta heitetyn väitteen vuoksi, että Neuvostovaltio ei ole **työläis- vaan työläis-talonpoikaisvaltio.** Kysymys ei tietenkään ole vain **nimityksestä** — mehän usein jokapäiväisessä, elämässä puhumme työläis-talonpoikaisvallasta, lähemmin määrittelemättä näitten sanojen sisältöä — vaan kysymys koskee neuvostovaltion ja sen politiikan **perusteita.**

Oppositsion taholta väitettiin (Ossvoskij), että Lenin käytti nimitystä työläis-talonpoikaisvalta. Se on kyllä totta. Mutta myöhemmin Lenin ilmoitti tämän sanontansa **vääräksi** ja selitti valtiomme olevan **työläisvaltion** tarkoitusperiltään ja perusteiltaan. Onhan meillä puoluekouluissa analysoitu eli eritelty tätä kysymystä, joten tässä ei tarvinne siihen enemmälti syventyä. Riittänee, kun mainitsee, että proletariaatti on kerääntynyt tuotantolaitoksiin, joissa työ on kollektiivista ja joka antaa proletariaatille sen luokkaluonteen, että se voi ja sen täytyy pyrkiä tuotantovälineitten yhteiskunnallistuttamiseen, sanalla sanoen: sosialismiin. Talonpoikaistolta puuttuu näitä edellytyksiä, mutta talonpoikaisto voi proletariaatin kanssa liitossa rakentaa sosialismia. Tämä liitto on välttämätön edellytys proletariaatin diktatuurille. Ja yhtä välttämättömästi on siinä **työväestöllä johtava osa.** Jos taas muulla tavalla selvitetään kysymystä, niin voidaan tulla johtopäätöksiin toteuttaa politiikkaa, joka saattaisi kyllä hetkellisesti tyydyttää joitakin talonpoikaisryhmiä, mutta olisi vastakkaista sosialismiin siirtymiselle. Kun siis tahdomme antaa täsmällisemmän leniniläisen määritelmän, niin sanomme siis **työläisvaltio.**

Väärästä tulkinnasta sitten johtuikin oppositsionin poikkeamiset yleiseltä puoluelinjalta. Osaltaan tekivät väitelmiä, että valtioaparaatissamme on byrokratismia, mielivaltaa. Eikö sitä sitten ole? Puoluehan juuri käykin sitä vastaan taistelua ja m. m. sen taistelun tehostamiseksi tehtiin XII puoluekokouksessa päätös KKK:n ja TTT:n yhdistämisestä. On siis [illegible] mitumista, että oppositsioni yhdistää tämän kysymyksen kanssa, [illegible] sen esiin kuin siitä olisi tehnyt suurenkin keksinnön. Ja samalla oppositsionaalisesti lausuneet viittauksia puoluebyrokratismista, nähtävästi tahtoen protesteerata henkilösiirtoja ja yleensä puoluekuria vastaan. Jos tätä todella löytyy puolueessa epäkelpoja aineksia, niin puoluekokonaisuudessaan ja sen johto on kiitollinenkin, kun sellaiset paljastetaan. Mutta puoluejärjestön koneiston tai toiminnan ylimalkainen moittiminen ei ole hyödyksi, kaikkein vähimmän juuri puolueelle.

Toiselta puolen tuli oppositsionin taholta sellainen tunnuslause, että maaseutuneuvostokoneisto olisi proletaarisoitava, saatava niihin mikäli mahdollista vain proletaarisia ja puoliproletaarisia aineksia. Tämän mukaan siis vieroitettaisiin talonpoikaisto. Jouduttaisiin toteuttamaan politiikkaa, joka johtaisi aivan vastakkaiseen köyhän ja keskivarakkaan liitolle. Ei sijaan että vedettäisiin keskivarakas [illegible] ja puolustettaisi köyhää talonpoikaistoa — mukaan sosialismin rakennustyöhön, me sen sijaan rikkoisimme sitä työntämään kulakkia talutusnuoraan. Siihen puuhaan puolue ei voi ryhtyä. "Onhan todisteena juuri v. 1923 tapahtumat Gruusiassa, jossa talonpoikaisto oli erillään neuvostoaparaatista ja jossa m. m. sitten seurasi levottomuuksia. On siis entistä kiinteämmin vedettävä työtätekevä talonpoikaisto mukaan neuvostokoneistoon ja paikalliseen hallintoon. Eikä se suinkaan edellytä sitä, että alempi neuvostokoneisto toteuttaisi proletariaatin pyrkimyksille vieraitakin tarkoituksia, niinkuin jotkut oppositsionaalit pelkäävät. Johtoon proletariaatilla. Johtoa on yhtä mittaa **tehostettava.** Saatava talonpoikaisto ymmärtämään, että ainoa ja oikein ratkaisu on tasavallaisen sosialistisen järjestelmän luominen.

Voidaan täydellä syyllä sanoa, että oppositsionin politiikan toteuttaminen olisi sangen kohtalokasta koko neuvostovallalle. Käytännössä on noudatettava nykyistä linjaa, joka on jo osoittautunut parhaaksi. Tov. Buharin mainitsi, että meidän on tunnustettava se tosiasia, että XIV puoluekonferenssin aikoihin useilla paikkakunnilla keskivarakkaat, jopa köyhätkin talonpojat olivat kulakkien johdettavissa, ilmaisten neuvostovastaista mieliajaa. Sen jälkeen politiikka on kuitenkin **eristänyt** kulakkeja köyhistä ja keskivarakkaista, kuten vaalitkin osoittivat. Puolueemme tunnus on siis päinvastainen kuin oppositsionin. Köyhän talonpojan tukeminen [illegible] mät entistä aktiivisempaan yhteiskunnalliseen toimintaan. **Se on oikea tie.**

(Jatk.)

KOMMUNISTINEN NUORISOLIITTO JA JÄRJESTÖNUORET

Kapitalistit eivät tahdo rajottaa lapsityön riistoa

Englannin parlamentin alahuoneessa loordi Astor herätti taannoin kysymyksen lapsityön riistämisestä. Hän osotti, ettei 14—18 ikäisten lasten eikä nuorten työläisten työn riistämistä Englannissa ehkäistä minkäänlaisilla säädöksillä. Kokonainen sarja tutkimuksia osotti, että pienet tytöt työskentelivät 58 tuntia viikossa ja pojat 10 tuntia päivässä. Kun asiasta oli parlamentissa kotvasen aikaa keskusteltu, kertoo muuan lehti, poistettiin työjärjestyksestä loordi Astorin esittämät suunnitelmat, koska edustajiston enemmistö oli niitä vastaan.

Tuo tapaus on varsin luonteenomaista ei vain Englannille, vaan myös kaikille toisille kapitalistisille maille. Tämmöiset tapaukset selvään todistavat, että porvaristolle on epäedullista rajottaa lapsityön riistoa, josta sille herou lihavia voittoja lapsille maksettavan mitättömän palkan takia.

Teollisuuden vaurastuessa lisääntyy lapsityövoiman käyttäminen melkoisessa määrässä. Ja yhdenkään kapitalistisen maan hallitus ei tuskalla laatia lakisäädöstä, mikä suojelisi lapsityöläisiä muodossa tai toisessa, koska semmoinen toimenpide loukkaisi porvariston etuja. Esim. Yhdysvalloissa, missä erilaiset työväenjärjestöt itsepintaisesti vaativat lapsityötä rajottavain säädösten laatimista, ei hallitus vain ryhdy minkäänlaisiin säädöksiin ehkäisemään kapitalisteja lapsityön riistännästä.

Saksan lakien mukaan saavat lapset ryhtyä vanhempainsa luvalla työskentelemään 7-vuotiaasta saakka. Mutta Saksan valtiopäiville ei ole mikään niin innottava kuin tämän seikan muuttaminen.

Saksan teollisuuden järjestelmällinen kannalle saattaminen, mikä on parhaillaan käynnissä, johtaa kaikkein ensimäisenä työttömän armeijan lisääntymiseen. Ja kun me lisäämme siihen kansankerrosten laajojen köyhtymisen, selviää meille se seikka, miksi vanhemmat ovat pakotettuja lähettämään lapsensa työmarkkinoille. — Komsomolskaja Pravda.

SAULT STE. MARIEN NUORISO-OSASTON TOIMINNASTA

Nuoriso-osasto pani toimeen iltamat syysk. 4 p:nä, jotka ohjelman puolesta onnistuivat kohtalaisen hyvin, mutta yleisöä oli liian vähä. Näistä iltamista tulleet tulot oli aiottu lähettää Young Workerin avustamiseksi, mutta tulot eivät menoihin riittäneet. Siksipä nuoriso-osastolaiset toivovat, että tulevaisuudessa, kun nuoriso laittaa iltamat niin ne saavat enempi yleisöä liikkeelle. Muistakaapa vanhempi väkikin silloin tulla haalille, sillä onhan niin innostava kun vanhemmatkin ovat mukana ja antavat kannatustaan nuorison toiminnalle.

Osastomme kokouksessaan päätti jo aikaisemmin, että jokaisen jäsenen on hankittava ainakin yksi tilaaja Young Workerille seuraavaan kokoukseen mennessä, levittääksemme tälläkin tavalla sanottua nuorten lehteä. Mutta ainoastaan kolme jäsentä, nim. Väinö Lehti, Ida Rossi ja Wm. Lehtinen (2) olivat täyttäneet velvollisuutensa. Tässäkin asiassa on päätekijänä se laiskuus vanha veltous, sillä kyllässämme saa paljon enemmän tilauksia lehdellemme, kun vain tahtoisimme sen levittämiseen eteen. Nuoret pojat ja tytöt, oppikaamme täyttämään velvollisuutemme ja ne päätökset, jotka kokouksissamme tehdään. Nyt on Wm. Lehtinen Young Workerin asiamies. Hänen luo kaikki, joille ei vielä tule rultakaa Young Worker. Hän kyllä toimittaa tehtävänsä huolellisesti.

Myös keskustelemme nuorten pioneerien järjestämisestä. Mutta emme ole vielä voineet heitä järjestää, sillä lapsia ei ole saapunut kokoukseen ja meillä puuttuu toiminta pioneerien toiminnan ohjaamiseen. Mutta nuoriso-osaston yhteydessä pioneerit kyllä voivat toimia. Vanhemmat, lähettäkää lapsenne kokouksiin, kaikki ovat tervetulleet.

Tulevista iltamista voi mainita jo sen verran, että on valittu kolmihenkinen komitea, joka valmistelee yhdessä italialaisten ja ukrainalaisten toverien kanssa kansainvälisten nuorten päivää. Se pidetään lokakuun ajalla. Näistä iltamista tulot meidän osalta luovutetaan The Young Workerin hyväksi. Silloin kaikki vanhat ja nuoret haalille. Siellä on silloin varmasti jotain erikoista. Katsokaa paikkakuntailmotuksia ja pitäkää mielessänne. Älkää millään olko silloin pois niistä iltamista.

Tervetuloa vain!

Nuoriso-osastolainen.

NUORISOPÄIVÄN VIETTO NEUVOSTOLIITOSSA

Kahdettatoista nuorisopäivää vietettiin kautta Neuvostoliiton valtavin mielenosotuksin ja kokouksin. Moskovassa otti kulkueeseen osaa 200,000 nuorta, ja oli mielenosotuksessa myös edustettuina ulkomaisia veljesliittoja. Leningradin nuorten mielenosottajain lukumäärä laskettiin yhtä suureksi ja oli heilläkin ulkomaisia vieraita. Nuorisopäivä omistettiin myös tarmokkaalle varojen keräykselle Englannin kaivoslakkolaisten hyväksi.

Prelude to Insurrection

By O. Ryan

Songs
And the stamp of feet
Come sweeping down
The factory street.

And workers
Bearing banners high
Surge forward —
On a threatening cry.

HOUSE PAINTER

By a Painter

Up and down the ladder
Swinging a brush
All day long.
The boss shouts faster.
More sweat.
More profits for the boss.
Less life for us.

THE REBEL

By O. Ryan

A wind disturbed his curtains
painfully,
And rustled sheets of paper on the
floor.
His room was drab in empty
misery—
A chair, a cot, a coat upon the
door.

The street threw up its laughter
and its love
From lads and girls that walked
towards the dawn,
But he was sad and turned his face
above,
And thought no more of days
which were now gone,

But others came and listened as he
spoke,
And many cast their lot to fight
with him,
The grim-tongued sons of toil were
stirred and woke,
And filled their cups of conflict to
the brim.

Meditations of a Cherry Picker

By Pauline Schulman

Celia and Doris met on a fruit farm as cherry pickers. Doris inquired how long Celia would remain on the farm. Celia replied that had she not felt as if she owed a debt to society she would remain throughout the winter.

Doris looked at her with her large blue eyes and asked: "What do you mean by owing something to society? I cannot understand the word, debt especially, in connection with that other abstraction, society."

Celia: "Did you notice a little while ago how I was stung by a bee? Do you know why? Because I interfered with its labor. It was busy with a cherry which I was to pick. So it stung me in self-defense. A little insect, without brains, yet it knows how to protect itself when its work of obtaining food is interfered with.

"Do human beings understand how to defend and protect themselves? No, because they are submissive slaves. They let a few individuals not only take their food away from them, but also the food of their little children. They build houses, and weave cloth for others, and in return they get but very little, hardly enough to exist or keep soul and body together."

Celia was a bit out of breath. She mopped her brow, fanned herself with her apron, cast a fleeting glance at the uneven horizon, set herself down on the grassy turf,and renewed her charge, at Doris. "Another incident let me mention, perhaps then you will better understand the nature of my debt to society."

"The other day I brought food from the village. I walked for it, as you know, five miles. I placed the food in a box which served us as food pantry. But the next day I found the food gone and the dishes broken. A cow stood looking at me with indignation, as if to say: 'I had to do it.' I was hungry. They exploit me, squeezing the last drop of milk from my body. But they do not give me enough to eat. Well, I helped myself. As to your dishes—they were in my way, so I broke them.'

"You see, then, that helpless creatures without much brain, unable to handle tools of productions, nevertheless know how to help themselves. But man, the master of the earth, is constantly starving, and when he obtains a few crumbs left from the large loaves of bread that he is baking, he feels happy, very happy, indeed."

Doris: "What has all this to do with our so-called debt?"

Celia: "Did you see the vineyard nearby this cherry orchard? And how the grapes are pruned? Do you know why they prune grapes? Because all superfluous twigs and branches must be lopped off or else the strenght of the grapes will be reduced. This is sufficient evidence that in order to have a plant or tree grow properly a great deal of attention must be given to it, and especially to its parasites.

"To the human plant no one pays any attention. The human plants are neglected altogether. They become more and more uncouth, they form bad habits from their days of infancy which finally develop into second nature.

"And there," said Celia, "on the cultural field and with human plants I find my opportunity to pay my debt to society."

Doris seemed to be bored by Celia's talk, and was gazing into the distance. Her thoughts most of the time were concentrated upon one thing only, how to reach the matrimonial harbor of safety where she would feel secure.

Doris: "Why did you come here, into the field of real, not human plants?"

Celia: "Why did I come here? Oh, I had to. It is already twelve years that I am responding to the tick of the clock, running to and from the subways, hearing naught else but the whirr of the machine, and seeing endless gray walls before me.

"Life became dry and monotonous because the work I was doing did not interest me. It was dead material that I was handling, and for the fenefit of whom? For a few individuals, my employer and his family, in order to enable them to live in luxury. Is it for this that I came here, I asked myself every single day. Of course not. I was eager to learn, and therefore entered the school of life in which I felt I could learn a great deal. Especially was I interested in problems concerning the rich and poor. When I was but a twelve-year-old child I used to ponder over the question why this division into classes and how it came about.

"My questions were usually answered by the statement that a girl of my age must not ask such foolish questions, for these ways of life have been instituted by the 'Lord,' etc. I was not satisfied with these replies and decided to investigate for myself. I left my native village and came to the great city of New York. I chose the life of a worker, abondoning completely the factory where I have been working for the last twelve years that I found the answer to the questions I used to ask when a child.

"I understand now that the question of rich and poor has nothing to do with the 'Lord,' for this is an economic problem that must be settled by man himself. I realized that the school of life is a place wherein one must pay a heavy price for knowledge acquired, but I was and still am willing to pay it. However, at times I do get a longing ever to see once more the beautiful mountains surrounding the village of my birth. I would look through the factory window and see nothing but the gray wall of the adjoining building. Neither sky nor a ray of sun could I see during the eight hours of work. Often I tried to close my eyes, and then I would fall into a revery, finding myself in my little village, enjoying the beauties of spring. This, I think, will explain why I am here for a while."

When Celia and Doris were walking on the road, the neighboring farmers could never tell that these two were living in two different worlds. These two cherry pickers were far, very far, apart from each other in spirit.

Doris was contemplating the home which in her opinion was the refuge. She walked "aimlessly" and without a "purpose" in life, as she once stated.

But Celia kept on trudging up the hill and down the mountains, fearing none and nothing save the danger of becoming confined to a small little home. She traversed in her imagination every nook and corner of the world, a world that fully belonged to her, with its sorrows, and joys, beauties and miseries.

TIMMINSIN NEW BAKING CO.

—Valmistaa—

Kovaaleipää, Korppuja, Vehnäleipää ja kaikenlaisia leivoksia.

Käyttäkää meidän valmistamia tuotteita.

NEW BAKING CO.

2 BIRCH STREET. — Box 1306 — TIMMINS, ONTARIO.

Timmins ja ympäristöläiset huomatkaa!

Uusi Suomalainen Poppisappa

ORANGE SMASH BOTTLING WORKS

Alottanut liikkeensä ja tarjoaa ehdottomasti puhtaat ja parhaimmat virvotusjuomat Pohjois-Ontariossa. Kaikki tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.

ORANGE SMASH BOTTLING WORKS

61 Birth St, N. Timmins, Ont., Box 1749—Telef. 646 J.—K. A. Merikalljio.

NYKYÄÄN TEEN PARTURIN TYÖTÄ

Kirkland Laken Suomalaisessa Pallorupmassa

Paikka on eristetty, joten naiset ja lapsetkin voivat tulla. Kaikessa työn teossa noudatetaan huolellisuutta.

J. OKSANEN.

KESTÄVIÄ LAHJATAVAROITA

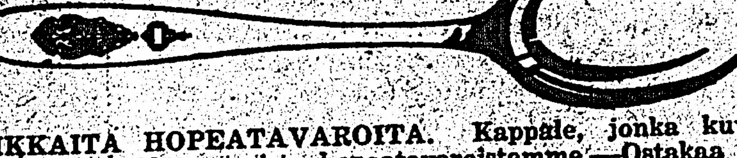

AISTIKKAITA HOPEATAVAROITA. Kappale, jonka kuva on yllä, on yksi meidän monista hopeatavaroistamme.—Ostakaa meiltä

TOWERS, Juvelikauppias

13 Pine Street, S., Timmins, Ont.

Taskukelloja, kelloja, phonographeja korjataan. Expertti työläiset. Työ taataan. Myäskin juvelitavaraa korjataan.

Dr. F. C. Fraser

HAMMASLÄÄKÄRI

Johnson Block

Vastapäätä Cochranen rautakauppaa

Phone 157

SUDBURY, ONTARIO

HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

NAISTEN OSASTO

Tuleeko Canadan ammattijärjestö tekemään mitään naistyöläisten hyväksi

Virallisten laskujen mukaan Canadassa on noin 400,000 naista, jotka ovat pakotettuja tekemään palkkatyötä. Niistä noin 100,000 työskentelee tehtaissa. 300,000, siis suurin osa, on puhdistus- ynnä muissa samanluontoisissa töissä. Viimeksimainitut työskentelevät suurimmalta osalta päiväpalkalla, ovat satunnaisen työn tekijöitä ja muuttavat työnantajaa yhtämittaisesti.

Jos yllämainittuun lukuun vielä lasketaan lisäksi ne naiset, jotka työskentelevät kodeissaan pukujen, erinäisten koristetöiden, keinotekoisten kukkien y. m. tekijöinä, niin huomaamme, että vain varsin harvat työväenluokan naisista eivät suoranaisesti kuulu palkkatyöläisten joukkoon.

Mikä on pakottanut naiset tämmöiseen asemaan? Vastatessamme tuohon kysymykseen tulkoon kaikkein ensimäiseksi mainituksi, että me elämme nykyään konetuotannon aikakaudella ja että konetuotanto on pääjuurena kotielämässä tapahtuneisiin muutoksiin. Koneen kehittyminen on pakottanut naisen astumaan ulkopuolelle kodin piiriä, ei vain itsensä mutta myös kodin ylläpitämisen takia. Ontarion alinpalkkalautakunnan yhdessä raportissa sanotaankin, että "tehtaissa työskentelevistä naisista on yli 50 prosenttia naimisissa olevia vaimoja."

Naisten yht'äkkinen siirtyminen palkkatyöläisten joukkoon Canadassa viimeisten vuosien kuluessa, on saattanut naiset työnantajain armosta riippuvaisiksi. Nämä katselevat naisia "halpana työvoimana". Alinpalkkalautakunnat ovat kyllä jollakin tavoin koettaneet ehkäistä työnantajain hiestytysjärjestelmää häpeällisen alhaisine palkkoineen. Mutta hiestytysjärjestelmä jatkuu alinpalkkalautakunnista huolimatta. Lautakunnat eivät ole voineet juuri mitään työnantajain kieräilylle, jotka maksamat naistyöläisille kerrassaan riittämätöntä palkkaa, saadakseen mahdollisimman suuria liikevoittoja tehtaistaan.

Kuka nyt voi ratkaista, kuka voi selvittää tämän vaikeanlaisen tilanteen, ehkäistä naiset olemasta työnantajain arvoilla, työnantajain, jotka eivät perusta mistään muusta kuin siitä, miten saada puserretuksi mahdollisimman suurta liikevoittoa palveluksessaan olevista työläisistä? Sen voivat ratkaista ainoastaan ammattiyhdistykset. Tuleeko Canadan ammattijärjestö, joka pitää vuosikonventsioninsa syyskuun kolmannella viikolla Montreallissa, käsittelemään tätä asiaa vakavasti, tai tyytyykö se vain päätöslauselmain hyväksymiseen? Ellei ammattijärjestö ota käsitelläkseen kysymystä naisten järjestämisestä ammattiyhdistyksiin, mikä järjestäminen lienee hyvin vaikea tehtävä, niin se ei ole täyttänyt tehtäväänsä.

Ja edelleen, yhtä välttämätöntä kuin palkkatyössä raatavain naisten järjestäminen työalaansa vastaaviin ammattiyhdistyksiin, on se, että ammattiyhdistyksissä jäseninä olevain miesten vaimot myös järjestetään. Suurbritannian kaivosmiesten vaimojen työ lakkovartioinnissa on jotakin semmoista, minkä tulisi kiihottaa toimintaan kaikkia työväenluokan miehiä ja naisia. Ilman moista apua ja uskollisuutta naisten taholta, olisivat miehet joutuneet palaamaan työhön jo monta viikkoa sitten. Täytyy näet muistaa sen, että vaikkapa mies käykin töissä, tienaa palkkaa, niin nainen sen vasta jakaa perheen tarpeiden tyydyttämiseen. Naisen ponnistelut, hänen työnsä, on välttämättömänä osana nykyisestä tuotantoprosessista. Kenellä on okeus kieltää naisilta oikeuden liittyä ammattiyhdistyksiin senjälkeen, kun on omin silmin nähnyt mitä naiset voivat tehdä ja minkälainen vaikutusvalta heillä on lakonaikana? Ammattiyhdistysten jäsenten vaimojen järjestäminen yhdistysten ala- ja apuseuroiksi, olisi yksi niistä helpoimmista toimenpiteistä, joihin ammattijärjestö voisi ryhtyä.

Ainoat naisten järjestöt, mitkä ovat tarmolla ryhtyneet taistelemaan naisten alhaisia palkkoja ja kurjia olosuhteita vastaan, ovat eri puolilla maata sijaitsevat työläisnaisten liiton osastot. Muutamissa tapauksissa on niitten yrityksille annettu tunnustus seka- ja ammattityöläisten neuvostojen taholta, esim. Reginassa ja Torontossa. Mutta syystä tai toisesta on mainittujen osastojen yrityksiä vastustettu ammattijärjestön taholta huolimatta siitä, että ne ovat tehneet oiyallista työtä varsin vaikeitten olosuhteitten alaisina. Työläisnaisten liiton osastot ovat työläisnaisten keskuudessa voimainsa mukaan valmentaneet karua maaperää suotuiseksi ammatilliselle järjestämiselle. Tuleeko Canadan ammattijärjestö, Canadan ammatillisen liikkeen keskusvieteri, ojentamaan auttavan kätensä naistyöläisten järjestämisessä. Me sanomme että sen täytyy.

—The Women Worker.

Matti Aleenin

SAUNA

pidetään avoinna joka lauantai kello 1 päivällä, kello 12 yöllä sekä kello 3—7 sunnuntai aamuna.

MATTI ALEEN,
Kirkland Lake, Ont.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

VOIDAAN TILATA SEURAAVIA KIRJOJA:

Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid. ... 5.00
Amerikan Suomalaisia, satiirikertomuksia, kirj. K. Rissanen ... .60
Amerikalaisen Työväenliikkeen vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid. ... .35
Autokirja, oppikirja autoajureille ja korjaajille, kirj. Y. Weilin ... 2.00
Kaupunki-Kansakoulun laskuoppi ja tuloskirja, sid. ... 1.00
Auringon poika, kiihkeästi kirjotettu romaani, kirj. Jack London ... .85
Aapinen, lasten opettelukirja, sid. ... .55
Aurinko, Kuu ja Tähdet Maailmankaikkeuden tarina, kirj. J. A. Giberne ... 1.25
Attila, historiallinen romaani, kirj. Dahn, sid. ... .80
Aavoilla Ulapoilla, miellyttävä romaani, kirj. Jack London, nid. ... 1.00
Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid. ... .50
Elollisten olentojen lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid. ... .50
Englanninkielen Alkeiskirja, kirj. Hanna Andersin, sid. ... 1.25
Englantilais-Suomalainen Sanakirja hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen ... 2.65
Englanninkielen Oppikirja ja Kielioppi, kirj. W. Oksanen, sid. ... 2.00
Erämaa Kutsuu, kirj. Jack London, sid. ... .75
Elsinoren Kapina, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. ... 1.25
Halikon Hakoniskat, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid. ... 1.40
Hedelmien ja Marjanviljelys, kirj. B. W. Heikel, sid. ... 1.25
Humoristinen laulukirja, se viimeinen painos ... .45
Imperialismi, agitaattorikursseilla pidetty esitelmä, nid. ... .15
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. ... 2.50
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid. ... 1.75
Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, kirj. K. Rissanen ... .10
Ilmojen halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid. 1.50
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller ... 1.25
Jack London, elämänkertamuistelma, kirj. Helmi Krohn, nid. ... .75
Kairosta Niilin latvoille, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, nid. ... .90
Kadotuksen Kansaa, kuvaus London Itäpäästä, kirj. Jack London, sid. 1.00
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid. ... .75
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole Franze, sid. ... 1.25
Kodin Lääkärikirja, etevästi toimitettu, sid. ... 6.00
Kansakoulun karttakirja, toim. Jotuni, sid. ... 1.00
Kansakoulun kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila ... 1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid. ... 1.00
Kristinuskon Alkuperä, tutkielma kirj. Karl Kautsky sid. ... 2.10
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London 1.25
Kipinäfennättimen toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis sid. ... .50
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toiviainen, nid. ... .75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero ... 1.50
Kanojen hoito, kirj. Matti Järvi ... .75
Keittokirja, kirj. Mina Wall, sid. ... 2.00
Kultamaan rakkautta, hienoja rakkausseikkailuja, kirj. Jack London, nid. ... .40
Kotipuutarhuri, kuvitettu puutarhan hoitokirja, kirj. M. Hyvönen, sid 1.00
Kielletty Hedelmä, rakkausromani, kirj. P. O. Höcker, sid. ... .60
Kolme Muskettisoturia, jännitysromaani, kirj. Alexander Dumas, 3 osaa, nid. ... 1.00
Kyläraittien kuningas, satakuntalainen kertomus, rentoa rakkautta, kirj. Kaarlo Halme, sid. ... 1.50
Kristitty, romani, kirj. Hall Caine, sid. ... 1.75
Laulu tulipunaisesta kukasta, kirj. Johannes Linnankoski, sid. ... 1.40
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid ... .75
Lumikenttien lytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid. ... 1.25
Luonnontieteiden voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid. ... .50
Luokkien sota, kirj. Jack London, nid. ... .85
Lisoletten avioliitto, ylevä rakkausromani, kirj. H. Courths-Mahler, nidottuna ... .40
Lyhyt terveysoppi naisille, kirj. t:ri Fr. Hovitz ... .35
Meren urhoja, merimiesromaani, kirj. R. Kipling, sid. ... .75
Merisusi, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. ... 1.50
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid. ... 1.75
Maapallon kehityshistoria, tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid. ... .50
Maailmanliike, tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid. ... .50
Maailman avaruus, tietoaarre, kirj. T:ri J. Schreiner, sid. ... .50
Maa ja Ihminen, tietoaarre, kirj. Alfred Kirchhoff, sid. ... .50
Maanviljelys Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid. ... 1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid. ... 1.25
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sotaaikana, kirj. Felix von Luckner, sid. ... 1.25
Merien takana, seikkailu rakkausromani, kirj. H. Courths-Mahler, nidottuna ... .60
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid. ... 1.25
Minua sanotaan Puusepäksi, yhteiskunnallinen romani, kirj. Upton Sinclair, sid. ... $1.25
Minua sanotaan Puusepäksi, yhteiskunnallinen romani, kirj. Upton Sinclair, nid. ... .90
Naamioimiskoulu, hyvä näyttämöille, kirj. Juurioja, nid. ... .75
Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjerve, nid. ... 1.00
Naisten Sukuelo, kirj. Lääket. T:ri E. W. Wrestlind, nid. ... 1.00
Naisvoimistelu, kuvitettu opas, kirj. Elli Björksten, nid. ... 1.00
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens, sid. ... 1.50
Napoleon III vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid. ... .70
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London, sid. ... 1.75
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtien Alkuperä, kirj. F. Engels, sid. ... 1.00
Punainen Vaara, kertomus nykyisestä Venäjän maasta, nid. ... .25
Penikkatauti, kirj. Nikolai Lenin, nid. ... .50
Pieni Tietosanakirja, sid. ... 5.00
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari ... .30
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka ... .25
Rannerengas, hieno rakkausromani, kirj. David Potter, nid. ... .40
Rakentaja Solnes, kirj. Henrik Ibsen ... 1.25
Silkkilaiva, romani, kirj. Elenius, nid. ... .75
Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid. ... .40
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid. ... 1.25
Sotamuistelmani, kirj. kenraali Ludendorff, sid. ... 2.50
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid. ... .75
Sata kuusikymmentä ohjetta lasten taudeissa, kirj. T:ri Jules Comby, nid. ... 1.00
Sukupuolielämän Terveysoppi, kirj. Max von Gruber, nid. ... .75
Suloisen järjettömyyden kaupunki, erittäin hieno rakkausromani, kirj. E. Temple Thurston, sid. ... 1.50
Silmukorvan nuori Epra, satakuntalainen kertomus, reimaa rakkautta, kirj. Kaarlo Halme, sid. ... 1.25
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. T:ri Pirilä, nid. ... .75
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma ... 1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma ... 1.00
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid. ... .60
Tuhlaajapoika, romani, kirj. Hall Caine, sid. ... 1.30
Työn Historia, kirj. Tjumenew, sid. ... .85
Viattoman voitto, kaunis rakkausromani, kirj. H. Courths-Mahler nidottuna ... .75
Valaveljet, romani Islannin asuttamisen ajoilta, kirj. G. Gunnarson, sid. ... 1.50
Vaimo, jonkas minulle annoit, romani elämästä, kirj. Hall Caine, sid. 2.50
Vaimo jonkas minulle annoit, romani elämästä, kirj. Hall Caine, nid. 1.75
Valkoinen Profetta, romani engl. siirtomaapolitikasta, kirj. Hall Caine, sid. ... 2.50
Vaaliheimolaiset, valitut teokset, kirj. J. W. von Goethe, nid. ... 1.00
Voimisteluohjelmia I, kirj. Arvo Vartia, nid. ... 1.00
Voimisteluohjelmia II, kirj. Arvo Vartia, nid. ... 1.00
Villiruusu, rakkausromani, kirj. Wiggin, sid. ... .75
Välskärin kertomuksia, kirj. Sakari Topelius ... 4.00
Värmlannin matka, kertomus Scandinavian salosuomalaisista, kirj. Erns Lampen, nid. ... 1.00
Yksin maailmalla, kaunis romani, kirj. Mabell Barnes Graundy, sid. 1.50
Yleisen Terveysopin Alkeet, kirj. Taav Laitinen, sid. ... 3.00
Ylös Helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, nid. ... 1.75
Yleinen johdatus luonnontieteisiin, tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid. ... .50

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja $7.00.

Vapauden Kirjakauppa, Box 69, Sudbury, Ont.

A. NIEMI,

Tähti kaupan yläkerrassa.

Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

WILLAMETTE BLVD. Sanitarium

Luontainen terveydenhoitola. — Monipuolinen hoito ja nykyaikaiset välineet sekä X-säde tarkastus.

Dr. Peter Kokko D. C.
Dr. Anna Kokko D. C. Ph. C.

467 Willamette Blvd, Pordland, Ore.
Puh. Walnut 6747

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VALITTAA —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työ—änlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk $2.00, ½ vk. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta .... .50
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kuuk. $2.00
FARMER-LABOR VOICE. 2 kertaa kuussa ilmestyvä. Tilaushinta ....Vuosikerta $1.25, 6 kuuk. .65
THE YOUNG WORKER, Nuorten Työläisten Liiton kuukausi julkaisu, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta $1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. $3.50
COMMUNIST INTERNATIONAL, ...1 vk. $2.50, ½ vk. $1.25
WORKERS MONTHLY, Chicago; vuosikerta $2.00, ½ vuosik. $1.25
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10, puoli vuotta $6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10; ½ v. $6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti; vuosik. ....$3.00; ½ vk. $1.75
TYÖMIEHEN VIIKKOLEHTI; Helsinki, vuosik. $2.50; ½ v. $1.50
UUS ILM, virolainen Työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta $6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta $2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $3.00, puoli vuotta $1.75
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta $6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti, Helsinki. Tilaushinta ....vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ vk. $1.50
KOMMUNISTI, Leningrad, ...vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa Vuosikerran hinta $1.78; puolivuosikertaa $1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa 1 vk $1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilpoikain lehti, Helsinki, 1 vk. $1.25
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki, 1 vk. .... $1.50 puolivuosikertaa $1.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $7.00; puolivuosik. $3.50
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. $3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., 1 vk. $6.00, ½ vk. $3.50
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00, ½ vuosik. $3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. $1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk $2.00, ½ vk. $1.15

Yllaolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

KAPLAN BROS.
RUOKATAVARAA, — MAATUOTTEITA
SAAPPAITA JA KENKIÄ SEKÄ KAIKENLAISTA KANGASTAVARAA
— TUKKUKAUPPA —
JAUHOILLE, REHUILLE ja HEINILLE.

ARVO PALVELUS
REAMSBOTTOM & EDWARDS
KIRKLAND CO., LIMITED
SEKATAVARAKAUPPIAAT, KIRKLAND LAKE, ONT.
RUOKATAVARAA, LIHAA, RAUTATAVARAA, VAATETUSTAVARAA, SAAPPAITA JA KENKIÄ
Meillä on suomalainen liikeapulainen palvelemaan teitä.
PUHELIN 69 P. O. BOX 128

QUALITY MEAT MARKET
Ensiluokan Liha- ja Ruokatavaraa
Parhain paikka Kirkland Lakella tehdä ostoksensa.
TYYTYVÄISYYS ON MOTTOMME
Sorochan & Kryshoske

Mitchell Hardware & Supply Ltd.
Kirkland Lake, Ontario.
KAIVOSMIESTEN JA PROSPEKTORIEN TAVARAA
Huonekaluja ja taloustarpeita
MITCHEL HARDWARE & SUPPLY LTD.
PUHELIN 33 KIRKLAND LAKE, ONT. BOX 27

GOLD RANGE HARDWARE
Puhelin 110 Kirkland Lake, Ont.
— Hyvä valikoima —
KEITTO- JA LÄMMITYSUUNEJA HALVOILLA HINNOILLA.

SUOMALAINEN LEIPURILIIKE
AVATTU KIRKLAND LAKELLA
Valmistamme useampaa lajia ruokaleipää sekä korppuja ja nisua.
A. Tamminen ja M. Raitanen omistajat
Box 229, Kirkland Lake, Ont.

SUOMESTA

Syntymättömille sukupolville 600 milj. lisäverotus

Lauantaina, syysk. 11 p:nä allekirjotettiin lainasopimus Suomen valtion ja National City Bank of New York-nimisen pankkiliitoksen johtaman konsortsion välillä, johon kuuluvat National City Company New Yorkista sekä Suomen Pankki Helsingistä. Laina on 15 miljoonan dollarin suuruinen pitkäaikainen 6 ja puolen pros. kuoletuslaina.

Jo pitkin vuotta on ulkomaisilta rahamarkkinoilta tehty lainatarjouksia Suomen vaitiolle niiden valtuuksien johdosta, jotka hallitukselle on ollut lainanottoon Suomen Pankin vahvistamista, Imatran voimalaitosta y. m. tarkoituksia varten. Tarjouksiin ei aikaisemmin ole voitu kiinnittää huomiota. Nyt on kuitenkin katsottu tilanteen ulkomaisilla rahamarkkinoilla olevan siksi suotuisan ja syksyllä tehdyn tarjouksen lainaehtoihin nähden siksi edullisen, ettei pitempään aikaan ole sen edullisempia odotettavissa. Näin ollen päätti valtioneuvosto syysk. 9 p:nä pitämässään istunnossa lainanottoon ryhdyttäväksi.

Kysymyksessä olevan valtiolainan otto ansaitsee monesta syystä aivan ensiluokkaisen huomion työtätekevien taholta osakseen. Ensinnäkin on muistettava, että valtiovarainministeri lausui edeskunnassa syyskuun 4 p:nä — siis vain 7 päivää ennen lainasopimuksen allekirjottamista — ettei hallitus ole "toistaiseksi katsonut tarkoituksenmukaiseksi ottaa ulkolaista lainaa, mihin sillä vielä on oikeus." Kysymys antaa siis jo täitäkin osaltaan paljon miettimisen aihetta. Mutta laina sellaisenaankin ansaitsee erityisen huomion. Valtiovelat vaativat ensi vuonna jo valtion menoarviossa 447,211,800 markan suuruisen menoerän, siis vähää vaille puoli miljardia! Nyt allekirjotetulla lainasopimuksella on valtion velkataakkaa lisätty 15 miljoonalla dollarilla, t. s. 600 miljoonalla Suomen markalla. Toistaiseksi on lainan ehdoista annettu julkisuuteen vain osittaisia tietoja, joten lainan rasittavaisuudesta ei voida vielä tehdä yksityiskohtaisempia loppupäätelmiä.

Valtiolainat eivät rasita ainoastaan nyt elävää sukupolvia. Ne merkitsevät tosiasiallisesti syntymättömien sukupolvien orjuuttamista. Mikäli valtiolainoista kapitalistisen järjestelmän vallitessa on työtätekevälle väestölle ensinkään hyötyä, rajoittuu se joka tapauksessa ja etupäässä vain siihen ajankohtaan, jolloin laina saadaan. Lainan suoritus siirtyy niiden tehtäväksi, joille ei enää ole siitä minkäänlaista hyötyä. He saavat kärsiä edeltäjiensä pahat teot kolmanteen ja neljänteen polveen — vieläpä pitemmällekin. Kun valtiolainat siis merkitsevät etupäässä vain kapitalistien aseman tukemista, on työtätekevien asetuttava mitä päättäväimmin vastustamaan niiden ottoa — syntymättömien sukupolvien orjuuttamista. — T. T.

Yllättäviä tiedonantoja sosdemien suhtautumisesta "työpaikkaterroriin"

Tukholmalaisen D. N:n v. k. 13 p:n numerossa on eräällä sen tavallisesti varsin huomaamattomassa paikassa ja petiittikirjakkeiden sekä pienin, yhdenpalstan otsakkein julkaistu pitkänpuoleinen kirjotus, jossa kuvataan "Suomen punaisten" toimintaa. Kirjotus on kyhätty haastattelun muotoon ja ilmottaa kirjottaja siinä esittelevänsä tiedot saaneensa henkilöltä, "jolla virkansa puolesta on erikoiset tilaisuus seurata kommunistien toimintaa". Kirjotus on muuten päivätty Helsingissä. Juttu on siis sitä myöten selvä. Epäselväksi vain jää, miten paljon asianomaisten on täytynyt maksaa saadakseen tämän likaisen kyhäyksen sellaiseen lehteen kuin D. N.

Mainittu kyhäelmä, joka käsittelee useammanlaisia asioita yhdessä sekasotkussa, ei oikeastaan suurelta osaltaan aiheuttaisi meidän taholtamme mitään huomiota osakseen (lukuunottamatta ehkä oikaisemista kommunistiselle toiminnalle), mutta esitämme siltä kuitenkin tässä muutaman parisen silmäänpistävintä seikkaa. "Haastateltu" kertoo nimittäin laveasti sosialistisen nuorisoliiton jutusta. Tätä järjestöä vastaan tapahtunutta terroria selostetaan pilotellen sekä mainitaan lopuksi, että "Suomen sosialistinen nuorisoliitto oli liittynyt Kommunistiseen nuorisointernationaliin" ja "vieläpä organisoinut partiojärjestön 'punaiset pionäärit', joka oli erikoisen vaarallinen, koska se oli ottanut tehtäväkseen 'valmistaa asevelvollisuusiässä olevaa nuorisoa sotilasvakoojiksi ja kommunistiagitaattoreiksi armeiaan.'"

Meidän ei tarvinne ryhtyä tässä yhteydessä enää toteennäyttämään, millaista palturia edellinen sisältää. Jokainen, joka on asiata seurannut, tietää asian oikean laidan itse.

Mutta sitten eräs toinen kohta. "Haastatellun" todettua, etteivät Suomen punaiset kykene panemaan kapinaa toimeen, jatkaa hän: "Mahdollisen sodan sattuessa muodostuu tilanne kuitenkin äärimmäisen vakavaksi. Tällöin on suojeluskuntien tehtävänä rintaman takana suoritetulla vartiopalveluksella estää maan kommunistien hyökkäämästä vakinaisen armeian selkään. Ja siihen ovat suojeluskunnat, joita on olemassa joka kylässä ja pitäjässä, varsin suuressa määrin jo kykeneväť, sillä nytkään enää löytyy tuskin yhtään kommunistia, olipa sitten kaupungissa tai kylässä, joka ei olisi tunnettu ja salaisen silmälläpidon alainen." Ja etempänä puhuessaan työtaisteluista ja miten työläiset eivät tahdo työskennellä yhdessä lakonrikkurien ja valkoisten kanssa, lausuu tämä "virkansa puolesta työväenliikettä silmälläpitävä" henkilö, että heillä taistellessaan tällaista "työpaikkaterroria" vastaan on "parhaimmat liittolaiset sosialidemokraattien keskuudessa, jotka eivät halua alistua punasolujen komennuksen alaisiksi".

Mitä ensinnäkin tulee suojeluskuntien tehtäviin, olemme nyt kerrankin saaneet suoran tiedon niistä ja juuri siltä taholta, jota tässä kohdin voidaan pitää asiantuntijana. Suojeluskuntien nykyisenä tehtävänä on siis pääasiassa vakoilla työläisten toimia — poliisien lisäksi — ja sodan tyttyessä ovat ne siinä erikoisasemassa, ettei niiden tarvitse ottaa osaa sotaan, vaan ainoastaan ampua työläisten selkään, jolleivät nämä taistele "isänmaan" puolesta. Meille tämä on ollut aina selviö, mutta kun joissakin piireissä ei tätä viimeaikoina ole enää pidetty elävänä tosiasiana, on tarpeellista kerrankin kuulla tässä suhteessa taas oman suun todistus.

Entä onko herroilla sosialidemokraateilla mitään sanottavaa kunnia-arvoisista liittolaisistaan? Väite ei ole nyt meidän! — T. T.

Niittymadon tuho Pohjois-Savossa 10 milj. mk:aa

Kuopion maanviljelysseura on kerännyt kunnallislautakuntien ja maamiesseurojen avulla yhtenäisen tilaston niittymadon tuottamasta tuhosta kuluvana vuonna Pohjois-Savossa. Tilasto koskee Hankasalmen, Iisalmen, Juankosken, Kaavin, Karttulan, Keiteleen, Kiuruveden, Konneveden, Kuopion, Lapinlahden, Leppävirran, Maaningan, Muuruveden, Nilsiän, Pielaveden, Rautalammen, Rautavaaran, Riistaveden, Siilinjärven, Sonkajärven, Suonenjoen, Säyneisen, Tervon, Tuusniemen, Varpaisjärven, Vehmersalmen, Vesannon ja Vieremän kuntia, joissa niittymato on tuhonnut yhteensä 3,671 viljelijän tiluksia, tuhotun alueen ollessa 8,966 ha. heinähäviön 16,349,681 kg ja vahingot markoissa 9,942,745:85. Kokoomuslainen Savo lausuu, että "numeroita ei voitane pitää missään tapauksessa liioiteltuina".

Viipurin läänin maanviljelysseuran alueelta tähän mennessä kootun tilaston mukaan on niittymadon tuhosta joutunut kärsimään ainakin 147 viljelijää. Tuhotut alueet tekevät yhteensä 311,25 ha. Heiniä on laskettu menetetyn 621,100 kg, jonka rahallinen arvo tekee 422,960 markkaa.

Kun otetaan huomioon, että tuhot koskevat etupäässä pienviljelijöitä, joilla ei ole varallisuutta ryhtyä toimenpiteisiin niittymatoja vastaan ja jotka viimekeväisen rehupulan johdosta jo joutuivat hirvittävän velkataakan alle, käy pientalonpoikain perikatoinen asema ilmeiseksi. Maalaisliittolaiset maatalousministerit eivät vaan näytä ryhtyvän minkäänlaisiin toimenpiteisiin.

Kauhajoen pitäjä hukkumassa veronrästeihin

Kauhajoen kunnanvaltuuston kokouksessa oli äskettäin käsiteltävänä m.m. verorästien periminen. Niitä onkin kerääntynyt huomattava summa nim. lähes 1 ½ milj., joka lienee saavutus alallaan kunnan asukasluku huomioonottaen. Rästeistä on viime vuodelta maksuunpantuja noin 700,000 mk. ja edelliseltä vuosilta jokseenkin sama määrä.

Kokouksessa ehdotettiin erikoisen kunnallisen ulosottomiehen asettamista, koska poliisikonstaapelit, jotka näitä asioita hoitavat, eivät saatavien tavattoman runsauden takia ehdi niitä koota. Asian annettiin kuitenkin vielä tällä kertaa raueta ja päätettiin koettaa nykyisin keinoin tarmokkaasti saada verorästit kootuksi, määräämällä erityisiä kantopäiviä. Marraskuun lopulla on toimitettava rästiylöskanto, mikä toimitetaan kuten ennenkin eri kyläkunnissa. Ensi vuoden verot, jotka myös kootaan eri kyläkunnissa, kannetaan neljässä eri erässä.

Verorasitukset useissa maalaiskunnissa, kaupunkikunnista puhumattakaan, alkavat olla huutavan raskaat. Tämä johtuu uselsta eri tekijöistä, joista tärkein kuitenkin on tavaton epäsuhde veroperusteissa. Koskeehan nykyinen verotusjärjestelmä kipeimmin juuri työläisiä ja pienviljelijöitä, jotka muutenkin elävät mahdollisimman ahtaissa olosuhteissa. Toinen seikka on kunnanvarojen hoito. Esim. suojeluskunnille, joiten tarpeettomuutta ja vahingollisuutta ei tarvinne todistella, myöntelevät porvarisenemmistöiset valtuustot suuria summia kunnan varoista. Saa sitä sitten olla valtuustot asialla periäkseen rästiin jääneet verot.

Porvarillinen eli isänmaallinen kunnallistalous alkaa yhä useammassa kunnassa kostamaan itsensä.

Jouluksi Suomeen

lähteä tuumii nyt jo moni tässä maassa asuva suomalainen. Tosin on suurempi joukko huvimatkustajia vieraileet Suomessa tänä kesänä kun edellisinä vuosina, jota ei ole ihmeteltävä, kun ottaa huomioon kuinka ihana kesä on Suomessa; mutta on myöskin selvä että moni mieluummin viettää joulun sukulaistensa ja tuttaviensa kesken vanhassa maassa, päättäen niistä lukuisista kyselyistä joulumatkoista Suomeen jotka laivakonttorit ja asiamiehet kaikkialla Amerikassa saavat vastaanottaa.

Otaksuen että jouluksi kotiin menevien luku tänä vuonna tulee olemaan suuri on Ruotsin Amerikan linja päättänyt järjestää kolme suurta Joulu huvimatkaa Suomeen Halifaxista, nimittäin "Drottningholm" marraskuun 26 p:nä, "Stockholm" joulukuun 5 p:nä ja uusi moottorilaiva "Gripsholm" New Yorkista joulukuun 9 p:nä. Kaikkia näitä huvimatkoja johtavat kokeneet matkajohtajat, ja koetetaan kaikilla tavoin lisätä matkustajain hauskuutta ja mukavuutta.

Suomen alamaiset saavat passinsa lähimmän suomalaisen konsulaatin välityksellä tahi suoraan Suomen Pääkonsulivirastolta. Lähin Ruotsin Amerikan linjan asiamies antaa tietoja ja neuvoja.

Muistakaa omaisianne kotona Suomessa ja tuottakaa heille ja itsellenne iloa käymällä kotona jouluksi. Päättäkää nyt ja varatkaa heti hyttisija jonkun Ruotsin Amerikan asiamen tahi konttorien kautta, joiden osoitteet näette ilmotuksissa sanomalehdissä.

ERICK PIIRAISEN
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Helsingin ruumiinpolttolaitoksen toiminta

Helsingin krematorion kappelin sisustustöitä viimeistellään parhaillaan. Maalaustyöt ja permantolaattojen asettelu ovat vielä kesken. Kappelin vihkiminen suoritetaan syyskuun lopulla.

Polttajaisia on ollut edelleen pitkin kesää. Tähän mennessä on krematoriossa suoritettu yhteensä 37 polttotoimitusta. Useimmat poltetut ovat olleet helsinkiläisiä, mutta on poltettu myös maaseudulta, Turusta, Vaasasta ja Kuopiosta saakka tuotuja ruumiita.

TILATKAA VAPAUS!

VIETTÄKÄÄ JOULU SUOMESSA

Viettäkää joulunpyhät rakkaiden omaistenne parissa ja tuottakaa heille ja itsellenne iloa. [illegible]

RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA

JOULUKSI SUOMEEN!

Päättäkää NYT ja matkustakaa jollakin linjamme

Kahdesta Suuresta Jouluhuvimatkasta

Halifaxista (Göteborgin kautta)
S. S. "Drottningholm" .... Marraskuun 26 p.
S. S. "Stockholm" .... Joulukuun 5 p.

Kolmas luokka:
Halifaxista —
Helsinkiin, Hankoon, Turkuun $110.50

Cabin luokka:
S. S. "Stockholm" — $167.50. S. S. "Drottningholm" — $172.50

ERIKOINEN ALENNUSMATKA

Edestakaisin piletti
Kolmas luokka $186.00
HALIFAXISTA SUOMEEN JA TAKAISIN

MYÖHEMPI JOULUHUVIRETKEILY ON NEW YORKISTA
Kuuluisa moottorilaiva "Gripsholm" .... Joulukuun 9 p.
Kolmas luokka New Yorkista Suomeen — $113.00.
Edestakaisin — $190.00

Näillä todellisilla SUOMALAISILLA HUVIMATKOILLA alkaa joulu heti laivaan astuttuanne. Heillä tulee olemaan suomalaista matkaseuraa, suomea puhuvia palvelijoita, suomalaisia mukavuuksia, suomalaisia jouluruokia, suomalainen joulukuusi ja todellinen suomalainen joulutunnelma. Joulumatka suomalaisten niin paljon pitämällä RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA tulee elinijäksi säilymään hauskana muistona teidän mielessänne.

Matkanne Atlannin ja Pohjanmeren yli tapahtuu samalla laivalla, ilman muuttoa, viivytyksiä ja muita vaikeuksia. Matka alotetaan ja lopetetaan RUOTSIN AMERIKAN LINJAN omilla uudenaikaisilla laivoilla. Ruotsissa ei ole tulli- eikä passitarkastuksia eikä muita viivytyksiä.

Suomen kansalaiset saavat passinsa Suomen Pääkonsulinvirastosta, 518 St. Catherine Street W., (samassa rakennuksessa kuin Ruotsin Amerikan Linjan konttori) tahi lähimmästä konsulaatista.

Viimeinen kulkuvuoro HALIFAXISTA tänä vuonna
S. S. "Drottningholm" .... Joulukuun 31 p.

Aikaisemmat purjehdukset New Yorkista ovat:
"DROTTNINGHOLM" lokakuun 23 p. "STOCKHOLM" marraskuun 1 p.
"GRIPSHOLM" marraskuun 9 p.

Hankkikaa rakkaillenne Suomessa käymällä heidän luonaan jouluterveyhdyksellä!
Lähempiä tietoja, hyttien tilaamista, tarpeellisten asiapaperien valmistusta y. m. s. varten kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen taikka suoraan

SWEDISH AMERICAN LINE
MONTREAL, QUE., Canada. 518 St. Catherine St., West.
HALIFAX, N. S., Canada 71 Upper Water St.
WINNIPEG, MAN., Canada. 470 Main Street.
DETROIT, MICH., U. S. (6th Floor) 73 Monroe Street.
J. V. KANNASTO,
Box 69, Sudbury, Ont., Canada.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY
Lainoja hankitaan nopeasti ja ai haloilla hinnoilla.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE
Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p. — 6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

KALLE POUKAMAN
SAUNASSA
kylvetään perjant. ja lauantaisin
SUDBURY, ONT.
Puhelin 457. — P. O. Box 1122

Jatkoa Työläisen Tietokirjasto Sarjaan!
LENIN JA LENINISMI
Kirj. I. STALIN
Kirja jota on odotettu ja kaivattu, on nyt vihdoinkin valmistunut.
Lenin on kuollut, mutta hänen oppinsa elää, leviää ja juurtuu yhä laajempien työläisjoukkojen keskuuteen. Tuskin löytyy maailmassa senlaista kolkkaa missä ei hänen oppeihinsa tahtoisi tutustua, ei ainoastaan hänen ihailijansa, mutta myös vihaajansa.
Kirjan alussa luo Stalin, lyhyen silmäyksen Leniniin persoonana, ihmisenä ja toverina. Lyhyen persoona-analyysin perästä seuraa hänen oppinsa esitettynä lyhyessä ja selvässä muodossa, seuraavien otsikkojen alla.
I. Leninismin historialliset juuret. II. Leninismin metoodi. III. Leninismin teoria. IV. Proletariaatin diktatuuri. V. Talonpoikaiskysymys. VI. Kansallisuuskysymys. VII. Strategia ja taktiikka. VIII. Puolue. IX. Tyyli työssä.
Leninismi ei ole ainoastaan elvyttänyt uudelleen eloon mraxilaisuutta, vaan leninismi otti askeleen eteenpäin — kehittäen marxilaisuutta kapitalismin edelle ja proletariaatin luokkataistelun uusissa oloissa. Leninismi on marxilaisuuden jatkuvaa kehittämistä.
Kirjassa on 154 sivua ja on sidottuna aistikkaisiin kansiin. Hinta 75 senttiä.
Jokaisen miehen ja naisen on tilattava ja luettava tämä kirja.
VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

100
JALKAA LAPAMATOJA
ensimmäinen tulee usein Alve-Salain nautittua
Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset tilaamastanne ALVE-SALAINista, joka on auttanut minut ja olen suurempana kuin 100 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt ole minulla kuinka tuleva terveys. [illegible]
ALVE-SATEEN ja KAKSINKERTAINEN VOIMA. [illegible]
— TÄMÄ LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuksi [illegible]
ALVE-SATEIN [illegible]
— Hinta $2.00 [illegible]
P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

HIEROJA MRS. IDA YLÖNEN ON tavattavissa joka päivä 130 Elm St., toinen talo Ericksonista. — Puhelin 193, Box 1111.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276 L., Box 113.

FORT WILLIAM, ONT

OLEMME AVANNEET UUDEN ajanmukaisen saunan, 208 Robertson St., jota suosittelemme yleisön käytettäväksi. Avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä. Toppi ja Koski.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

C. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY. Kun tarvitsette ruokatarpeita ja leipomotuotteita, niin kokeilkaa meiltä. Bakery 605 ja Grocery 513 Simpson St. Puhelin 1326 S.

PARHAAN JA MAUKKAAN RUUan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARHUR, ONT.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

AARNION LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

KIIREHTIKÄÄ KYLMIEN ILMOjen varalta. Kaikenlaatuisia kolia ja puita saatavana halvalla. Puhelin 431 N. P. Wanson, Port Arthur, Ont.

NARVASEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

PALLORUUMASSA, 318 BAY ST., on tupakkaa ja virvotusjuomia. Alex Mäki.

TIMMINS, ONT.

RÄÄTÄLILIIKKEESSÄMME TEHdään kaikkea alaan kuuluvaa työtä hyvin ja huokealla. Eimes-Niemosen räätäliliike 58—4th Ave Timmins, Ont.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri.

E. JUNELLIN JA POJAN MAkeis- ja sekatavarakauppa 53—4th Ave. Monipuolinen tavaravarasto. Huom.! Kohtelun hyvyys on niin ja näin. Puhelin 646 W.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttooria vastapäätä.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAja ja hieroja ottaa vastaan potilaita 1?2 Balsam St., North, kulmassa 5th Ave. Taimi Valo. — Box 1127.

SOO, ONT.

HIEROJA K. A. LEINO ANTAA reumatismi-, vatsa-, y.m. hierontaa. 336 Albert St., West, Soo, Ont., Raivon talo.

TORONTO, ONT.

KÄTILÖ JA HIEROJA IDA RANtala, 422 A. Spadina Ave., Trinity 8723, Toronto, Ont.

KIRKLAND L., ONT.

HIERONTAA JA KYLPYJÄ ANtaa Mrs. Aarnio Lindforsin saunassa. (Huom.! Ei lauantaisin.) Kirkland Lake, Ont., Box 225.

PALLOHAALI, PEHMEITÄ JUOmia, tupakkaa ja huoneita saatavana. Wiljam Heino, Kirkland, Lake. Ont.

COBALT, ONT.

COBALTILAISET HUOTMATKAA! Sauna on lämmin jokainen lauantai klo 12:sta päivällä 2:n yöllä. Kaarle Hirvelä.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Kaupunkikomitean johtokunnan kokous pidetään torstai-iltana Liberty-haalilla kello puolikahdeksalta. Kaikki jäsenet mukaan.

Tavanmukaiset tanssit Liberty-haalilla ensi torstaina. Kinnunen soittaa.

Näytelmäharjotuksia. Harjotukset näytelmästä "Korpivirroilta" tänään, keskiviikkona kello kahdeksan illalla. Torstaina harjotellaan lauluja samaan aikaan. Perjantaina jälleen näyttämöharjotus klo 8.

Näyttelijät, jotka ovat tilaisuudessa saapumaan lauluharjotuksiin päivisin ovat tervetulleita. Ilmottakaa vain aika milloin olette tilaisuudessa saapumaan, niin johtaja on silloin paikoillaan.

"Hieno käytös"-nimisen kappaleen harjotukset: keskiviikkona, torstaina ja perjantaina klo 7 illalla. Esitys lauantaina 9. päivä t.k.; siis ensi lauantaina. Saapukaa jokainen täsmällisesti harjotuksiin, please!

Hieno käytös". Joku koiranleuka oli muka levittänyt sellaisen huhun paikkakunnalla, että meidän uusi "näyttämötirehtöörimme" olisi muka jollekin paikkakuntalaiselle puhellut, että nämä sudburylaiset eivät osaa lainkaan hienoa käytöstä ja että hän nyt paremmuuttaan muka alkaisi sitä opettamaan.

Kuitenkin tämä juttu on todenmukaan aivan perätön ja siksipä sitä ei saatakaan vaitiololla sivuuttaa, vaan täytyy siitä kirjottaa heti muutama sana oikein sanomalehden palstoille, että ei pääsisi minkäänlaiset väärät huhut liikkeelle, joista voisi mahdollisesti olla ikävätkin seikkailut. Se meidän täytyy kylläkin myöntää, että aivan perättömästi ei tätä huhua ole liikkeelle pantu, vaan on tapahtunut ainoastaan väärinkäsitystä.

Liberty-haalilla esitetään näet ensi lauantaina 9 p:nä t.k. erittäin hauska kaksinäytöksinen näytelmä, jonka nimi on "Hieno käytös". Ja kun tätä näytelmää on alettu harjottelemaan, niin joku lienee luullut tahallisesti toisille alkanut puhelemaan siihen suuntaan, että näyttämöllä esiripun takana harjotellaan muuten vaan hienoa käytöstä, kun täällä ei sitä muka ennestään osata.

Kuitenkin, kun onkin kysymyksessä ainoastaan näytelmä ja vieläpä aivan hauskimmasta päästä, niin tämä juttu raukeaa siihen, eikä pääse enää sen pitemmälle leviämään. Jokainen rientää vaan katsomaan tätä kyseessä olevaa näytelmää ja varmaan tulee saamaan kylliksi hauskuutta yhden illan osalle. Näytelmän loputtua pannaan vielä jalalla erittäin koreasti ja kukaa sen tietää mitä kaikkea hauskaa sitä tulee ensi lauantaina olemaan. Ainoastaan se näkee, ken saapuu.

"Korpivirroilta", mahtava, perjpohjolan tukkityöläisten elämää ja taistelua kuvaava laulunäytelmä, esitetään Liberty-haalin näyttämöllä lauantaina 16 päivänä tätä kuuta. Tämä näytelmä on samalla uuden johtajan tulijaisnäytäntö kuin myöskin samasta illasta lähtien alkaa varsinainen syystoiminta näyttämöllämme.

Ohjelmistoon on otettu varsin hyviä ja arvokkaita näytelmäuutuuksia, joista ilmotetaan sitten tuonnempana.

Metsätyöläisten iltamista, jotka kommunistipuolueen täkäläisen järjestön asuntosolu n:o 5:nnen toimesta oli järjestetty Liberty-haalille viime sunnuntai-illaksi, muodostui kerrassaan repäisevä tilaisuus. Yleisöä oli tuvan täydeltä ja ohjelma ensiluokkaisesti, kuten oli ilmotettukin. Mutta jos yleisö olisi etukäteen tietänyt kuinka hyvää ohjelmaa siellä tulevat näkemään ja kuulemaan, niin olisi iltamavieraiden lukumäärä varmaankin kaksinkertaistunut, aiheuttaen auttamattoman tungoksen.

Mikäpä tässä tilaisuudessa sitten olisi ollut niin erinomaista, ennenkuulumatonta?, miettinee lukija. Siitä oli ohjelma kokonaisuudessaan, mutta mainitsemme siitä vain muutamia numeroita. Loistonumerona voimme mainita tov. Sevanderin — Sudburyn uuden näytelmäseuran uuden johtajan — lauluesitykset. Ensimäisenä esitti hän laulun "Tuhannen järven maa", jonka hän on itse mukaillut. Yleisö palkitsi tämän vakava-aiheisen laulun esityksen valtavilla suosionosotuksilla. Toiseksi esitti hän Tannerin kirjottaman kupletin "Kantarella ja Jimmy". Tässä esityksessä pääsivät tov. Sevanderin oivalliset näyttelijä- ja laulajaominaisuudet loistavalla tavalla esille. Yleisö oli esityksen jälkeen aivan haltioitunut. Monet sanoivat: Sevander on parhain laulaja mitä haalillamme on vielä esiintynyt. Niinpä täytyi hänen vielä esittää yleisön suosionosotusten vaatimuksesta yhden kupletin. Nyt esitti hän "Pilan laskija" nimisen palasen, onnistuen sen esityksessä yhtä hyvin kuin edellisissäkin.

Siinäpä se erinomaisuus nyt sitten tulikin sanotuksi. Muista kohtalaisen hyvistä ohjelmanumeroista mainittakoon toveritarten Orrenmaan ja Neilin esittämät runot, Seilarin ja R. Kauhasen laulut, Kratzin Hiljan kertomus, H. Mäen kupletit ja näytelmä "Trämppejä". Orkesteri kajahutteli myös useoita kertoja. Toveri Vaara puheessaan osotti "Minkätähden juuri meidän suomalaisten tulee edistää ja aineellisesti tukea metsätyöläisten järjestämistä?" Niinikään vastasi hän kysymykseen "Mikä on Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliitto?".

Tulot näistä iltamista olivat yhteensä 33.20 dollaria. Ruseteista kertyi 26 dollaria; J. Reippaan leipomoliikkeen lahjottaman "vehnäsäijän" nimen arvauskilpailusta ja — kun ei kukaan arvannut sen nimeä — myynnistä 7.20 dollaria. Rahat on jo lähetetty Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton sihteerille, A. Hautamäelle Port Arthuriin, Ont.

Keskustelu- ja ohjelmakokous pidetään Liberty-haalilla ensi sunnuntai-iltana. Keskusteltavana on kysymys: "Mitä toivotaan järjestönuorten eli nuorten pionäärien toiminnalta?" Kysymyksen alustaa tov. Neil. Paljon muuta ohjelmaa ja lopuksi Proletaarin Nyrkki. Sisäänpääsy vapaa. Saapukaa monilukuisena valistavaan ja hupaisaan tilaisuuteen.

MITÄ JUUTALAISEN VATSALAUKUSTA LÖYTYI

Juutalaisten sairaalaan Varsovassa tuotiin äskettäin mies, joka valitti vatsansa olevan kovin kipeän. Kun lääkärit avasivat miehen mahan nähdäkseen mitä tämä oli syönyt, löydettiin sieltä seuraavat esineet: 233 ompeluneulaa, 1273 nuppineulaa, 15 vaski- ja hopearahaa, 2 metriä pitkä ketju ja joukko lasipaloja. Nämä syönnökset painoivat lähes puoli kiloa ja oli mies kuletellut niitä mahassaan yli puoli vuotta. Hän oli kierrellyt maailman sirkustaiteilijana ja palvellut viimeksi Ranskan muukalaislegionassa Marokossa, jossa hän oli tullut tuon rojun nielleeksi.

Suljettuja ja avonaisia autoja saatavana
Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä.
Walter Luoma, Sudbury.

R. W. DEMOREST
Maamittari—Vuori-insinööri
Huron Chambers, Sudbury
Suomalaiset voivat jättää tilaukset mittauksista, kartoista y. m. minulle
R. W. DEMOREST,
Sudbury, Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita. Kirjottakaa osotteella: **Consulate General of Finland, 518 St. Catherine Street, W.,** Varakonsulivirastojen osotteet ovat: Vice-Consulate of Finland, Port Arthur, Ont.; Vice-Consulate of Finland, C. P. R. Steamsh. Pass. Agent's Office, St. John, N. B.; Vice-Consulate of Finland, 551 Howe Street, Vancouver, B. C.; Vice-Consulate of Finland, 319 Bay St. Toronto, Ont.

Consulate General of Finland
518 St. Cahterine St., W., Montreal
Akseli Rauanheimo, pääkonsuli

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietää missä oleskelee Mr. Wiljam Onttinen. Asia olisi tärkeä. Jos joku hänen tuttavistaan huomaa tämän ilmoituksen, tekisi hyvin jos antaisi minulle osotteen tai huomauttaisi hänelle itselleen tästä ilmotuksesta. **Valtemar Laakso,** 205 Cadillac St., Ford City, Ont. (117)

Missä on Armas Poikkimäki? Ole hyvä ja anna tietää missä majailet kun lupasit tulla kotiin 20 päivän tienoilla heinäkuussa. Olemme odottaneet vaan ei ole tullut kirjettäkään. Ellei hän itse satu tätä huomata, niin olisi hyvä, että joku ilmottaisi hänelle. **Salm Poikkimäki,** Box 66, Nairn Centre, Ont. (117)

Huom.! — Ensikerran Torontossa — Huom.!
Toronton Suomal. Seuran Huvitoimikunta
toimeenpanee
Ensi lauantaina, lokak. 9 p., alkaen kello 8.30 illalla
957 BROADVIEW AVENUE
Japanilais-venetsialaiset tanssit
Samana iltana tulee olemaan PALKINTO-TANSSI. Annetaan palkinnoksi sellainen suuri kuvaveistos, joka on melkein $10.00 arvoinen. Kannattaa siis tulla katsomaan kuka sen saa. Haali koristetaan japanilaisilla lyhdyillä ja niihin tulee sähkövalo sisään. Ja vielä oikein erikoisen hyvä ravintola. Siis kaikki silloin haalille.
— Sisäänpääsy 35 senttiä —
HUVITOIMIKUNTA.
P. S. — Lauantaina, lokak. 16 p. on näytelmäseuran toimesta "Vaudeville" iltama. Esitetään kaksi kappaletta. Toinen "operetti" ja toinen yksi hauskimpia huvinäytelmiä. Katsokaa ilmoitusta ensi viikolla lehdestä.

Ostakaa Sahoja
Samalla kun ostatte meiltä Kukonkuva Housunne voitte myös ostaa erinomaisen ja alkuperäisen Ruotsissa valmistetun
Eskilstuna Sahan
Hinnat $1.25, $1.35 ja $1.50
Siispä joka miehelle saha ja housut.
Eskilstunan teräaseita, punkkoja, partaveitsiä y. m.
Karl Lehto

PUNKARIN SAUNA GARSONISSA
avoinna
joka lauantai kello 1:stä j.pp. kello 4:jään sunnuntai-aamuun.
Ruokaa myös saatavana ateriottain ja viikottain.
(122-k) J. W. PUNKARI, Garson Mine, Ont.

Kykeneviä Konttoristeja
halutaan aina. Meillä on ollut niille kysyntää vaan emme ole tilaisuudessa tyydyttämään kaikkia kysyviä. Tämä seikka osottaa ajan vilkastumista liiketoiminnassa.
OTTAKAA OPETUSTA NYT
Nickel City Business College
Cedar St., Sudbury, Ont.

Uusia suomalaisia levyjä saapunut 75c
Larsen ja Tolonen
3027 F Rakkauden kaihovalssi
Suomen Polkka.
Jean Theslöff, baritoni
3028 F Vanha Mustalainen.
Mustalaisen Surulaulu.
O. Pyykkönen, tenori
3026 F Viaporin Valssi.
Barkers Music Store
Phone 1694
88 DURHAM ST., SUDBURY, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190.
Asunto puhelin 1189.
Sudbury — Ontario.

Jos haluatte
parasta saatavissa olevan työtä soittakaa S. 302 eli N. 343.
THE BRILLIANT
Värjäys- ja puhdistusliike.
230 Simpson St. Fort William
226½ Arthur St. Port Arthur
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Ilmotus
Olemme muuttanut ruokalamme neljännelle avenuelle, jossa nyt voimme tarjota paremmat ja mukavammat olot vieraillemme.
L. O. WIITANEN,
Northland Hotellin vastapäätä
Cochrane, Ontario.
Box 152
(116)

Ilmotus
Jotka tietävät olevansa asunto- ja ruokavelkaa allekirjoittaneelle, suorittaisivat sen lokak. 20. päivään mennessä. Muuten tulen julkaisemaan kaikkien maksamattomien nimet tässä lehdessä.
SUOM. MATKUSTAJAKOTI
65 St. Antoine St.,
Montreal, Que.
Mrs. Laina Toivonen,
Nykyinen osote: 44 St. Cecile St., Montreal, Que.

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Kaksikerroksinen 4 huoneen
Talo myytävänä
halvalla, lähellä "Kittilän mäkeä". Maksun voi suorittaa joko käteisellä tai kuukausittain.
Lähempiä tietoja voipi saada K. G. Asialalta, 452 Mabel Ave., Box 95, Sudbury, Ont.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
9 Durham St.
Sudbury, Ont.
—Box 1873—

Tarkastakaa tätä tehtaanmerkkiä ostaessanne
RUOTSIN SAHOJA

—VAATIKAA—
STRIDSBERG ja BJÖRK TROLLHÄTTEN
tuotteita. He ovat suurimmat ja vanhimmat Ruotsin tehtailijat
Heidän tuotteensa ovat kuuluisia kautta maailman sentähden, että ne ovat arvokkaimpia, kestävimpiä ja parhaiten valmistettuja. Ne ovat ehdottomasti johtavia kaikissa Scandinavian maitten tuotteissa. Meillä on kaikkia lajeja varastossa.
MYÖSKIN FIILOJA

C. O. Oberg & Companyn valmistamia, Eskilstunassa, Ruotsissa.
HULTS BRUK'IN
RUOTSIN KIRVEITÄ
UUSI-PATENTEERATTU, SOVITETTAVA
"ORSABOW" myöskin ruotsalaisten tehtaiden tuote, on viimeinen sana saha freimein alalla. Siro, vahva ja helposti sovitettava.

Kysykää kauppiaaltanne näitä erikoisia tuotteita, taikka kirjottakaa meille tai meidän asiamiehelle, jonka osote on: M. E. TUOMI, Box 850, Sudbury, Ont. — Välttäkää jäljennöksiä.
Western Importing Company,
CORISTINE BUILDING. MONTREAL, QUEBEC.

HUOM.! HUOM.!

UUDET
Syys- ja Talvikangasnäytteet
saapuneet
HYVÄ VALIKOIMA
Pukua tarvittaessa voitte luottamuksella kääntyä puoleeni, sillä te saatte hyvin tehdyt ja sopivat puvut kohtuullisilla hinnoilla
PUHDISTUS JA SILITYS TEHDÄÄN HUOLELLA
Ympäristön suosituin suomalainen räätälinliike.
H. VIKSTRÖM,
Box 1168 22 Monk St. Puhelin 1371
SUDBURY, ONTARIO (113-3k)

Uusi Suomalainen Pakariliike
Olemme avanneet uuden pakariliikkeen jossa valmistamme kaikenlaatuista leipää, leivoksia, kovaaleipää, korppuja, y. m., y.m.
ULOSLÄHETYKSIÄ
täytetään nopeaan ja kaikella huolella.
Northern Baking Co.
—Telephone 1031—
383 Melvin Ave. Box 1613 Sudbury, Ont.